

Handelingen

23 - 24 - 25 - 26

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van februari 1990

EUROPESE STICHTING POEZIE
ONAFHANKELIJKE THUISVERZORGING
INZAGERECHT GEMEENTERAADSLEDEN
AANPASSINGEN REGLEMENT
BEEINDIGING COMPENSATIEPOLITIEK
VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE
VERENGELSEN UNIVERSITAIR ONDERWIJS
FRANSE LES KLEUTERONDERWIJS
TAALGEBRUIK GEMEENTERADEN KRAAINEM EN LINKEBEEK
CULTUREEL AKKOORD ZUID-AFRIKA
BELEID EN WERKING EXECUTIEVE
TOENEMEND TEKORT VERPLEEGKUNDIGEN
VASTE OEVERVERBINDING WESTERSCHELDE
KLEUREN PALEN VERKEERSLICHTEN
AANWIJZING SERV-LEDEN
MILIEUBELEIDSPLAN 1990-1995
BESCHERMING RITO-GEBOUW LEUVEN
SOCIALE HUISVESTING

Inhoud

Nr. 23 Dinsdag 6 februari 1990

Berichten van verhindering, blz. 945

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 945

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 945

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Intrekking, blz. 945

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 945

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 946

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 946

Regeling van de werkzaamheden, blz. 946

Motie van orde

Verwijzing naar Commissie en aanvulling van de agenda, blz. 946

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bodemvervuiling door zware metalen van de overstromingsgebieden van de Schelde en de Durme, blz. 947

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de houding van de Executieve ten opzichte van de financiële regeling betreffende de tewerkstelling van gewetensbezwaarden door welzijns-, verzorgings- en sociaal-culturele organisaties, blz. 947

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het gebrek aan financiële middelen van de niet-openbare televisieverenigingen, blz. 948

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de dalende inkomsten voor de geschreven pers door de handelsreclame op VTM, blz. 949

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de Geschillenraad voor niet-openbare televisieverenigingen, blz. 950

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, en de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de houding van de Ministers betreffende het opnemen van een culturele paragraaf in het Europees Verdrag, blz. 950

Vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer

L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toenemende hinder veroorzaakt door een groot industrieel bedrijf in het stadscentrum van Aalst, blz. 951

Motie van orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 95 1

Vragen (R.v.O. art. 70) (Voortzetting)

Vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toenemende hinder veroorzaakt door een groot industrieel bedrijf in het stadscentrum van Aalst (Voortzetting), blz. 951

Vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over gemeenschapsscholen die dagelijks een kwartier Franse les geven aan kleuters, blz. 952

Vraag van de heer M. Bartholomeussen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de terugbetaling van het Belgisch aandeel in de werken uitgevoerd door Nederland voor de oeververdediging langs de Westerschelde, blz. 954

Vraag van de heer G. Janczgers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de organisatie van het openbaar onderzoek inzake de TGV naar aanleiding van het overmaken van het MER aan de Vlaamse Executieve door de nationale Minister van Verkeerswezen, blz. 955

Vraag van de heer W. Van Durme tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, over de eventuele wijziging van het Gewestplan voor de oprichting van een mediacentrum te Gent, blz. 956

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over bouwwerken in het domein Ankerhof te Brasschaat, blz. 957

Vraag van de heer J. Geysels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de kredieten voor de bestrijding van de kansarmoede ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel, blz. 958

Interpellatie (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de op te richten Europese Stichting van de Poëzie, blz. 959

Begroeting van een buitenlandse delegatie, blz. 961

Interpellatie (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de op te richten Europese Stichting van de Poëzie (Voortzetting), blz. 961

Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, Minister P. Dewael

Regeling van de werkzaamheden, blz. 964

Nr. 24 Woensdag 7 februari 1990

Berichten van verhindering, blz. 965

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitlenen van museumwerken aan de stichting Internationaal Fine Arts Foundation, blz. 965

Actuele vraag van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de Interministeriële Conferentie voor Leefmilieu, blz. 966

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de problematiek van de onafhankelijke thuisverzorging, blz. 967

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het versturen van Franstalige aanslagbiljetten door de Provincie Brabant voor het innen van de provinciale milieubelastingen in Vilvoorde, blz. 968

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatiestructuur en personeelsformatie van de zes departementen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, blz. 969

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de bevoegdheid van de Minister naar aanleiding van een recente omzendbrief van de nationale Minister van Binnenlandse Zaken in verband met het inzage-recht van de gemeenteraadsleden, blz. 971

Motie van orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 972

Reglement — Aanpassingen

Bespreking, blz. 972

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, verslaggever, L. Hancké, A. Denys, J. Geysels, G. Verhaegen, A. De Beul

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende maatregelen om een einde te maken aan de compensatiepolitiek

268 (1989-1990) - Nrs. 1 tot 6

Bespreking, blz. 991

Sprekers : de heren F. Vermeiren, verslaggever, E. Van Rompuy, G. Moens, A. Denys, Minister G. Geens, de heer A. De Beul

Reglement - Aanpassingen

Hoofdelijke stemming, blz. 997

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende maatregelen om een einde te maken aan de compensatiepolitiek

- 268 (1989-1990) - Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemming, blz. 999

Hoofdelijke stemming, blz. 1000

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1001

Nr. 25 Woensdag 21 februari 1990

Berichten van verhindering, blz. 1003

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1003

Overnemings, blz. 1003

Intrekking, blz. 1003

Beleidsbrieven

Indiening en verwijzing, blz. 1004

Verslagen

Indiening, blz. 1004

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1004

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1004

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1004

Voorstel van decreet van de heer J. Ansoms c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde

- 87 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1005

Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heren E. Beysen, L. Vanhorenbeek, C. Moors, A. Denys, J. Ansoms, Minister D. Coens, de heer G. Verhaegen

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer D. Coens. Gemeenschapsmi-

nister van Onderwijs, over het verengelen van het universitair onderwijs, blz. 1009

Sprekers : de heren G. Annemans, L. Vanhorenbeek, Minister D. Coens

Interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het experiment van tweetalig kleuteronderwijs in het Limburgs Gemeenschapsonderwijs, blz. 1013

Sprekers : mevrouw N. Maes, de heren C. Moors, J. Verheyden, Minister D. Coens

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het taalgebruik in de Gemeenteraden van Kraainem en Linkebeek

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het taalgebruik in de Gemeenteraden van Kraainem en Linkebeek en een mogelijk eindverslag van de Arrondissementscommissaris ter zake, blz. 1020

Sprekers : de heren J. Valkeniers, G. Annemans, Minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het geschorste cultureel akkoord met Zuid-Afrika en het eventueel sluiten van een nieuw akkoord, blz. 1025

Sprekers : de heer P. Van Grembergen, mevrouw M. De Meyer, de heer H. Van Dienderen, Minister G. Geens, de heren G. Verhaegen, A. Denys, L. Hancké

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezondheid, blz. 1032

Sprekers : de heer A. Denys, Minister G. Geens, de heer E. Van Rompuy

Indiening van een motie, blz. 1036

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1037

Nr. 26 Donderdag 22 februari 1990

Berichten van verhindering, blz. 1039

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse

Aangelegenheden, over de asbestproblemen op de wandelpaden van het Blaasvelds Broek in de gemeenten Mechelen en Willebroek, blz. 1039

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de samenstelling van het Expertencomité in de Mediaraad, blz. 1040

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1041

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de afwezigheid van de Vlaamse universiteiten op het Salon van de Student, blz. 1041

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de organisatie van de basiseducatie, blz. 1041

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het toenemende tekort aan verpleegkundigen, blz. 1043

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van een beslissing inzake de verlenging van de studieduur in het niet-universitair hoger onderwijs, blz. 1045

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de moeilijkheden van de Conferentie van Mandatarissen uit de facilititeitengemeenten rond Brussel, blz. 1046

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de verplichting de Gemeenteraad van Maaseik samen te roepen op vraag van een derde van de gemeenteraadsleden, blz. 1047

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde, blz. 1047

Actuele vraag van de heer J. Van Looy tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het kappen en aanplanten van bomen langs Gewestwegen in de Kempen, blz. 1049

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het kleuren van de palen van verkeerslichten, blz. 1050

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het afschaffen van diensten bij de buurtspoorwegen, blz. 1052

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de erkenning van het Pajottenland als impulsgebied, blz. 1053

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van een zuurstof- en waterstofleiding door de Zuiderkempem, blz. 1054

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de vestiging van een recreatiepark aan de Rauwse Meren te Mol. blz. 1055

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke vestiging van een Waters industriepark in het landschapspark Dijleland, blz. 1056

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening

en Huisvesting, over uitbreidingswerken aan de luchthaven van Zaventem, blz. 1057

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de bestrijding van de muskusrat, blz. 1058

Actuele vraag van de heer D. Van der Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu en Landinrichting, over de vervuiling van de Dender naar aanleiding van het aannemen van een motie in de Gemeenteraad van Geraardsbergen, blz. 1059

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, natuurbehoud en Landinrichting, over de kwaliteit van het slib van de waterlopen van 2e en 3e categorie. blz. 1060

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Aanwijzing van 7 leden, blz. 1060

Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, G. Verhaegen

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5
Verwijzing naar Commissie, blz. 1061

Actuele interpellatie (Regl. art. 74)

Actuele interpellatie van de heer A. De-

nys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het Milieubeleidsplan 1990-1995, blz. 1062

Sprekers : de heren A. Denys, E. Vandebosch, J. Timmermans, J. Geysels, M. Capoen, E. Gryp, Minister T. Kelchtermans, de heer G. Verhaegen

Indiening van een motie, blz. 1074

Interpellaties (Regl. art 76)

Interpellatie van de heer F. Vandebroucke tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de stand van zaken betreffende de bescherming van het RI-TO-gebouw te Leuven, blz. 1074

Sprekers : de heer F. Vandebroucke, Minister L. Walt Niel, de heer D. Vervaet, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer G. Verhaegen

Interpellatie van de heer P. Vangansbeke tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de problematiek van de sociale huisvesting, blz. 1080

Sprekers : de heren P. Van Gansbeke, P. Brvcne. H. De Loor, Minister L. Walt Niel

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1086

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tajel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Gabriels, A. Steverlynck : gezondheidsredenen.

A. Deneir, J. Sleenckx, M. Van Peel ; buitenslands.

F. Aerts, J. Buchmann, W. Content, H. Coveliers, W. Kuijpers, G. Sprockeels, D. Van Mechelen ; ambtsverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN

Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid n Brusselse Aangelegenheden, over e asbestproblemen op de wandelpaden van het Blaasvelds Broek in de gemeenten Mechelen en Willebroek

De Voorzitter : Daar de heer Dewael

nog niet aanwezig is vraag ik de heer Cuyvers zijn actuele vraag te stellen aan de heer Weckx. Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de asbestproblemen op de wandelpaden van het Blaasvelds Broek in de gemeenten Mechelen en Willebroek. De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, op 35 februari eerstkomend heeft in het Blaasvelds Broek in de gemeenten Mechelen en Willebroek de nationale wandeldag plaats. Ik stel deze vraag tot de Minister van Volksgezondheid omdat de plaats waar de wandeling doorgaat een oud asbeststort is. De wandelpaden werden vroeger opgevuld met asbestafval en werden nadien nauwelijks of niet bedekt. Op 25 februari gaat daar een massa mensen wandelen, naar ik vermoed ten gerieve van hun gezondheid. Ik vraag de Minister dus of hij de garantie kan geven dat deze omgeving daarvoor wel geschikt is. Indien dit niet zo is, kunnen er dan maatregelen worden genomen om hun gezondheid te beschermen ?

De Voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik kan de heer Cuyvers antwoorden dat uit de inlichtingen die wij hebben ingewonnen bij de Gezondheidsinspectie en bij OVAM, blijkt dat er in de gegeven omstandigheden geen gevaar bestaat voor asbestbesmetting, indien ik het zo mag uitdrukken. Door OVAM worden immers regelmatig metingen gedaan waarbij geen

asbest in de lucht wordt waargenomen. Het probleem van de nationale wandeldag is dat er daar honderden, zoniet duizenden personen over het stort zullen wandelen — mag ik misschien even aanstippen dat het hier gaat om een stort dat meer dan dertig jaar bestaat — wat moeilijkheden zou kunnen veroorzaken, maar volgens de Gezondheidsinspectie kunnen zij de volksgezondheid niet in het gedrang brengen. Teneinde volledige zekerheid te bekomen heb ik de Gezondheidsinspectie van Antwerpen gevraagd vanmiddag nog een bezoek ter plaatse af te leggen om, indien nodig, vóór zondag nog een wandelverbod te kunnen uitvaardigen. Men heeft mij wel bevestigd dat er geen gevaar bestaat omdat asbest in de zels zit maar het feit dat er daar zoveel mensen overheen wandelen „zou misschien van aard kunnen zijn ...“. Ik verwacht dus vanmiddag nog een bericht van de Gezondheidsinspectie, maar tot op dit ogenblik is alles veilig en kan de wandeling doorgaan.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, het is goed dat u de Gezondheidsinspectie de opdracht gaf na te gaan of die wandeling zonder risico's kan doorgaan.

Is het echter niet noodzakelijk in dergelijke gevallen tot een definitieve sanering te komen ? Is het niet mogelijk om in de toekomst, samen met Minister Kelchtermans af te spreken om een ernstige sanering van dergelijke oppervlakten door te voeren ?

Cuyvers

Volgens mij zou dit de meest efficiënte maatregel zijn in het belang van de volksgezondheid.

De Voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal dat er op dit ogenblik geen enkel wezenlijk gevaar bestaat voor de volksgezondheid.

Het probleem van het mogelijk afgraven van die gronden behoort inderdaad tot de bevoegdheid van Minister Kelchtermans. Daarover kan later eventueel een vraag worden gesteld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de samenstelling van het Expertencomité in de Mediaraad

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Rompuy tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de samenstelling van het Expertencomité in de Mediaraad.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heeren Ministers, geachte collega's, mijn vraag heeft betrekking op de samenstelling van het Expertencomité binnen de Mediaraad.

Op 22 februari was er een vergadering van de Mediaraad, waar unaniem werd overeengekomen dat de samenstelling van het Expertencomité niet meer beantwoordde aan de oorspronkelijke bedoelingen die in het decreet werden vooropgesteld.

De Mediaraad zou met name als belangenvertegenwoordiging dienen.

De politieke overheid neemt de be-

sluitvorming en het Expertencomité zou eigenlijk slechts moeten optreden wanneer het „het expertenmoment" is. Dat Comité bestaat uit heel wat personen die rechtstreeks betrokken zijn bij de media en er dus ook rechtstreeks belang bij hebben. Er vinden bijvoorbeeld vaak discussies plaats over reclame. Deze personen zijn dus vaak betrokken partij. Ik denk bijvoorbeeld aan de Directeur-generaal van VTM. Geruchten deden zelfs de ronde als zou professor De Bens worden opgevolgd door Jan Ceuleers.

De kabinetsmedewerker van Minister Dewael, alsook de heer Dirk Verhofstadt maken deel uit van dat Comité.

Ik wens geenszins kritiek te leveren op de personen omdat ik denk dat zij allen experts zijn wat hun domein betreft. Het probleem is echter dat de bedoeling van zo'n Expertencomité er enkel in bestond technische analyses te verstrekken, maar niet op het niveau van de belangen tussen te komen. De samenstelling ervan blijkt echter meer en meer in die richting te evolueren. Zo is er iemand Directeur-generaal geworden van VTM, terwijl een andere persoon naar het Kabinet van Cultuur werd overgeheveld. Ik wens dus geenszins de bekwaamheid van die personen in twijfel te trekken, integendeel. Ik stel enkel vast dat zij belanghebbende partij zijn.

Is het niet aangewezen die hele zaak te herzien ? Dat Comité, dat oorspronkelijk was samengesteld om technische adviezen voor te bereiden, wordt nu doorkruist door belangenbehartiging. Sommige personen hebben ontslag genomen om een nieuwe functie te bekleden. De Mediaraad heeft het trouwens ook zo voorgesteld dat zij dat niet meer ervaren als zijnde analyses van technische aard, maar eerder als een compromis tussen belangen. Vandaar dat er meer en meer verdeelde adviezen zijn.

Ik herhaal dus dat ik geenszins kritiek wil uiten op deze personen als dusdanig, Ik vraag enkel dat deze zaak grondig zou worden bestudeerd.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het fenomeen dat collega Van Rompuy aanhaalt deed zich voor in heel wat adviesraden, die deel uitmaken van het Departement van Cultuur. De vraag die telkens rijst is, in welke mate men enerzijds deskundig kan zijn en anderzijds voldoende onafhankelijkheid aan de dag kan leggen. Dit probleem doet zich hoofdzakelijk voor binnen de Algemene Vergadering van de Mediaraad. Collega Van Rompuy, zoals uzelf heeft gesteld, treedt daar een zekere mate van belangenbehartiging op. Wanneer ik bijvoorbeeld de adviezen lees in verband met de openbare omroep aangaande de hervorming en herstructurering, dan constateer ik dat er een zeer groot verschil bestaat tussen een advies uitgebracht door de Algemene Vergadering van de Mediaraad en het advies van het Comité van Experts. Ik ben altijd aangenaam verrast geweest door de adviezen van het Comité van Experts omdat zij blijken te geven van veel deskundigheid en onafhankelijkheid. Nu wijst u op bepaalde evoluties in hoofde van sommige leden van het Comité van Experts, die ik trouwens onderken. De heer Leo Neels, die destijds aangeduid is op basis van zijn kunde — en niemand twijfelt hieraan, hij is docent mediarecht aan de KUL — is op een bepaald ogenblik Directeur-generaal geworden van VTM. Een identieke bedenking kunnen wij ook maken voor andere personen : twee leden van het Comité van Experts zijn verbonden aan de BRT ; de Voorzitter van het Comité van Experts, die deskundig is in de materie, is tegelijkertijd hoofd van SABAM. Ik meen dus dat wat u professionele onverenigbaarheid noemt nooit helemaal uit te sluiten valt, tenzij men die regel absoluut zou stellen en uitsluitend zou opteren voor assistenten, professoren en/of leraars in de betrokken materie. Ik zal die zaak laten onderzoeken. Ik sluit een volledige herstructurering niet uit. Toch wil ik erop wijzen dat dit dan zeer absoluut moet gebeuren en men iedereen waarop ook maar enige kritiek van belangenvermenging of -be-

Dewael

hartiging zou rusten uit het Comité van Experts moet verwijderen. Dus niet alleen degenen die toevallig verbonden zijn aan VTM, maar ook degenen die verbonden zijn aan de BRT, aan een Kabinet of aan SABAM. Ik zal dit dossier onderzoeken en ik zal de heer Van Rompuy binnen de kortst mogelijke tijd van mijn beslissing in kennis stellen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : De actuele vraag van de heer Van Hecke tot de heer Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het bevoegdheidsconflict over de psychiatrische sector naar aanleiding van het koninklijk besluit van 31 januari 1990 werd ingetrokken.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de afwezigheid van de Vlaamse universiteiten op het Salon van de Student

De Voorzitter : Aan de agenda is de vraag van de heer Vanhorenbeek tot Minister van Onderwijs Coens.

De heer Vanhorenbeek heeft het woord voor het stellen van zijn vraag.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, vorige week had voor de derde maal het Europees Salon van de Student plaats te Brussel. Verleden jaar waren er een 80.000 bezoekers, zowel Franstalige als Nederlandstalige laatstejaars leerlingen, die op informatietocht kwamen, naar aanleiding van dit Salon.

Driehonderdtwintig instellingen en universiteiten stelden zich op dit Salon voor, waarvan tweehonderd Belgische en honderdtwintig Europese universiteiten.

De massale afwezigheid van de Nederlandstalige hogescholen en universiteiten viel op : van de honderdtwintig deelnemende universiteiten was er slechts één Nederlandstalige aanwezig, met name de VUB.

Mijnheer de Minister, ik weet wel dat er op dit Salon heel wat kritiek was. Er werd beweerd dat het te commercieel zou zijn, dat de PMS-centra die rol wel kunnen vervullen en dat de VLIR heel wat bezwaren heeft geopperd en exclusieve eisen heeft gesteld.

Toch stellen wij vast dat van de tachtigduizend bezoekers er verleden jaar dertigduizend Vlaamse laatstejaars leerlingen waren ten opzichte van vijftigduizend Franstaligen. Het is ook duidelijk dat de Europese dimensie op dit Salon aanwezig was : er waren honderdtwintig buitenlandse universiteiten die hun informatie aan de laatstejaars studenten voorlegden.

Bijgevolg rijst de vraag of het niet nodig zou zijn schikkingen te treffen opdat de Vlaamse universiteiten en instellingen er ook aanwezig zouden zijn. Bovendien vraag ik mij af waarom de Minister van Onderwijs negatief stond ten aanzien van de afwezigheid van de Vlaamse universiteiten en instellingen van het hoger onderwijs. Hoe kan hij zijn negatieve houding verantwoorden ten aanzien van de dertigduizend Vlaamse jongeren, die er in feite op hun Europese honger blijven.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het is duidelijk dat het Salon van de Student een privaat initiatief met commerciële inslag is. Ik heb vastgesteld dat alle universiteiten éénparig het standpunt van de VLIR, die zich heeft uitgesproken tegen dit initiatief, hebben onderschreven. Alleen de VUB heeft het ingenomen standpunt niet gevolgd. Daarenboven heb-

ben alle inrichtende machten, alle koepelorganisaties, ARGO, NSKO en de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten, alsook alle koepels van de PMS-centra in Vlaanderen, zich tegen dit initiatief uitgesproken.

Wanneer u mij vraagt waarop ik mijn negatieve houding inspireer, kan ik u zeggen dat het de voorbije acht jaar niet vaak is gebeurd een unaniem standpunt voorgelegd te krijgen van de ganse Vlaamse onderwijswereld om zich tegen een bepaald initiatief uit te spreken. Dit initiatief werd, onderwijskundig gezien, niet beschouwd als een initiatief van voorlichting, maar als een commerciële activiteit, waarbij aan de studenten één en ander werd aangeprezen, wat overigens niet rechtstreeks met onderwijs had te maken.

Ik kan daar veel meer over zeggen. Ik voel mij ter zake gesteund door de hele Vlaamse onderwijswereld. Het zou dus eerder verrassend overkomen indien ik daarmee niet 100 ten honderd rekening zou houden.

Het is en blijft de taak van de geëigende instanties met bevoegd personeel, om voorlichting te geven.

Aan de diverse universiteiten en en hogescholen wordt door bekwaam personeel, bijvoorbeeld de ERASMUS-werking, terdege toegelicht. Ook de PMS-centra werken naar behoren. De laatstejaars studenten krijgen zelfs sub-regionaal, netoverschrijdend de nodige voorlichting.

Ik werk liever via een netoverschrijdende bundeling van krachten en via een eenparige opstelling van de onderwijswereld dan vanuit een vreemd initiatief met pure commerciële inslag.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de organisatie van de basiseducatie

Voor zover de socialisten zich tot enig geloof bekennen, blijft in deze materie de financieringswet voor ons de bijbel, aldus de heer G. Moens (SP) in zijn benadering van het voorstel van resolutie van de heer A. Denys (PVV) betreffende maatregelen om een einde te maken aan de compensatiepolitiek

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Lauwers tot de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de organisatie van de basiseducatie.

De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik was enigszins verbaasd toen ik vorig weekend het bericht las in de krant over de plannen van de Minister voor de organisatie van de basiseducatie. Deze sector zou worden opgedeeld in 23 katholieke centra en 23 niet-katholieke centra.

De basiseducatie is een nieuwe beleidssector, hoofdzakelijk ontstaan vanuit allerhande pluralistische initiatieven in de ruime betekenis van het woord.

Om drempelverlagend te werken en om de bestaande ervaring zoveel mogelijk te betrekken bij een nieuw, decretaal geregeld concept kan ik begrijpen dat u de VZW-formule verkiest boven openbare initiatieven.

Ik begrijp echter niet waarom er een opdeling moet gemaakt worden in een katholiek en een niet-katholiek net. In aanverwante sectoren, bijvoorbeeld de bibliotheeksector en de culturele centra in Vlaanderen, heeft uw partij — mijnheer de Minister — alsook de Vlaamse Raad de moed gehad om op nieuwe beleidsterreinen kleine stukjes pluralistisch Vlaanderen te creëren.

Ik begrijp niet dat men de kans verloren laat gaan om de verzuiling te verminderen.

Ik vraag u uitdrukkelijk, mijnheer de Minister, ten eerste, is dit krantenbericht juist ?

Ten tweede, is daarover overleg gepleegd met de leden van de Executieve, of werden deze plannen reeds besproken in de Executieve ?

Ten derde, is elk mogelijk ander alternatief, bijvoorbeeld gemengde VZW's waarbij de openbare sector én de privé-sector zijn betrokken, of het koppelen aan een gemeentelijk en provinciaal net in plaats van aan

een katholiek en niet-katholiek net, nog mogelijk ? Ik hoop het.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, conform het Regeerakkoord behoort de basiseducatie tot de bevoegdheid van de Minister van Onderwijs. Vroeger lag die bevoegdheid voor een deel bij het Departement van Onderwijs en voor een deel bij het Departement van Cultuur. De optie werd genomen om de volledige bevoegdheid naar Onderwijs over te hevelen omdat het in die sector inhoudelijk beter thuishoort.

Het eerste probleem dat zich stelde was de beveiliging van de financiering vanaf 1 januari van dit jaar. Het was niet zo evident de nodige miljoenen te vinden teneinde de continuïteit te verzekeren tot september, datum waarop de nieuwe regeling op basis van het decreet tot stand zou komen.

Ongeacht de moeilijke budgettaire situatie waarin de Vlaamse Gemeenschap verkeert, heeft de Vlaamse Regering vorige week woensdag besloten die financiering te verzekeren via het budget van Onderwijs. Die beslissing werd unaniem genomen. Dit is gisteren „geformaliseerd” door de nodige begrotingsdeliberatie. Eens dat veilig gesteld — dat was immers primordiaal — konden wij starten met de uitwerking van wat vanaf 1 september dient te gebeuren. Die gelden liggen nu vast. Zolang dit niet was gebeurd waren wij er immers niet zeker van dat wij die gelden niet zouden moeten aanspreken om de overbrugging te maken. Dit zou echter een hypotheek leggen op de decretaale uitbouw.

Ondertussen hebben wij niet stilgezet. Wij hebben een voorstel uitgewerkt. In dat verband hebben wij contacten genomen met een aantal kabinetten, onder meer dat van de heer Sauwens. Dit gebeurde niet op een formele wijze, maar meer ter voorbereiding van een beslissing van de Executieve. Wij hebben vastgesteld dat daags nadien één en ander

Coens

in de kranten verscheen. Of er een verband daartussen bestaat weet ik niet. Ik stel enkel vast dat wij daar niet aan de basis van liggen.

Het voorstel waarop u alludeert is hoe dan ook bekend. Intussen hebben wij met de sector zelf contact opgenomen. Ik ben ter plaatse gaan zien hoe alles werkt en mag toch zeggen dat ik sinds geruime tijd vertrouwd ben met deze materie. Ik heb een aantal vaststellingen kunnen doen. Er zijn officiële, pluralistische en andere initiatieven. Er is ook de problematiek van het betrekken bij het initiatief van mensen die het nodig hebben. Intermediaire formules van sociaal-cultureel werk zijn in deze niet onbelangrijk. Ik heb één uitgangspunt : de mensen die nood hebben aan een aangepaste bijscholing of aan scholing zonder meer.

Wij moeten uitgaan van de vraag hoe wij het best de mensen bereiken die het nodig hebben. Ik meen dat er reeds diverse voorzieningen aanwezig zijn die moeten worden gevaloriseerd. Deze formulering vinden wij trouwens terug in het Regeerakkoord, met name valoriseren wat bestaat. Er is een pluralistisch initiatief ; er zijn ook andere initiatieven. Mijn voorstel houdt in dat wij aan alle formules kansen geven. maar tevens dat wij een beperking voorzien. waarvan de gelijkenis met de Centra voor Deeltijds Onderwijs ons heeft geïnspireerd. Hiermee zijn wij al jaren vertrouwd. Er is een apart doel-publiek, niet hetzelfde als dit van de basiseducatie voor volwassenen waar nhoudeijk niet alleen het leren lezen en schrijven. maar ook het sociaal weerbaar maken wordt beschreven.

Wij hebben een concept voorgelegd 'at eerst in de Executieve wordt onderzocht via de geëigende werkgroepen. Daarna moet zo spoedig mogelijk een decreet worden uitgevaardigd, teneinde het concept vanaf september 1990 operationeel te maken.

Ik weet niet of het de bedoeling van de tweede vraag is het debat reeds inhoudelijk te voeren ; daarvoor zullen we ruim de tijd en de gelegenheid krijgen in het kader van het ontwerp-

decreet. De Executieve zal hieromtrent een beslissing nemen. Ter zake zijn er verschillende standpunten.

Ik hoop dat wij het hoofddoel voor ogen houden en van gedachten kunnen wisselen over de modaliteiten en voorzieningen. Het doel moet worden bereikt. Bovendien moet het betaalbaar en beheersbaar zijn. Wij menen dat er niet veel structurele voorzieningen moeten worden genomen. Wij moeten een kans geven aan wat reeds bestaat en onderzoeken hoe wij dit globaal kunnen ondersteunen. Wat u niet hebt vermeld, maar wat ik zeer belangrijk vind, is een globaal, overkoepelend, pluralistisch en gestructureerd ondersteuningscentrum voor het geheel van de basiseducatie in Vlaanderen. Dit is een realistische benadering, rekening houdend met het hoofddoel. Zoals u weet is dit voor bespreking vatbaar en ik hoop dat wij daaromtrent zo spoedig mogelijk tot een consensus kunnen komen, zodat wij vanaf september op een structurele wijze kunnen beantwoorden aan een manifeste behoefte van de Vlaamse bevolking.

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Ik kan bevestigen dat met betrekking tot het decreet een aantal initiatieven werden genomen. Ik wens de Minister te vragen of, indien wordt gekozen voor VZW-formules en indien wordt gezocht naar een formule gekoppeld aan de onderwijsnetten, een formule gekoppeld aan het provinciaal en gemeentelijk net ook nog tot de mogelijkheden behoort.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens : Niet alleen het onderwijs wordt hierbij betrokken, dit geldt ook voor andere domeinen zoals het sociaal cultureel werk, de beroepsopleidingsinstanties en het welzijnswerk. Er is dus geen enkel domein vergeten. Wanneer wordt gesproken over onderwijs is het evident dat op zijn minst over drie netten wordt gesproken, namelijk het vrij gesubsidieerd onderwijs, het officieel gesubsidieerd onderwijs — hier is een belangrijke taak voor de gemeen-

ten weggelegd — en het Gemeenschapsonderwijs. Het onderwijs moet hierbij worden betrokken.

Ik hoop dat er samenwerkingsverbanden kunnen worden gevonden tussen de diverse netten. Het is mijn bedoeling ze samen te brengen en de gemeenten hierbij een rol te laten spelen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het toenemende tekort aan verpleegkundigen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Vogels tot de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over het toenemende tekort aan verpleegkundigen.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers. collega's, het tekort aan gekwalificeerde verpleegkundigen op de arbeidsmarkt neemt alsmar toe. Het is in die mate erg, zo werd ons gisteren nog bevestigd na contactname met rust- en verzorgingstehuizen, dat momenteel geen verpleegkundigen meer te vinden zijn die nachtdienst willen doen, wat tot onverantwoorde situaties leidt, vermits in deze verzorgingstehuizen vaak zwaar zorgbehoevende patiënten zijn opgenomen.

Wij stellen ook vast dat de leegloop in het verpleegkundeonderwijs verder doorgaat. Ook volgend jaar wordt een terugloop verwacht van het aantal eerstejaars studenten met 10 à 15 procent ten honderd.

Naar aanleiding van geplande herstructureringen in het verpleegkundeonderwijs en de herwaardering van deze opleiding, hadden wij een zestal maanden geleden de gelegenheid over dit probleem te debatteren ter gelegenheid van een interpellatie.

Mijnheer de Minister. u heeft toen

Vogels

een grondig debat aangekondigd in de Commissie. Zes maand later heeft dit debat nog steeds niet plaats gehad. Evenmin werden maatregelen genomen, dit terwijl de situatie alsmaar dringender en schrijnender wordt.

Ook in verband met bijvoorbeeld nieuw op te richten opleidingen met betrekking tot de sociale verpleegkunde heerst in de verpleegkundescholen momenteel de grootste onzekerheid. Inderdaad, zij weten niet wat in september van hen zal worden verwacht. Het enige dat wel zeker is, is dat vanaf het schooljaar 1990-1991 5.000 frank méér inschrijvingsgeld zal worden gevraagd aan de toekomstige studenten.

Naar aanleiding van de bespreking van het programma-decreet is hier door de vertegenwoordigers van mijn partij en ook van andere partijen gereageerd omdat deze extra-belasting niet ten goede komt aan de studenten noch aan de scholen en aldus de discriminatie tussen de universiteit en het niet-universitair hoger onderwijs alleen maar vergroot. De vraag kan worden gesteld hoe dergelijke maatregelen passen in een politiek die de opleiding meer aantrekkelijk zou moeten maken. In de verschillende scholen en ook door de studenten wordt één en ander dan ook als een kaakslag ervaren, te meer omdat verpleegkundestudenten in feite door het grote stagepakket dat zij moeten afwerken, vele uren gratis werken.

Mijnheer de Minister, ik stel u dan ook de volgende vragen.

Ten eerste, hoe ver staat het met de wijziging van de opleiding? Zal er per 1 september 1990 moeten worden gestart met nieuwe opleidingen in de verschillende verpleegkundescholen, vooral met betrekking tot de sociale verpleegkunde?

Ten tweede, wat zal u op korte termijn ondernemen om tegemoet te komen aan de dringende nood aan verpleegkundigen en het meer aantrekkelijk maken van de opleiding?

Ten derde, hoe is het volgens u te verantwoorden dat enerzijds een po-

litiek wordt gevoerd om een opleiding meer aantrekkelijk te maken, terwijl anderzijds dezelfde opleiding verplicht wordt 5.000 frank meer inschrijvingsgeld te vragen aan haar studenten?

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mevrouw Vogels heeft verschillende zaken met elkaar in verband gebracht. Ik wil proberen een en ander intellectueel eerlijk te onderscheiden.

Ik onderken met u de problematiek van de onaantrekkelijkheid van een aantal beroepen, waaronder dat van verpleegkundige. Er kunnen nog een aantal beroepen worden genoemd, gesitueerd in de sector verzorging en begeleiding en ook in het onderwijs. Dat is een algemeen probleem dat verband houdt met de evolutie in onze samenleving. Wij leven in een economische hoogconjunctuur. Alles wat daarop gericht is en kansen biedt aan zoveel jonge mensen heeft natuurlijk zijn weerslag op het onderwijs en die studierichtingen hebben dan ook een ongekend succes, ten nadele van beroepen met een zuiver sociale en maatschappelijke opdracht.

Ik meen dat dit probleem een diepgaande bezinning en overleg vergt en dat die evolutie niet alleen vanuit het onderwijs kan worden bijgestuurd. Wij leven gelukkig nog in een land met vrije studiekeuze en wij stellen vast dat de studenten een richting kiezen waarvan wordt aangenomen dat ze aantrekkelijk is. Het is ook mijn overtuiging dat de hele problematiek, die sinds geruime tijd aansleept, evenals de manifestaties die er een gevolg van waren, niet bijdragen tot de aantrekkelijkheid van het beroep.

Zo komt men tot een bekend fenomeen : het beroep is minder aantrekkelijk, het komt maatschappelijk tot manifestaties — als sociologen begrijpen wij dat zeer goed — dat escaleert en zo verergert men nog het proces. Dit fenomeen is hier andermaal bevestigd.

Dat er een verband bestaat tussen de aantrekkelijkheid van het beroep en het inschrijvingsgeld geloof ik niet. Om te beginnen is de maatregel nog niet in voege. Hij gaat pas in per 1 september 1990 en het is dus niet mogelijk dat deze factor heeft meegeïmponeerd in de keuze die voordien werd gemaakt. U weet dat hij ook niet geldt voor beursstudenten.

Het is nooit sympathiek een besparingsmaatregel te moeten verdedigen, maar dat is nu eenmaal onze opdracht en verantwoordelijkheid. Als ik dan inzake budgettaire middelen en bestedingen moet kiezen, kies ik resoluut voor de volledig kosteloze leerplicht.

Ik denk dat wij ons ook gaandeweg moeten beraden over de kost van het tertiair onderwijs in de diverse geleidingen en zeker in het postgraduaat onderwijs. Wie draagt de last van wat? Als wij over voldoende middelen beschikken kunnen wij natuurlijk in lengte van dagen een gratis systeem behouden voor iedereen, het ganse leven door, maar ik denk in eer en geweten dat dit niet haalbaar is. Wij moeten realistisch zijn.

De 5.000 frank inschrijvingsgeld — men noemt het een belasting — is slechts een beperkt aandeel in de reële kost die de gemeenschap opbrengt voor het studeren in het tertiair onderwijs. Ik zou u de cijfers kunnen geven van wat een student aan de gemeenschap kost in het korte type, het lange type en het universitair onderwijs, evenals de spreiding van de voorzieningen. U hebt gelijk wanneer u stelt dat er in het hoger onderwijs buiten de universiteit een probleem bestaat inzake sociale voorzieningen. Als het van mij afhangt — ik zal ook voorstellen in die zin formuleren — moet daaraan iets worden gedaan.

Die 5.000 frank treft niet specifiek het onderwijs in de verpleegkunde. Het geldt voor heel het hoger onderwijs buiten de universiteit, het HO-BU, zowel het korte als het lange type. Dat zal de keuze als dusdanig niet beïnvloeden. Het is eerder het geheel van het probleem van het HO-BU in relatie tot de universiteit en daaraan moeten wij beslist iets doen

Coens

inzake sociale betoelaging. Het is misschien een psychologisch element dat meespeelt, maar het is niet van die aard om de keuze voor verpleegkundige studies te beïnvloeden. Dat meent u trouwens zelf niet, al hebt u die relatie gelegd. Ik weet wel dat men gemakkelijk verbanden legt en op die manier de problematiek nog vergroot.

Samen met u stel ik in het geheel van onze samenleving voor die beroepen een verminderde aantrekkingskracht vast. Dat geldt zowel voor de welzijnssector, voor de culturele sector als voor de educatieve sector. Deze zijn minder marktinteressant. Het fundamentele probleem is dat wij in een „economisme” leven. De beroepsmogelijkheden zijn direct veel groter in die sectoren, waar het marktmechanisme speelt, ten voordele van hen die daarin actief zijn. Indien wij vanuit de overheid nalaten ter zake bij te sturen zal — zoals u zegt — in al deze sectoren de welzijnssector in de verdrukking geraken. Dat maatschappelijk proces moeten wij trachten te beïnvloeden. Ik zal daaraan graag mijn medewerking verlenen. Ik ben er mij daarbij wel van bewust dat dit de mogelijkheden vanuit onderwijs „sensu stricto” overtreft. Natuurlijk is mijn antwoord te beknopt.

Ik ben bereid deze problematiek in de Commissie grondiger te behandelen. Dit probleem is te belangrijk om te worden afgedaan met enkel een korte vraag en een kort antwoord, wat in de gegeven omstandigheden niet anders kon.

De Voorzitter : Mag ik er op aandringen de vragen en de antwoorden nog beknopter te stellen en te geven ? Het Reglement voorziet vijf minuten per vraag en wij komen nu bijna tot tien minuten. Dat is trouwens absoluut niet de bedoeling van een actuele vraag.

Trouwens, mevrouw Vogels, de actualiteit doet bij mij toch vragen rijzen. Kon deze vraag niet eerder in de bevoegde Commissie worden gesteld en dus niet op dit ogenblik van de actuele vragen ?

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Voorzitter, de actualiteit van mijn vraag is gebaseerd op een nieuw gegeven in verband met het tekort aan verpleegkundigen en de verdere leegloop in het onderwijs.

Mijnheer de Minister, het was niet mijn bedoeling te zeggen dat die 5.000 frank in de toekomst de oorzaak zouden zijn van die leegloop. Het enige verklarende element voor de verdere leegloop is — u heeft dat zelf toegegeven — psychologisch. Ter zake rijst de vraag waarom er voor het aantrekkelijker maken van die richting niets is gebeurd ? Integendeel, men voegt een psychologisch element toe om de richting minder aantrekkelijk te maken.

Zou het vanuit de overheid niet verstandiger zijn geweest deze 5.000 frank gedifferentieerd te vragen ? Dat wil zeggen, deze 5.000 frank niet te vragen in richtingen waar tekorten zijn en deze eventueel wèl te vragen in richtingen waar er geen tekorten zijn.

Ten slotte nog één opmerking. U heeft mij niet geantwoord over het al of niet in voege treden van nieuwe leerprogramma's in september 1990.

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens : Er zal geen verandering komen in september.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van een beslissing inzake de verlenging van de studieduur in het Niet-Universitair Hoger Onderwijs

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Vogels tot de heer Coens. Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het uitblijven van een beslissing inzake de ver-

lenging van de studieduur in het Niet-Universitair Hoger Onderwijs.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, deze vraag is eenvoudiger, ze bevat minder elementen en het antwoord van de Minister zal dus korter kunnen zijn. Deze vraag handelt ook over het hoger onderwijs buiten de universiteit. In het kader van de harmonisering van de leerprogramma's en van de diploma's in EG-verband werd beslist om de tweejarige opleiding naar drie jaar op te trekken. Deze maatregel zou in voege treden vanaf het schooljaar 1990-1991.

Intussen werden er leerprogramma's uitgewerkt waarin wordt voorzien dat een eerste jaar meer gemeenschappelijk zou zijn, in het economisch onderwijs bijvoorbeeld, om daarna meer te specialiseren in een tweede en in een derde jaar. Ook in de verschillende onderwijsinstellingen zijn die algemene beleidslijnen in de pedagogische commissies verder geconcretiseerd.

Er wordt echter nog altijd op de definitieve beslissing gewacht. Noch in de Executieve noch in de Raad is op politiek vlak de beslissing gevallen dat inderdaad vanaf 1 september 1990 deze driejarige cyclus een aanvang zal nemen. De situatie in de verschillende onderwijsinstellingen wordt op dat vlak onhoudbaar. Men is overal bezig met het organiseren van infodagen, het maken van folders en met weet gewoon niet wat men aan eventuele potentiële studenten moet voorstellen. Is het een twee- of een driejarige opleiding ? Men weet ook niet in hoever men verder moet gaan met het reorganiseren van het lerarenkorps, van de gebouweninfrastructuur enzovoort.

Mijn vraag is dus eenvoudig. Zal de omvorming van de tweejarige naar de driejarige cyclus in de richting van het korte type hoger onderwijs buiten de universiteit op 1 september 1990 starten. Wanneer zullen de onderwijsinstellingen daarvan definitief de bevestiging krijgen ?

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de verlenging van de studieduur van twee naar drie jaar — conform de Europese richtlijnen van december 1988 — gaat in vanaf september 1990. Dat weten alle scholen sinds lang. Wij hebben pas op het einde van december van de bevoegde Hoge Raad het globaal advies van herstructurering gekregen. Intussen werd het februari. Dit advies werd pas gisteren gefinaliseerd in het door het Schoolpact voorziene overleg met de inrichtende machten. Wij zullen nu een en ander vertalen in besluiten die vóór Pasen door de Executieve zullen worden getroffen. Er is daaraan dus met bekwame spoed gewerkt.

Alle scholen weten echter sinds einde mei 1988 dat de studieduur, om op Europees niveau als hoger onderwijs in het vrije verkeer te kunnen doorgaan, van twee op drie jaar is gebracht. Deze maatregel gaat in september 1990 in met het eerste jaar. Degenen die dus de drie jaren doen, zullen in het derde erop volgend academiejaar uitkomen.

Het gaat echter niet alleen om die eenvoudige studieduurverlenging. Het is een totale herstructurering met vele en interessante mogelijkheden. Ik zal ongetwijfeld de gelegenheid hebben om dat nog nader toe te lichten. Het is echter werkelijk innovierend, belangrijk en positief.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de moeilijkheden van de Conferentie van Mandatarissen uit de faciliteitengemeenten rond Brussel

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Rom-

puy tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de moeilijkheden van de Conferentie van Mandatarissen uit de faciliteitengemeenten rond Brussel.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag heeft betrekking op de Conferentie van Vlaamse Mandatarissen van de faciliteitengemeenten. In juni 1989 werd die Conferentie opgericht, mede onder impuls van Gemeenschapsministers Van den Bossche en Lenssens.

Deze mandatarissen vergaderen geregeld maar beklagen zich erover dat, hoewel twee ambtenaren nu en dan mede het verslag van de vergadering opmaken, de permanente cel van de Administratie niet is wat zij ervan verwachten. Deze cel was beloofd door de Executieve en zou tot doel hebben te helpen bij het samenstellen van de technische, politieke en juridische dossiers.

Mijn vraag is hoever het met die cel staat en heeft de bedoeling enigszins druk uit te oefenen op de bevoegde Ministers.

Die mandatarissen hebben het niet gemakkelijk. Een permanente cel kan ze bijstaan bij het samenstellen van de dossiers en het voorbereiden van de besluitvorming. Hoe komt het dat deze medewerking niet is wat men ervan gehoopt had ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik moet een kleine correctie aanbren- gen. De Conferentie is niet opgericht „mede onder impuls van”, maar alleen door Collega Lenssens en mezelf, na goedkeuring door de gehele Executieve. Wij waren van oordeel dat praktische ondersteuning van de Vlaamse aanwezigheid in deze randgemeenten nuttig kon zijn.

Er is inderdaad beloofd dat de Administratie de nodige ondersteuning zou

geven. Het verslag is altijd aan de andere leden van de Vlaamse Regering overgemaakt via het mededeli- ngsstelsel. De vergaderingen zijn steeds bijgewoond door ten minste één lid van mijn Kabinet en ik vermoed ook altijd door ten minste een lid van het Kabinet van Collega Lenssens.

Ook ik heb de verklaring in de Gazet van Antwerpen gelezen. Op 15 februari heeft de jongste vergadering plaatsgevonden. De Voorzitter van de Conferentie — de heer Beke, Schepen van Sint-Genesius-Rode — en de andere leden van de Conferentie hebben zich uitdrukkelijk van de verklaring gedistancieerd en hebben duidelijk gesteld dat zij niet te klagen hebben over welke logistieke steun dan ook.

Collega Lenssens en ikzelf hebben ambtenaren aangeduid om steun te verlenen. Telkens die steun werd gevraagd, is die ook verleend. Dat wordt opnieuw bevestigd.

Net zoals de heer Van Rompuy heb ik me bij het lezen van dat persbericht afgevraagd wat er fout was gelopen. Daarom heb ik mijn Kabinetlid expliciet opdracht gegeven om hierover praktische gegevens te verzamelen.

Er kan hoogstens een probleem rijzen in de opvolging van de vragen. Er worden soms thema's behandeld die in het verslag worden opgenomen maar, die behoren tot de bevoegdheid van leden van de Executieve, die niet mede-initiatiefnemer waren van deze Conferentie. Wij zullen dat probleem evalueren ter gelegenheid van het éénjarig bestaan van deze Conferentie.

Het besef moet groeien op alle ban- ken van de Vlaamse Regering dat iedereen moet inspelen op wat wordt gezegd. De Conferentie mag zich niet unilateraal richten op twee van de elf leden van de Executieve. Elk van de elf leden moet erbij kunnen worden betrokken.

Dit probleem groeit dus onderhuids en wij moeten er dan ook iets aan doen.

Binnenkort, ter gelegenheid van een

Van den Bossche

overzicht, zullen we de aandacht van de collega's hierop vestigen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de verplichting de Gemeenteraad van Maaseik samen te roepen op vraag van een derde van de gemeenteraadsleden

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Brepoels tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over de verplichting de gemeenteraad van Maaseik samen te roepen op vraag van een derde van de gemeenteraadsleden.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, mijn vraag betreft de toepassing van artikel 86 van de Nieuwe Gemeentewet volgens hetwelk op vraag van één derde van de gemeenteraadsleden een gemeenteraad kan worden samengeroepen.

De uitvoering van dit artikel zorgt voor geen enkel probleem, tenzij de Burgemeester weigert om de oproep uit te schrijven, waarna de Gemeenteraadsleden beroep kunnen aantekenen bij de Gouverneur en bij de Minister. Mijns inziens holt een dergelijke houding van de Burgemeester het democratisch recht van de raadsleden uit.

Welnu, vorige week heeft Burgemeester Vermassen van Maaseik tot driemaal toe geweigerd de Gemeenteraad op vraag van één derde van de Gemeenteraadsleden samen te oepen.

4oet het Schepencollege een formele beslissing nemen om de Gemeen-

teraad samen te roepen ? Of kan de Burgemeester zelf beslissen en moet hij zijn College hiervan op de hoogte brengen ? Binnen welke termijn moet dit geschieden ? Over hoeveel tijd beschikt de Gouverneur om het College van Burgemeester en Schepenen erop te wijzen dat zij de Raad moeten bijeenroepen ? Kan de Minister dit dossier onderzoeken ? Moet wellicht worden overwogen om een initiatief te nemen ten aanzien van de Minister van Binnenlandse Zaken om artikel 86 afdwingbaar te maken ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het door mevrouw Brepoels gesignaleerde probleem is mij bekend. Ik heb ter zake een klacht ontvangen. Maandag heb ik — dus vóór de vraag werd ingediend — een brief aan de Burgemeester geschreven waarvan ik kopie heb gestuurd aan de Gouverneur en aan de klagende partij. Ik heb er de Burgemeester in niet mis te verstane bewoordingen op gewezen dat hij verplicht is, conform artikel 86 van de Gemeentewet, onmiddellijk gevolg te geven aan de vraag van één derde van de Gemeenteraadsleden. Ik heb hem dus terecht gewezen en de strikte naleving van de desbetreffende wet geëist.

De Burgemeester beweert dat hij, gezien de korte periode — één derde van de Raadsleden bepalen tevens datum en uur van de zitting — geen tijd meer vond om zijn College samen te roepen en te laten beslissen tot samenroeping.

Nochtans lijkt het mij dat de tekst van artikel 86 duidelijk is : „het College is verplicht”. Derhalve moet het College niet samenkomen om vast te stellen dat het verplicht is. Het betreft een automatische verplichting. Datum en agenda worden bepaald door de Gemeenteraadsleden. Indien de vraag conform de bepalingen van artikel 86 wordt ingediend — dus datum, uur en agenda worden duidelijk vermeld en de vraag is ondertekend door één derde van de Raadsleden — dan volgt onmiddellijk de verplichting in hoofde van het College.

door de Burgemeester uit te voeren. Het is logisch dat hij zijn College achteraf in kennis stelt van de toepassing van artikel 86, wat het College toelaat te verifiëren of de voornoemde voorwaarden werden vervuld. Dit lijkt mij de enige manier om artikel 86 praktisch toe te passen.

Ik ben er niet van overtuigd dat het desbetreffende artikel moet worden geamendeerd. Wèl lijkt het mij nuttig dat wordt aangedrongen op een omzendbrief inzake de interpretatie van de Gemeentewet, waarin collega Tobbacq de Burgemeester, als Voorzitter van het College duidelijk de verplichting oplegt om, zodra werd geverifieerd dat de vier voorwaarden werden vervuld artikel 86 onmiddellijk uit te voeren en de toepassing ervan aan zijn Schepencollege achteraf mee te delen.

Een wetswijziging lijkt zich volgens mij niet op te dringen. Desnoods ben ik bereid om zelf een omzendbrief te sturen naar alle gemeenten. Een paar weken geleden vroeg collega Suykerbuyk mij waar de bevoegdheid van de nationale Minister eindigde en waar de mijne begon. Ik heb hem toen geantwoord dat de grens niet altijd zo duidelijk te trekken is. Ook hier niet. Het zou mij in dit geval echter niet storen om zelf op te treden als de nationale Minister niet geneigd zou zijn dit te doen. Ik zal de vraag van het geachte lid overmaken aan de nationale Minister en ik engageer mij ertoe aan de gemeenten duidelijk bescheid te geven, mocht de nationale Minister dat niet doen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Beysen tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en van de heer Hancké tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, terwijl de Minister zich onledig houdt met de bevolking proberen te overtuigen van de sterkte van geel-zwart ten opzichte van rood-wit, is zijn Nederlandse collega bezig met het tot stand brengen van een vaste Westerschelde-oeververbinding. Ik kan mij echter niet van de indruk ontdoen dat wij opnieuw in het defensief worden gedrongen, onder meer met de verkeersstroom die zulke verbinding zal teweegbrengen en die zowel de Gentse als de Antwerpse havenzone zal belasten. Het zou goed zijn mochten de gevolgen van deze verbinding voor onze wegen zo vlug mogelijk worden bekendgemaakt.

Het maakt mij ook bijzonder ongerust, zeker als Antwerpenaar, dat het dossier van de Scheldeverdieping steeds weer op de lange baan wordt geschoven, terwijl de Nederlanders steeds maar vooruit gaan met de uitvoering van die vaste oeververbinding die ze in het kader van het eengemaakt Europa nauw aan het hart ligt.

Mijnheer de Minister, nu weet ik wel dat u niet alleen verantwoordelijk bent voor de Scheldeverdieping. Ook de nationale onderhandelaars en ook Wallonië dragen hiervoor verantwoordelijkheid. Toch denk ik dat de tijd is gekomen om u agressiever op te stellen. Agressiviteit is overigens de enige taal waar de Nederlanders gevoelig voor zijn. Wat de houding van onze Waalse landgenoten over de Scheldeverdieping ook moge zijn, het zou toch goed zijn dat u duidelijk zou zeggen dat u maar bereid bent te onderhandelen over een Westerschelde-oeververbinding als ook het

licht op groen wordt gezet voor de verdieping van de Schelde. Het internationaal verdrag van 1839 moet maar eens naar de letter worden toegepast. Mijnheer de Minister, u zult wel willen begrijpen dat er grote ongerustheid heerst zowel over die vaste oeververbinding als over de Scheldeverdieping. Een ferme houding van u en van de Executieve is meer dan gewenst.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, verleden maandag 19 februari werd er bekend gemaakt dat er een principiële akkoord tot stand is gekomen tussen de Centrale Rijksoverheid in Nederland, het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, enerzijds en de provincie Zeeland anderzijds over de bouw en de financiering van een brugtunnel in het kader van wat de vaste oeververbinding Westerschelde wordt genoemd.

Ik wil er bij deze gelegenheid even aan herinneren dat tijdens lange besprekingen die de Partij van de Arbeid en de SP over waterverdragen en verwante problemen hebben gevoerd, het gemeenschappelijk standpunt was dat de SP geen bezwaar zou hebben tegen een vaste oeververbinding over de Westerschelde, op voorwaarde dat de vrijheid van scheepvaart naar Gent, in het geval die verbinding ten westen van Terneuzen zou komen en naar Antwerpen in de twee gevallen, dus ook wanneer de verbinding ten oosten van Terneuzen zou worden gelegd, zou worden vrijwaard.

Ik wil u omtrent dit probleem twee vragen stellen waarmee ik — in een andere toonaard dan collega Beysen — het probleem naar voren wil brengen.

Ten eerste, graag had ik van u geweten wat de stand van overleg is tussen de Nederlandse overheid en de bevoegde Belgische overheid, waarvan ik aanneem dat u dat bent, mijnheer de Minister, in verband met dit dossier. Bent u in kennis gesteld van dit akkoord, zodat u juist weet waar de brug en de tunnel zullen komen ?

Ten tweede, welke waarborgen zitten er in dat akkoord inzake de vrijheid van de scheepvaart en in welke mate wordt bijvoorbeeld de stabiliteit van de vaargeul, die in een zo jonge rivier als de Schelde wel eens onderhevig is aan verplaatsing, gegarandeerd ? Wat is meer bepaald de diepteligging van de geplande tunnel in het kader van de vaste oeververbinding over de Westerschelde ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, er werden drie vragen gesteld.

Een eerste vraag in verband met de maritieme toegankelijkheid van de haven van Antwerpen, een tweede vraag over de weerslag van een eventuele vaste oeververbinding op Nederlands grondgebied op ons Vlaams weggennet en een derde vraag die door de heer Beysen werd gesteld, namelijk hoe wij dit dossier zullen benaderen in het kader van de besprekingen die met Nederland worden gevoerd.

U weet dat dit dossier een lange voorgeschiedenis heeft gekend. In de Technische Scheldecommissie zijn er herhaalde malen besprekingen gevoerd en werd het dossier landurig voorbereid.

In 1986 werd uitdrukkelijk aan Belgische zijde gezegd dat de brugvariante waarop Nederland herhaalde malen aandrong, voor België niet aanvaardbaar was. Het probleem werd verder verfijnd en onderzocht. Vorig jaar werd er in Brussel op 4 juli een protocol ondertekend in aanwezigheid van Mevrouw Smit-Kroes en van mezelf, door de Directeurs-generaal van de respectieve Departementen in Nederland en in Vlaanderen. Daarbij werd overeengekomen dat het overleg zou worden verdergezet, ook wat de verdere gang van het dossier betrof.

Ik heb toen op de meest formele wijze aan de Nederlandse verantwoordelijke gezegd dat de brugvariante voor ons totaal uitgesloten was, als een vijandelijke daad zou worden beschouwd en dat zij niet zou passen in

Sauwens

de geest van goede nabuurschap die wij nastreven.

Enkele weken nadien heeft Mevrouw Smit-Kroes gezegd dat de brug er niet mocht komen. Alleen heeft de Nederlandse Regering dat niet verder bevestigd. Ik ben er vandaag ds over verheugd dat de nieuwe Nederlandse Regering de brug als idee verlaat en dat zij uitdrukkelijk heeft verklaard dat er geen brug komt. Dat is een nieuw gegeven.

De beslissing zelf is hoofdzakelijk van financiële aard. Er worden gelden vrijgemaakt om deze vaste oeververbinding te realiseren in de provincie Zeeland. Over de tracékeuze bijvoorbeeld werd echter nog geen beslissing genomen.

Een belangrijk technisch gegeven, waar ook de heer Hancké naar verwezen heeft, is de diepte van de tunnel. Er bestaan garanties — en die zijn ook in het protocol van 4 juli 1989 opgenomen — dat zelfs na het uitgraven van het gevraagde verdiepingskanaal er nog minimum 7 meter blijft tussen het bovendeel van de tunnel en de laagste scheepskiel die er voorbij zou varen. Deze waarborg is technisch volledig onderzocht en is volledig in orde.

Ten tweede, heeft de heer Hancké terecht gewezen op het probleem van de vaargeulen. In de jaren zestig hebben wij nog een verspringing gekend tussen de hoofdvaargeul en de zijvaargeul. Het gaat om een jonge tijrivier, volop in beweging. De verspringing die is gebeurd doet toch nog tal van vragen rijzen, die ook in de Technische Scheldec commissie werden geformuleerd. Wij hebben onder meer gesteld dat de brugtunnelvariante voor ons enkel aanvaardbaar is, als wij van Nederland de waarborg krijgen dat de hoofdvaargeul zal worden gestabiliseerd op Nederlandse kosten. Wij mogen het risico niet nemen, dat wij in de loop van de volgende jaren, of zelfs op langere termijn, nog een verspringing zouden meemaken. Wij zullen dus in het verdere overleg blijven eisen dat Nederland zal instaan voor de stabilisering van de hoofdvaargeul.

Voorts is er het probleem van de wegen. De oversteek zal gebeuren ter hoogte van Perkpolder, waarvoor de technici hun voorkeur hebben uitgesproken. Er is echter nog geen enkele beslissing genomen, omdat die in belangrijke mate mee zal bepalen hoe wij ons wegennet in Oost- en West-Vlaanderen zullen organiseren. Vandaar dat wij, in het kader van het Verkeers- en Vervoersplan dat wij thans uitwerken, strikt op de hoogte wensen te worden gehouden en dat wij zeker medezeggenschap wensen in de uiteindelijke beslissing.

U moet weten dat dit dossier in Nederland is gegroeid vanuit de lokale Zeelandse bekommelingen, namelijk om Zeeuws-Vlaanderen een betere verbinding te geven met de rest van de provincie. Het is dus een lokaal probleem, maar de internationale gegevens liggen voor de hand. Er kunnen onder meer vluggere verbindingen tot stand komen tussen Rotterdam en het Noordfranse gebied. Anderzijds kan de nieuwe verbinding nieuwe perspectieven bieden voor Gent en Zeebrugge, maar daar zullen de Antwerpse vragenstellers wel geen boodschap aan hebben. Wij zullen dit echter verder onderzoeken, omdat dit bepalend zal zijn voor de verdere uitbouw van de aansluitingen op de A 11, of de expressweg Antwerpen-Zee kust, die wij omschakelen tot autosnelweg.

Teneinde dit te kunnen verwezenlijken en om dit overleg te kunnen doorzetten heb ik mijn Nederlandse collega, mevrouw Maij-Weggen uitgenodigd om hierover van gedachten te wisselen. Dat gesprek zal doorgaan te Brussel op 29 maart. Op dat ogenblik zullen de maritieme toegankelijkheid en de waarborg voor de stabilisatie van de Wolfvaargeul meer in het bijzonder worden onderzocht. Ook de aansluiting op het wegennet en het globale dossier van de vaste oeververbinding zullen worden besproken. Tevens staan een aantal andere grensoverschrijdende dossiers op de agenda. Ik huiver ervoor dat ondermeer dit dossier of andere dossiers — ik denk aan de SST — zullen worden opgenomen in het onderhandelingspakket van de waterverdragen. Volgens mij hoort dit daar niet bij.

Het is duidelijk dat een sfeer van goede nabuurschap betekent dat Nederland ons voor een belangrijk gedeelte zal moeten tegemoetkomen. Voor een aantal andere dossiers, bijvoorbeeld het dossier betreffende de vaste oever, rekenen zij ook op onze welwillendheid.

Wij zullen hier een formele houding aannemen. Wat het dossier over de vaste oeververbinding betreft kwam de brugvariante slechts tot stand na het gesprek van vorig jaar. Wij kunnen slechts de beste resultaten bekomen vanuit een duidelijke en harde opstelling.

De Voorzitter : Mag ik aandringen op korte vragen en antwoorden. Wij zitten aan meer dan 13 minuten, daar waar vraag, antwoord en repliek samen slechts 7 minuten mogen in beslag nemen.

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Van Looy tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het kappen en aanplanten van bomen langs Gewestwegen in de Kempen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Looy tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het kappen en aanplanten van bomen langs Gewestwegen in de Kempen.

De heer Van Looy heeft het woord.

De heer J. Van Looy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ieder jaar worden langs onze Gewestwegen bomen gekapt. Wij constateren dat sinds vorig jaar dit vrij massaal gebeurt, niet alleen in onze gemeente maar in heel de Kempen.

Op papier stipuleert men dat het gaat om zieke en kwijnende bomen, maar wanneer men zich te velde begeeft ziet men dat het gaat om prachtige gezonde bomen. Het gaat zelfs meer

Van Looy

bepaald om die bomen die economisch het meest waardevol zijn:

Naar aanleiding van de kappingen van vorig jaar heeft een collega gemeenteraadslid om uitleg gevraagd. Mijnheer de Minister, u heeft toen bondig geantwoord en u kondigde nieuwe striktere maatregelen aan. Na wat dit jaar staat te gebeuren vraag ik mij af welke die nieuwe en striktere maatregelen zijn. Ik geef hiervan twee voorbeelden. Ten eerste, de N 128 was tot voor kort een kasseiweg met aan beide zijden twee prachtige rijen bomen. Vorig jaar werd deze weg omgevormd tot een betonnen racebaan waarbij in het voorste gedeelte alle bomen moesten verdwijnen. En in het resterende gedeelte moeten dit jaar alweer 70 bomen worden gekapt. Op papier gaat het weer om zieke kwijnende bomen, maar ik constateer dat het in de praktijk gaat om de meest gezonde en ook de meest economisch waardevolle.

Ik kan niet anders dan constateren dat blijkbaar op „advies” van de houtindustrie wordt gekapt.

Ik kom nu tot mijn tweede voorbeeld, namelijk de N 14, waar net hetzelfde gebeurde. Langs deze oude baan stond een rij prachtige eikebomen, waarvan er 33, weerom gezond maar economisch waardevol, werden gekapt.

Ik stel mij vragen omtrent het advies dat aan de gemeenten wordt afgeleverd. In onze gemeente kwam de brief van Openbare Werken toe op 18 januari. De brief was echter gedateerd op 8 januari. Het eerstvolgend College vond plaats op 22 januari, waar de zaak werd besproken en op 23 januari was men aan het kappen.

Wat is de waarde van een gemeentelijk advies en in hoeverre speelt het mee bij het bepalen van de kappingen ?

Ten slotte wens ik nog iets te zeggen over de aanplantingen. Wij stellen vast dat de gekapte bomen langs onze Kempische wegen niet worden vervangen. Voor de doorgang Minderhout zouden sinds vorig jaar 370 planten zijn voorzien voor een be-

drag van 400.000 frank. Ik stel mij vooreerst vragen bij die prijs en ik denk dat wij ons gelukkig mogen prijzen dat het Departement van Openbare Werken geen bossen moet planten, want het zou onbetaalbaar zijn. Mijn vraag is echter wanneer die bomen worden geplant ? Wij zijn nu reeds half februari.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het is duidelijk dat ik niet de opdracht heb gegeven zoveel mogelijk bomen om te hakken. Het huidige bomenbestand langs onze Gewestwegen stelt inderdaad heel wat problemen onder andere qua onderhoud.

Het kappingsdossier waarover u het heeft is één van de dossiers waarbij jaarlijks een inventaris wordt opgemaakt door het Bestuur van Bruggen en Wegen om de onveilige bomen, die aan het afsterven zijn of die uiteindelijk niet meer voldoende zekerheid bieden om overeind te blijven, zeker met de stormomstandigheden van de jongste maanden, te rooien.

Daar tegenover staat een beplantingsprogramma. Dit programma dient aan het Bestuur van het Groenplan te worden voorgelegd. Het dossier waarover u sprak is door die Dienst goedgekeurd. Die Dienst bestaat uit technici die bepalen of de bomen al dan niet moeten worden gekapt. De gemeenten worden daarvoor aangeschreven. Een aantal gemeenten beschikken over een kapreglement dat ook van toepassing is voor de openbare besturen. De 370 bomen langs de twee Gewestwegen waarover u het had, op het grondgebied van Hoogstraten, zullen in het najaar worden aangeplant.

Op uw algemene bemerkingen wil ik antwoorden dat wij moeten afstappen van de individuele benadering van de boomproblematiek. Ik heb de Administratie verzocht mij een algemene nota voor te bereiden. Hieruit blijkt dat er een steeds maar prangerender onveiligheidsaspect bestaat, omdat de bomen zo dicht langs de wegen staan. Wij moeten er volgens mij toe komen een globaal groenbeheer van

ons volledig patrimonium te realiseren. De desbetreffende nota zal tijdens de eerstvolgende maanden worden voorgelegd aan de Commissie voor Infrastructuur.

De Voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer H. Van Looy : Mijnheer de Minister, mag ik hieruit besluiten dat u de kappingen van gezonde bomen bij ons laat doorgaan. Op dit ogenblik zijn zij weliswaar nog niet alle verwijderd. U kunt nog iets ondernemen.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het ligt niet in mijn bedoeling mijn Administratie voortdurend terecht te wijzen. Wanneer men mij meedeelt dat deze bomen een gevaar betekenen voor de weggebruiker, dan ga ik niet ter plaatse om dit te controleren. Ik neem de verantwoordelijkheid op voor de kappingen die op dit ogenblik gebeuren. Wij kunnen niet het risico nemen dat zieke bomen dodelijke slachtoffers veroorzaken, zoals dit jammer genoeg tijdens de laatste weken op een aantal plaatsen is gebeurd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer over het kleuren van de palen van verkeerslichten

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer L. Peeters tot Minister Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer over het kleuren van de palen van verkeerslichten.

De heer L. Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de Vlaamse Minister van Verkeer heeft op een

L. Peeters

kleurrijke manier de belangstelling van de media gekregen. Ook ik heb een voorkeur voor bepaalde kleuren en kleurencombinaties en de kleuren van de Vlaamse Gemeenschap zijn ook mij alleszins niet ongenegen.

Mijnheer de Minister, de door u aangekondigde maatregel namelijk het zwart-geel kleuren van de palen van de verkeerslichten, past helemaal niet in een algemeen en coherent verkeersbeleid.

Er zijn een aantal opmerkingen te formuleren, dit allereerst met betrekking tot het element bevoegdheid. Het blijkt niet duidelijk uit de wetgeving of de nationale overheid ofwel de Gemeenschapsminister bevoegd is. Vooraleer een dergelijke maatregel wordt genomen moet alleszins overleg worden gepleegd met de nationale Minister van Verkeerswezen.

Ten tweede, u haalt ook een aantal veiligheidsoverwegingen aan. Het is echter gevaarlijk nu een andere kleur te gebruiken dan voor de bestaande gevaarstekens en die door eenvormigheid worden gekenmerkt. Daarvoor kunnen misschien wetenschappelijke argumenten bestaan, maar deze moeten eerst grondig worden bestudeerd. Indien deze maatregel de meest verkeersveilige is voor de inwoners ware het trouwens logisch hem, op algemene schaal door te voeren. Dat zou logisch en consequent zijn.

Ten derde, maak ik mij, zorgen over de uniformiteit, die toch alleszins moet worden nagestreefd. Wanneer men de Rijkswegen, waarlangs een dergelijke signalisatie zal worden aangebracht, zal verlaten komt men op provinciale wegen of op gemeentewegen, waar weer een andere signalisatie kan worden aangebracht, omdat de nieuwe maatregel er al dan niet wordt toegepast.

3ijgevolg is een totaal andere aanpak vereist en ook op Europees vlak moet er meer coördinatie worden nagestreefd.

Door deze maatregel wordt het Vlaamse land niet de grootste eer be-
rezen. Andere maatregelen zijn

meer noodzakelijk in het verkeersbeleid. Nu er wordt gezocht naar onder andere meer financiële middelen voor het stimuleren van het openbaar vervoer, moeten in een vernieuwend verkeersbeleid totaal andere accenten worden gelegd dan bijvoorbeeld het herschilderen van de verkeerspalen.

Mijnheer de Minister, is er een bevoegdheidsconflict en wordt er nog overleg met de nationale instanties georganiseerd ? U haalde argumenten en veiligheidsoverwegingen aan. In de brief aan uw Administratie is van die veiligheidsoverwegingen echter helemaal geen sprake. (**Instemming van de heer Denys**)

In het streven naar een coherent beleid is het aangewezen ogenblikkelijk overleg te plegen met de nationale Minister van Verkeerswezen. Dit is nodig voor de eenvormigheid in ons land op het vlak van de verkeerssignalisatie en voor het kaderen in een globale Europese visie.

Zal u ook de lokale en de regionale besturen een dergelijke maatregel opleggen ? Indien u hen verplichtingen oplegt, door wie zullen eraan verbonden kosten worden gedragen ? Werd over deze elementen nagedacht ?

Dit dossier is duidelijk niet rijp voor uitvoering.

Er moet worden nagegaan welke wetenschappelijke argumenten er zijn en hoe eventuele maatregelen ter verbetering op een uniforme manier kunnen worden toegepast voor de hele regio. (**Applaus**)

De Voorzitter : Het woord is aan Minister Sauwens.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, u weet dat wij een totaal pakket hebben voorbereid voor het verkeersbeheer en reeds maatregelen hebben genomen om Vlaanderen meer verkeersveilig te maken. Volgens de essentie van de staatshervorming behoort dat tot onze eigen bevoegdheden. In Vlaanderen zullen wij andere kruispunten, andere fietspaden en andere verkeersdoortochten krijgen dan in Wallonië.

Eén van de maatregelen die ik tot nu toe heb genomen is onder meer het laten schilderen van een aantal draagpalen van verkeerslichten. Deze laatste zijn wel reglementair en daarvoor heb ik geen normerende bevoegdheid.

De vroegere nationale Minister heeft deze beslissing toen reeds laten opnemen in het typebestek 400.

Mijn contacten met de Administratie zijn uitstekend. Dit dossier is gegroeid vanuit de Administratie. In dit verband verwijs ik even naar een mooi Belgisch verhaal, al heb ik niet veel tijd. Toen internationale wetenschappelijke instellingen meedeelden dat een zwart-gele combinatie de meest veilige kleurencombinatie was om gevaarsituaties aan te duiden, besliste de toenmalige nationale Minister, de heer Bertrand, alle nummerplaten te veranderen in zwart en geel, zwarte letters op een geel veld. Zijn Waalse opvolger heeft die beslissing ongedaan gemaakt omdat men in Wallonië toen al problemen had met een zwart-gele combinatie. Het gevolg was dat de moto's en de bromfietsen wel geel-zwarte nummerplaten kregen, maar de auto's niet. De nummerplaten voor de auto's hebben jarenlang in de kelders van het Be-
stuur van het Vervoer gelegen.

De Belgische normen en de Belgische bevoegdheden gelden in een aantal situaties. De maatregelen moeten echter ook conform de Europese richtlijnen zijn, waarin ook de zwart-gele combinatie is opgenomen. Ik zal de tekst bezorgen. Ook in het ARAB staat ten andere dat de gevaarlijke punten en plaatsen worden aangeduid met een zwart-gele combinatie (**Onderbrekingen**)

Aangezien de leden van de Vlaamse Raad nu weten dat de meest veilige kleuren ook die van de Vlaamse Gemeenschap zijn, ben ik ervan overtuigd dat niemand er bezwaar zal tegen hebben dat wij ze ook aanbren-
gen. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters : Mijnheer de Voorzitter, ik heb van de heer Minister geen antwoord gekregen, waarom

L. Peeters

er in de brief, gericht tot zijn Administratie, helemaal geen sprake is van het element veiligheidsoverwegingen.

Op de opmerkingen met betrekking tot het streven naar een coherent model voor het ganse land en het kaderen binnen een Europese maatregel heb ik evenmin antwoord gekregen. Ik denk nochtans dat dit geen onbelangrijke elementen voor de beoordeling van de opportuniteit van deze maatregel zijn.

De heer Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik zal mijn antwoord aanvullen : ik heb ten aanzien van mijn Administratie geen enkele motiveringsplicht waarom ik al dan niet een bepaalde maatregel neem.

Zowel de maatregelen inzake het veiligheidsaspect als inzake de kleurencombinatie, zijn gegroeid uit de Administratie — Diensten elektriciteit en Elektronica. Ter zake kan ik u de nota bezorgen.

Wie heeft er misbaar gemaakt dat er, meer bepaald in de provincie Oost-Vlaanderen, op een aantal provinciale wegen gele palen werden geplaatst ? Niemand heeft daarover ooit herrie gemaakt. Dit is één van de zovele verhalen die in de toekomst een grote omvang krijgen, wat dan leuk leesvoer is voor een aantal mensen.

Ter zake verwijs ik naar hetgeen er in Nederland en Duitsland bestaat. Ik zal u trouwens het technisch dossier overmaken. Persoonlijk wens ik aan deze zaak niet meer belang te hechten dan het heeft. Het is één van de kleine maatregelen in een totaal pakket van veiligheidsmaatregelen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Van

Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het afschaffen van diensten bij de Buurtspoorwegen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Dienderen tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het afschaffen van diensten bij de Buurtspoorwegen.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, 182 Vlaamse gemeenten zullen zondag niet meer bereikbaar zijn voor 60 procent van de Vlaamse bevolking. Die 60 procent beschikt zelf niet over een wagen. Dat is de stelling van de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers, die gisteren werd naar voren gebracht op een persconferentie.

Volgens de Bond gaan niet alleen de gemeenten in West-Vlaanderen en Limburg het slachtoffer worden, maar zal er ook worden gesnoeid in het aantal bussen in Gent en Antwerpen op de piekuren. Tevens zal er worden gesnoeid in het aantal stadsbussen in bepaalde middelgrote steden.

Mijnheer de Minister, indien dit klopt stel ik vast dat deze maatregel niet strookt met de verklaringen, door u vorig jaar afgelegd, op een ogenblik dat er onrust heerste in die sector. Inderdaad, toen heeft u duidelijk gesteld dat het niet kan busdiensten tijdens het weekeinde, 's ochtends en 's avonds, af te schaffen. U stelde dat er door de Buurtspoorwegen andere maatregelen moesten worden genomen om een sluitende begroting voor te leggen.

Mijn vraag is : blijft u bij uw uitspraak van eind vorig jaar ? Heeft de Bond van Trein-, Tram- en Busvervoer gelijk of zal u, via een sluipende besluitvorming, toch zo een groot aantal personen in de kou zetten ? Door de schrapping van de ritten zullen mensen zonder auto in tientallen dorpen 's morgens vroeg, 's avonds

laat en tijdens het weekeind zonder verplaatsingsmogelijkheid zijn.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de problematiek van het openbaar vervoer is zeer complex. Er zijn door de vervoermaatschappijen een aantal maatregelen genomen. U moet weten dat de NMVB nog altijd tot de Nationale Maatschappij behoort. Er werden, uit budgettaire overwegingen, een aantal maatregelen genomen die voor de overheid erg dringend zijn. Deze maatregelen moeten zo goed mogelijk verenigbaar zijn met de dienstverlening voor de bevolking.

Een aantal maatregelen zullen een herschikking betekenen van het rittenaanbod in de vijf Vlaamse provincies, met ingang respectievelijk van begin maart, half maart en begin april. Deze maatregelen zullen in Oost-Vlaanderen op 2 maart van kracht zijn, in Antwerpen op 14 maart. De besparingen en de herschikkingen zullen in de andere provincies op 1 april van start gaan.

Het totale bedrag van de eerste voorstellen bedroeg bijna 300 miljoen. De ingreep die ik heb verricht, via de toepassing van mijn vetorecht en via besprekingen, heeft ertoe geleid dat wat 1990 betreft het totale pakket van bijna 300 miljoen is terugschroefd — een aantal ritten werden afgeschaft — met een bedrag van 66 miljoen.

In het kader van de budgetcontrole heb ik bijkomende middelen gevraagd om de vervoermaatschappijen de kans te geven hun begrotingen in evenwicht te brengen. Deze besprekingen zullen de komende weken verder worden gezet.

Ik wil erop wijzen dat herstructureeringen niet zomaar in het wilde weg afschaffingen van ritten inhouden. Het gaat om ritten waarvan de norm beduidend lager ligt dan degene die ik had vooropgesteld. Ik heb het volste begrip voor het feit dat hierdoor een aantal mensen moeilijkheden zullen ondervinden, maar ik moet u zeggen dat op een aantal andere

Sauwens

plaatsen het vervoeraanbod duidelijk wordt opgetrokken. Wanneer wij de volledige balans bekijken dan zien we dat er een verbetering is van het aanbod.

Tot besluit wil ik zeggen dat 1989-1990 een overgangsperiode is. De nieuwe Vlaamse Vervoermaatschappij wordt opgestart. Door het decreet tot oprichting van een Vlaamse Vervoermaatschappij zullen de drie thans bestaande Maatschappijen worden gehergroepeerd.

Binnen enkele maanden zal het Verkeers- en Vervoerplan Vlaanderen worden bekendgemaakt. Ik hoop dat hier in de Raad een mobiliteitsdebat zal kunnen worden gevoerd.

Het is duidelijk dat het openbaar vervoer meer moet worden gestimuleerd, willen wij de huidige mobiliteit kunnen beheersen. Ik ben bereid de komende weken en maanden met de Raad alle ter zake op dit ogenblik bestaande verzuchtingen concrete vorm te geven.

De nu genomen maatregelen zijn hoofdzakelijk het gevolg van de stijging van een aantal objectieve kostenfactoren. Zij moeten worden gezien in het kader van de overgangsperiode waarin wij ons thans bevinden. Toch meen ik dat zij geen essentiële afbouw betekenen en van een andere orde van grootte zijn dan de operaties die de voorbije vijf jaar door de nationale overheid zijn doorgevoerd.

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de Minister, u zegt dat wij het openbaar vervoer verder moeten uitbouwen. Ik heb u echter gevraagd of riet juist is dat die 182 Vlaamse gemeenten nu 's zondags van elke vorm van openbaar vervoer zullen verstoken blijven. Daarop hebt u niet concreet geantwoord. U hebt enkel gesuggereerd dat dit wel eens waar zou kunnen zijn.

Ik heb er op gewezen dat sommige piekuurbussen en stadsbussen werven afgeschaft. Dat zijn concrete zaken. Ik heb ook bepaalde gemeenten

genoemd. U zegt dat verbeteringen werden aangebracht. Ik had graag van u vernomen waar dat bijvoorbeeld het geval is.

U verklaarde dat de ritten die werden afgeschaft onder de norm vielen. Mijns inziens reageert u ter zake, net zoals uw voorgangers, op de verkeerde manier. Er zijn inderdaad bussen die weinig worden gebruikt maar de mogelijkheden van deze milieuvriendelijke manier om zich te verplaatsen moeten aan meer mensen worden bekendgemaakt. Er moet een marketing voor worden gevoerd evenals een promotiecampagne. Ook moet het openbaar vervoer voor gezinnen veel aantrekkelijker, dus goedkoper worden gemaakt zodat men 's zondags in plaats van de wagen de bus zou gebruiken.

Ik stel vast dat u iets dergelijks helemaal niet doet. Integendeel.

Uw voorgangers hebben het openbaar vervoer in Vlaanderen zware slagen toegebracht. Mijnheer de Minister, ik heb de indruk dat u die karwei wil afmaken.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, waar wij de beleidsruimte hebben kunnen vrij maken, hebben wij het openbaar vervoer positief gediscrimineerd. Ik heb de investeringskredieten met bijna 300 miljoen opgetrokken. U weet welke projecten daarmee kunnen worden gerealiseerd.

Het is een feit dat ons streekvervoer moeilijkheden kent. Het voertuigenpark groeit elk jaar aan met 120.000 eenheden. Dit betekent dat er meer met de auto wordt gereden en het streekvervoer het — vooral in de landelijke gebieden — niet gemakkelijk heeft. Indien wij daar op de daluren en op de zondagen met een bepaalde frequentie lege bussen laten rijden dan betekent dit een zó hoge kost die uiteindelijk de verdere uitbouw, onder meer tijdens de piekuren, van het openbaar vervoernet in Vlaanderen zwaar belast.

Wij moeten de gulden middenweg kiezen. De maatregelen die werden

genomen, zijn geen definitieve maatregelen. De doorlichtingsstudie die wij van de vervoermaatschappijen hebben laten maken zal aangeven in welke richting wij structureel kunnen saneren. In die zin zijn de besparingsvoorstellen nu reeds zwaar geamendeerd en aangepast. Ik ben de mening toegeedaan dat u ons letterlijk — hier richt ik mij tot de volledige Raad — krediet zou moeten geven.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de erkenning van het Pajottenland als impulsgebied

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cardoen tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de erkenning van het Pajottenland als impulsgebied.

De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, via de krant verneem ik dat de Vlaamse Regering de definitieve afbakening van de impulsgebieden heeft goedgekeurd. Tot mijn verwondering stel ik vast dat de regio Pajottenland niet voorkomt onder de acht impulsgebieden, hoewel ik ervan overtuigd ben dat alle indicatoren van economische aard voorhanden zijn om ook het Pajottenland als impulsgebied te erkennen. Ik wil er trouwens op wijzen dat deze regio heel wat gelijkenis vertoont met Zuidoost-Vlaanderen. Zoals ik is ook Minister Waltniel goed geplaatst om dit te weten. Ik verwijs onder meer naar het Geraardsbergse en naar het Ninoofse.

Mijnheer de Minister, mijn vraag is om welke reden de regio Pajottenland niet is erkend als impulsgebied

Cardoen

en welke maatregelen kunnen worden overwogen vanuit de Vlaamse Regering om ook aan dit probleemgewest enige stimuli te geven.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het is duidelijk dat aan deze beslissing, die niet alleen via de pers maar ook via de Commissie van de Vlaamse Raad werd naar voren gebracht, een vrij uitgebreid onderzoek is voorafgegaan.

Zoals u weet wordt door de SERV jaarlijks een economische atlas neergelegd waarin zelfs voor de meest verschillende variabelen het Pajottenland niet als probleemgebied wordt vermeld. De tweede doelstelling van de Europese structuurfondsen komt daarvoor het meest in aanmerking en het Pajottenland hoort volgens die criteria niet bij de probleemgebieden. Eén gemeente zou volgens de Europese criteria in aanmerking kunnen komen, met name Liedekerke ; alle andere vallen er buiten. Een van de elementen, met name de pendel, valt weg omdat het Pajottenland volgens deze normen te dicht bij Brussel is gelegen. Inderdaad, wanneer het niet op meer dan veertig kilometer is gelegen, kan het als sociaal onverantwoorde pendel worden beschouwd.

In tweede instantie is aan de GOM's gevraagd om, naast de kwantitatieve analyse gemaakt door de SERV, een prospectieve analyse te maken, rekening houdend met een aantal kwalitatieve aspecten. In die zin kon bijvoorbeeld ontsluiting meetellen als element omdat ook een aantal kwalitatieve aspecten, bijvoorbeeld naast de werkgelegenheidsgegevens of inkomensgegevens, die in de synthetische indicator van de SERV in een verhouding stonden tussen zestig ten honderd en veertig ten honderd, konden worden meegerekend.

Ik heb het voorbeeld aangehaald van de ontsluiting. Ook daar kwam het Pajottenland volgens de gegevens van de GOM niet in aanmerking als impulsgebied. Dit betekent dat, als

de eerste en de tweede studie worden samengevoegd, het Pajottenland in geen van beide gevallen als probleemgebied naar voren komt en dus ook niet in aanmerking komt als impulsgebied. Velen hechten trouwens erg veel belang aan de landschappelijke waarde van dit gebied.

De Voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen : Mijnheer de Voorzitter, ik kan begrijpen dat de Minister zich baseert op elementen die hem enerzijds werden verstrekt door de SERV en anderzijds door de GOM.

Wat zijn eerste argument betreft, stel ik vast dat de Zennevallei — waarmee ik hoegenaamd geen moeite heb — als impulsgebied is erkend omdat het vlak bij Brussel ligt, wat niet het geval is voor het Pajottenland.

Wat de GOM betreft, werd mij steeds en altijd verzekerd dat het Pajottenland een onderdeel vormde van de Zennevallei. Wanneer men werkelijk een impuls zou geven aan de Zennevallei, zou dit uiteraard ook het geval moeten zijn voor het Pajottenland. Ik zeg u wat men mij verbaal heeft medegedeeld.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, wat de pendel betreft — en dit is één indicator die ik uit het geheel heb gelicht — heb ik gezegd dat het om een synthetische indicator gaat bestaande uit werkgelegenheidscriteria en inkomenscriteria. Eén van de werkgelegenheidscriteria is de pendel, met een gewicht van 0.12. Het is dus niet een determinante maar het toont wel aan welke elementen meespelen. De inkomenscriteria spelen uiteraard ook mee, maar wel voor 40 ten honderd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer W. Luyten

tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van een zuurstof- en waterstofleiding door de Zuiderkempen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Luyten tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van een zuurstof- en waterstofleiding door de Zuiderkempen.

De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, het gaat om een ingewikkelde materie en dit is precies de reden waarom ik volgende vraag stel.

Er rijzen heel wat vragen rond het geplande voorontwerp — anderen spreken zelfs van onteigening — voor de aanleg van een zuurstof- en waterstofleiding door een groot gedeelte van de Kempen.

Mijnheer de Minister, hoe ver staan deze plannen ? Is het juist dat door sommige gemeentebesturen de com-modo en incommodoprocedure reeds is begonnen ?

Sommigen spreken van een voorontwerp, maar in de praktijk zou de firma die de werken uitvoert de mensen individueel benaderen. Volgens kenners zou de prijs zelfs aan de lage kant liggen. Soms zouden betrokkenen zelfs worden afgedreigd met onteigening voor openbaar nut. Er werden reeds informatievergaderingen gehouden waar dikwijls vele vragen onopgelost bleven. Om deze reden richt ik mij tot beide Ministers, meer bepaald de Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening en de Gemeenschapsminister voor Energie.

Is dit een totaal privé-initiatief of gebeurt dit in samenwerking met een openbare instantie ? Zo ja, wie bepaalt het traject ? Werd er een mi-

Luyten

lieuonderzoek gevoerd ? Zijn er alternatieven, want waar georganiseerd verzet is, is er blijkbaar snel een mogelijkheid tot alternatief. Volgens sommige bronnen zou het mogelijk zijn een corridor te voorzien, maar zou de betrokken maatschappij om financiële redenen haar individualiseringsproces verderzetten.

Wat de manier van optreden betreft — na de intimidaties waarvan voorbeelden bekend zijn — vraagt men zich af of dit inderdaad tot ontegeningen voor openbaar nut kan leiden. Welke zijn de rechten van de betrokkenen ? Wie is verantwoordelijk indien zich op privé-grond — bijvoorbeeld door eigen nalatigheid — een ongeval voordoet ? Dat is een greep uit de vragen die mij worden gesteld. In mijn gemeente alleen gaat het over een zeventigtal eigenaars, maar als men het ganse traject Beveren-Geleen bekijkt, gaat het om bijna de helft van Vlaanderen. Dat is de basisreden voor dit betoog. In het document dat ik u heb laten worden heb ik al deze punten zo concreet mogelijk behandeld. Ik hoop dat ik meer zal krijgen dan de in de lucht zwevende antwoorden die vaak worden gegeven.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, deze materie wordt geregeld door de wet van 12 april 1965 en de koninklijke besluiten van 11 en 15 maart 1966. Het betreft hier in feite een aangelegenheid die niet tot mijn bevoegdheid behoort, maar tot het nationaal Departement van Economische Zaken. Artikel 6, paragraaf 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, stipuleert dat alles wat de leidingen van gas betreft een nationale materie is.

Hoe is de bevoegdheid nationaal geregeld ? De aanvragen moeten worden gericht tot de dienst Energie van Economische Zaken. Volgens de bevoegdheidsverdeling die wij vandaag enen worden ze verder behandeld door de Staatssecretaris voor Energie, die 90 dagen na de aanvraag een

beslissing moet nemen. De beslissing kan slechts worden genomen nadat een aantal niveaus werden geraadpleegd. Ik denk aan stedenbouw, gemeenten, provincies en zo meer. Dat is de juiste bevoegdheidsverdeling. U begrijpt dat ik in dit dossier op geen enkele vraag concreet kan antwoorden.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, inzake dit probleem verwijst ik naar het antwoord dat ik heb gegeven op de schriftelijke vragen van de heer De Beul in mei 1989 en van de heer Van Looy in december 1989.

Ik heb deze zaak vanmorgen nog eens nagetrokken en tot dusver is bij mijn Administratie geen enkele bouw aanvraag ingediend. Het spreekt vanzelf dat dergelijke werken aan een bouwvergunning zijn onderworpen en dat, volgens het besluit van de Executieve van maart 1989 ook een MER noodzakelijk is.

Ik kan u ter zake geruststellen. Tot op heden is er op dat vlak nog niets gebeurd en hebben wij geen aanvraag ontvangen.

In geval er dan toch openbare onderzoeken gebeuren, zoals u zoëven heeft gezegd, geschieden zij alleszins buiten het kader van de stedenbouwwet.

Buiten de bouwvergunning is ook een transportvergunning vereist. Collega De Batselier heeft er zoëven op gewezen dat de toekenning van een transportvergunning een nationale bevoegdheid is.

U kan dus op dat vlak wat de Vlaamse Regering en wat meer in het bijzonder ruimtelijke ordening aangaat, zeer gerust zijn.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten : Concreet betekent het dat dit nog volledig in de privé-sector zit. Bijgevolg, ongeacht wat onze gemeentebesturen als raad aan die mensen gaven, mogen zij zich

niet laten intimideren door privé-bezoeken, tijdens dewelke wordt gedreigd „wanneer u nu niet tekent, zal u worden onteigend, teken dus vlug voor een prijsje”.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de vestiging van een recreatiepark aan de Rauwse Meren te Mol

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Geysels tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de vestiging van een recreatiepark aan de Rauwse Meren te Mol.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, geachte collega's, op verzoek van de Voorzitter zal ik het kort houden.

Mijn vraag betreft het probleem van de Sun Parks, een recreatieproject aan de Rauwse Meren in Mol.

Begin deze week hebben wij via de pers vernomen dat de heer Van Moerkerke, de initiatiefnemer van dit project in Mol, zich zou terugtrekken indien hij niet de beschikking krijgt over de hem „beloofde” 60 hectaren. In de beslissing van de Executieve van januari 1990 kunnen wij lezen dat het om 30 hectaren gaat.

Met zijn uitspraak heeft de heer Van Moerkerke in een aantal middens verwarring gezaaid : de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen, de IOK, spreekt van een tikfout in de administratie ; SP-deputé Genens betitelde de Executieve als niet consequent. In Het Belang van Limburg lees ik dat op initiatief en verzoek van het Kabinet Minister Geens eventueel zou zijn gevraagd dat, ik citeer : „De politieke

Geysels

fracties het dossier opnieuw zouden bekijken”.

Mijnheer de Minister, kan de Executieve duidelijkheid scheppen in deze verwarring? Kan u aan de Raad mededelen of de Executieve zich houdt aan de door haar genomen beslissingen? Of gaat het inderdaad, zoals de IOK heeft gezegd, om een tikfout waardoor de heer van Moerkerke uiteindelijk toch nog over de voor hem noodzakelijke 60 hectaren zou kunnen beschikken?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, wat men in de krant leest — ik moet toch voorzichtig zijn — is niet altijd de juiste weergave van wat er is gebeurd, vooral als die informatie gesteund is op verklaringen van de belanghebbende personen.

Ik zal mij beperken tot de feiten. Op 17 januari 1990 nam de Executieve een politieke beslissing betreffende het Gewestplan in verband met Mol-Rauw.

De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening kreeg op dat ogenblik de opdracht om die politieke beslissing te vertalen, zowel op wetgevend als op cartografisch gebied. Dit is gebeurd in de vergadering van de Vlaamse Regering van 7 februari 1990, waar éénparig een definitieve beslissing omtrent dat Gewestplan werd genomen. Voor de uitvoering is het noodzakelijk dat ik het besluit onderteken en dat het wordt medeondertekend door de Voorzitter van de Vlaamse Regering, de heer Geens. Ik heb dat besluit ondertekend op 17 februari 1990. Voor mij is de zaak dus definitief afgehandeld. Ik denk dat voor de Executieve die zaak ook definitief geregeld is, tenzij in een later stadium een lid van de Executieve het dossier evoceert om een andere beslissing voor te stellen. Dat blijkt echter niet tot de geplogenheden te behoren. Ik zeg u dus dat, spijs alle kranteberichten en verklaringen, de zaak geregeld is, zoals ze geregeld is.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer-J. Geysels : Ik dank de Minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik noteer dat de wettekst door de Minister ondertekend is en dat deze tekst, zoals het gebruikelijk is, ook zal worden ondertekend door de heer Geens maar dit alleen wegens een aantal kleine technische omstandigheden nog niet is gebeurd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke vestiging van een Wavers industriepark in het landschapspark Dijleland

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Vanhorenbeek tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting en de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke vestiging van een Wavers industriepark in het landschapspark Dijleland.

De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, in het landschapspark Dijleland bestaan plannen om een industrieterrein aan te leggen op het grondgebied van de gemeente Waver. De Burgemeester van Waver is van plan om 140 hectaren industrieterrein in te planten overwegend bedoeld voor grondstofverwerkende, dus vervuilende industrie.

Dit terrein is gelegen in een landschappelijk en landbouwkundig waardevol gebied en ligt op een boogscheut van de gemeente Ottenburg, deelgemeente van Huldenberg en van de gemeente Overijse.

Het is duidelijk dat, indien deze industrie zich daar zou vestigen, de vervuilende rook van een grondstofverwerkende industrie door de hoofdzakelijk zuidwestenwinden in de dorpskom van deze gemeente zou terechtkomen.

Er zijn daarop reacties geweest. De Burgemeester van Huldenberg heeft een petitie laten rondgaan die door nagenoeg elke inwoner van de gemeente is ondertekend — meer dan 3.800 mensen hebben die lijst ondertekend — en ook de Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft een verweerdossier samengesteld.

Vermits het hier dus duidelijk om een grensoverschrijdende materie gaat vraag ik of er in het Overlegcomité tussen de Regering en de Gewestexecutieve over deze aangelegenheid reeds werd gesproken. Wat is, in bevestigend geval, het resultaat van dit overleg? Indien er nog geen overleg heeft plaats gehad, wanneer zal dat dan gebeuren?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de vraag betreft de inplanting van een industriezone in Waver-Jodoigne, dus in het Waalse Gewest. Mijn Administratie noch de Vlaamse Executieve zijn bevoegd voor wat daar gebeurt. De Walen doen op hun grondgebied wat zij willen, zelfs tot op twee centimeter van de grens, zoals dit ook voor ons het geval is. Rechtstreeks hebben wij er dus niets mee te maken.

Mijn Administratie is trouwens officieel niet op de hoogte. Er kunnen wellicht implicaties zijn voor de betrokken gemeenten. Overigens heeft ook Overijse hiertegen geprotesteerd.

Dit behoort echter tot de bevoegdheid van de Minister van Leefmilieu, de heer Kelchtermans, die er allicht het Overlegcomité moet bij betrekken.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik

T. Kelchtermans

De heer D. Vervaeke (VU) verheugde zich erover dat het RITO-gebouw te Leuven ondanks de „openraampolitiek” van afbreeklustige bouwpromotoren werd beschermd

vrees dat ik hieraan niet veel kan toevoegen. De informatie die door de heer Vanhorenbeek is gegeven, is correct : een verweerdossier is door de Minister van Externe Betrekkingen opgesteld.

Ik zal in het Interministerieel Comité voor Leefmilieu, onder leiding van de Eerste Minister, het dossier bij mijn Collega van het Waals Gewest aankaarten. Ik ben niet op de hoogte van mogelijke consequenties van dit dossier voor het Vlaamse Gewest omdat het Vlaamse Gewest hierover nog geen enkele mededeling heeft ontvangen. Ik zal mij in verbinding stellen met mijn Collega van het Waalse Gewest.

De Voorzitter : De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek : Mijnheer de Voorzitter, kan de Minister mij meedelen wanneer dit dossier ter sprake zal komen op het overleg tussen de nationale Regering en de Gewestregeringen ? Het is belangrijk zeer tijdig te kunnen reageren op mo-

gelijke hinder van het Waalse Gewest.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer Vanhorenbeek, die vraag moet u richten tot Minister Geens, die het verweerdossier heeft ingeleid. Ik zal het dossier, via het Interministerieel Comité voor Leefmilieu, op bilateraal vlak met mijn Collega van Leefmilieu van het Waalse Gewest aan kaarten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over uitbreidingswerken aan de luchthaven van Zaventem

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Dienderen tot de heer Walt Niel. Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over uitbreidingswerken aan de luchthaven van Zaventem.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de Gazet van Antwerpen las ik voor enkele dagen dat het MER over de uitbreidingswerken aan de luchthaven van Zaventem al begin mei wordt verwacht. In het artikel wordt erop gewezen dat de bouwheer en de betrokken aannemer op dat ogenblik graag van start zouden gaan. Nochtans heeft de Minister enkele weken geleden en tot grote blijdschap van de betrokken bewoners en milieugroepen aangekondigd dat een MER noodzakelijk is voor de grootschalige werken die in Zaventem moeten worden aangevat.

Mijn vraag is of het mogelijk is dat die zeer grondige studie over de effecten op het water en over de ge-

luidseffecten, die de Minister toen aankondigde, tegen mei kan zijn afgewerkt.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 24 januari jongstleden heb ik, in antwoord op de interpellatie van de heer Timmermans over dit probleem, verklaard dat, ten eerste, de uitgevoerde werken niet MER-plichtig waren en ten tweede, dat voor de rest van de bouwaanvragen een MER zou worden geëist.

Mijnheer Van Dienderen, het is inderdaad zo dat het Bestuur van Leefmilieu onlangs de samenstelling van het College van deskundigen, zoals vermeld in het MER-besluit, heeft goedgekeurd.

Het uitgebreid milieueffectenrapport voor alles wat de luchthaven betreft dient binnen de 6 maanden te worden opgesteld.

In een volgende bepaling wordt voor het gebouw zelf, de terminal, in een deelmilieueffectenrapport voorzien, dat binnen de zes weken moet worden ingediend. Het bericht in de pers is derhalve correct : de bouwvergunning zal inderdaad begin mei op basis van dit deelrapport kunnen worden verleend. Ik heb de waarborg dat dit deel zal uitmaken van een globaal MER dat binnen de zes maand klaar dient te zijn.

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de Minister, zal dit deelrapport antwoord geven op de in de interpellatie vermelde geluidshinder en waterproblemen ?

Ik wijs er trouwens op dat u toen ook uitdrukkelijk hebt gesteld dat een MER absoluut noodzakelijk was vooraleer met de bouwwerken kan worden begonnen.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer Van Dienderen, ik herhaal dat dit deelrapport, dat binnen de zes weken

Waltiel

moet worden ingediend. enkel gaat over de oprichting van het gebouw zelf. Ter zake veroorzaakt slechts de afvloeit van de riolering milieueffecten. Men kan hier niet spreken van geluidshinder.

Ik bevestig nogmaals dat het geheel van de werken onderworpen is aan een milieueffectenrapport dat binnen de zes maanden moet worden opgesteld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar ambt, over de bestrijding van de muskusrat

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van Mevrouw Maes tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over de bestrijding van de muskusrat.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren leden van de Executieve, dames en heren collega's, de muskusratten hebben zich aardig kunnen vermenigvuldigen. In gebieden zoals de Wase Polder en het Land van Waas vormen zij een echte plaag.

De muskusratten zijn verantwoordelijk voor belangrijke schade aan de landbouwgewassen en betekenen een echt gevaar voor onze dijken omdat zij gangen graven. Zo werden de dijkbreuken aan de Stekense Vaart op de eerste plaats veroorzaakt door de ondermijning van de dijken door de muskusratten. Daarnaast bedreigt

ook de gewone rat in toenemende mate de volksgezondheid.

Als gevolg van de staatshervorming werd de rattenverdeling sedert 1 augustus 1989 een geregionaliseerde materie.

De nationale Minister van Landbouw is niet langer bevoegd voor de bestrijding van de muskusratten. Deze verantwoordelijkheid ligt nu bij de Algemene Technische Dienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Toch liggen de zaken niet eenvoudig.

Sedert 1980 is er een aanwervingsstop bij het Ministerie van Landbouw geweest, waardoor er een gebrek aan middelen en personeel is ontstaan. Gemeenten, steden en polderbesturen hebben dan maar zichzelf moeten behelpen om de muskusrattenplaag op hun grondgebied te bestrijden. Door het ontbreken van een gecoördineerd verdelgingsplan staan de gemeentelijke rattenvangers en de privé-rattenvangers er helemaal alleen voor. Zij kunnen het werk niet meer aan en de schade aan velden en dijken neemt voortdurend toe. Over de efficiëntie van de bestrijdingstechnieken is men het niet eens. Afhankelijk van de beschikbare middelen probeert men de ratten te vangen met klemmen, met fuiken, met vergif, soms trekt men er zelfs met het geweer op uit om de dieren neer te schieten

Daarom deze vragen. Werden er door de Algemene Technische Dienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap al maatregelen genomen om muskusratten, huisratten en rioolratten te bestrijden? Werden er reeds maatregelen genomen om een gecoördineerde verdelingsactie op het getouw te zetten en zullen extra middelen worden vrijgemaakt om steden en gemeenten te helpen bij de bestrijding van de ratten. De bescherming van de dijken en van de landbouwgewassen weegt volgens mij zeker op tegen de luttele middelen die nodig zijn voor een efficiënte bestrijding van de muskusrat.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tri-

bune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mevrouw Maes heeft terecht gezegd dat de bestrijding van de muskusratten nu bij de Gewesten ligt. Hiervoor zijn verschillende Vlaamse Ministers verantwoordelijk.

Voor de bestrijding van de muskusrat langs de bevaarbare waterlopen is mijn Collega van Openbare Werken verantwoordelijk. Ik meen dat hij hiervoor 117 miljoen op zijn begroting heeft ingeschreven.

Voor de bestrijding van de muskusratten en gewone ratten langs onbevaarbare waterlopen van eerste categorie ben ik zelf verantwoordelijk. Ik heb daarvoor 100 miljoen op mijn begroting uitgetrokken.

Ingevolge de wetgeving op de staats-hervorming van 1988 werd ook de nationale dienst bevoegd voor de bestrijding van muskusratten, overgeheveld. Zoals u weet ging dit met enige problemen gepaard. De overheveling van leidende diensten en materieel gebeurde niet meteen. Alleen 42 rattenvangers kwamen over naar het Vlaamse Gewest, waaronder 9 GESCO's ingevolge een beslissing van de nationale Regering. Bij deze overheveling werd ongeveer 43 miljoen ter beschikking van het Vlaamse Gewest gesteld.

Op mijn voorstel werd er een provinciale coördinatiegroep belast met waterhuishouding aangesteld. Deze groep, waarvan ik u de samenstelling desgewenst kan meedelen, is ook belast met de coördinatie van de bestrijding van de muskusratten.

Daarenboven moet u weten dat ook de eigenaars van gronden, de landbouwers en de dijkbeheerders mede verantwoordelijkheid dragen voor het bestrijden van de muskusratten op hun eigendom. Ook de provincies zijn verantwoordelijk voor de waterlopen tweede categorie en de gemeenten voor de waterlopen derde categorie. Dit alles wordt in de provinciale coördinatiegroep inzake waterhuishouding besproken, evenals de coördinatie met Nederland wat de grensgebieden betreft.

Het probleem wordt erger — u heeft daarvan trouwens melding gemaakt — ingevolge de gunstige weersom-

T. Kelchtermans

standigheden waardoor de reproductie in een nog sneller tempo verloopt.

Ook het feit dat de pels van de muskusrat totaal aan marktwaarde heeft verloren, is een bijkomend acceleratie-effect in deze plaag.

Ik spreek de analyse die u heeft gemaakt helemaal niet tegen. Integendeel, met de middelen waarover ik beschik heb ik een aantal maatregelen genomen die de coördinatie bij de bestrijding moet verbeteren.

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer de Voorzitter, mag ik aan de Minister vragen wanneer deze coördinatie effectief zal kunnen werken op het terrein zodat provincies, gemeenten en polderbesturen zich tot de coördinatiegroep zullen kunnen wenden teneinde afspraken te maken over de inzet van mensen en middelen.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mevrouw Maes, ik heb reeds opdracht gegeven tot de samenstelling van de provinciale coördinatiegroep onder leiding van de gouverneurs. Ik zal u de samenstelling ervan mededelen.

Mevrouw N. Maes : U zegt wel dat er mensen ter beschikking zijn maar heeft u ook een datum voor de werking van de bestrijdingsgroep? Want het seizoen dat de muskusrat zich voortplant is alweer voorbij.

Minister T. Kelchtermans : Ik zal u dat persoonlijk mededelen, mevrouw Maes. *(Gelach)*

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer D. Van der Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van de Dender te Geraardsbergen in het

licht van de door de Gemeenteraad aangenomen motie

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van der Maelen tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu. Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van de Dender te Geraardsbergen in het licht van de door de Gemeenteraad aangenomen motie.

De heer Van der Maelen heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 19 februari heeft de Gemeenteraad van Geraardsbergen een motie goedgekeurd tegen de Dendervervuiling. Die motie is een uiting van ongerustheid die in mijn stad heerst. Die ongerustheid wordt gevoed door drie bronnen.

Ten eerste, werd er na de massale schuimvorming die op 9 januari plaatsgreep, op 10 januari een onderzoek ingesteld. Meer dan zeven weken na de feiten wachten wij nog steeds op de uitslag van het onderzoek. Dat is voor ons het bewijs dat men niet zozeer bezorgd is over de toestand in Geraardsbergen.

Een tweede bron van ongerustheid is mijn schriftelijke parlementaire vraag die ik op 14 december heb gesteld in verband met meetresultaten in de Dender. Meer dan twee maand na het stellen van die vraag heb ik nog geen antwoord gekregen, zoals u heeft beloofd naar aanleiding van mijn interpellatie op 24 januari jongstleden. Ik beschik nog steeds niet over de informatie. Wanneer u weet dat er sprake is van cadmium en lood in het water, dan moet u toch de ongerustheid die in mijn stad heerst begrijpen.

De derde bron van ongerustheid is dat bij nazicht van uw Milieubeleidsplan is gebleken dat er in de periode 1990-1995 in Geraardsbergen slechts een minimum aan inspanningen in verband met waterzuivering zal worden geleverd. Het gaat slechts over het renoveren van een sinds 1953 buiten gebruik zijnde waterzuiveringsstation, de aanleg van een persleiding

en enkele honderden meters collectoren in een buitengemeente van Geraardsbergen.

U weet, mijnheer de Minister, dat de problemen van de Dendervervuiling waarmede Geraardsbergen te kampen heeft afkomstig zijn uit Wallonië. Wanneer u nu aan Wallonië moet gaan vragen om afdoende maatregelen te nemen dan staat u in een bijzonder zwakke positie als u in de eerste stad over de taalgrens zelf slechts een minimum aan inspanningen doet.

Ook daarom, mijnheer de Minister, wil ik u vragen meer aan waterzuivering te doen in de streek van Geraardsbergen, zodat u ook sterker staat wanneer maatregelen moeten worden bekomen vanwege de Waalse overheid. *(Applaus)*

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, op de vragen die de heer Van der Maelen heeft gesteld kan ik het volgende antwoorden.

Ten eerste, is het juist dat hij op 14 december jongstleden vier schriftelijke vragen heeft gesteld, waarvoor wij de nodige gegevens hebben opgevraagd.

Het nieuwe Reglement — ik wens daar echter zo weinig mogelijk beroep op te doen want het is de Voorzitter die het Reglement interpreteert — bepaalt dat statistische gegevens en ander documentatiemateriaal geen voorwerp mogen uitmaken van schriftelijke vragen. Vermits u de vragen echter ontvankelijk hebt verklaard, heb ik opdracht gegeven hierop uitvoerig te antwoorden en alhoewel zulks heel wat onderzoekswerk vraagt, kan ik u toch spoedig het antwoord verstrekken.

Ten tweede, is er op 9 januari, naar aanleiding van de vervuiling en de door u geformuleerde opmerkingen, door VMZ een onderzoeksopdracht uitgevoerd met betrekking tot de waterkwaliteit van de Dender. Deze analyse toont aan wat reeds is bekend, namelijk dat de te grote aanwezigheid van detergenten de be-

T. Kelchtermans

langrijkste oorzaak is van de vervuiling.

Ten derde en hier 'kom ik opnieuw terug op uw stellingname dat de vervuiling van de Dender te Geraardsbergen vooral wordt veroorzaakt door het Waalse Gewest. Ik heb daaromtrent een briefwisseling gevoerd met mijn Waalse collega. Hij heeft mij in de tweede helft van januari geantwoord dat hij mij de nodige gegevens zal bezorgen van zodra zijn onderzoek klaar is. Ik heb deze antwoorden echter nog niet ontvangen. Over de investeringen zelf kan ik u antwoorden dat het gaat om een indicatief meerjarenplan voor de jaren 1990-1995. wat niet betekent dat wij niets meer kunnen doen. Ik schrijf mij in in de algemene doelstelling die ook in het MINA-plan 1990-1995 is verwoord, namelijk dat wij op het einde van 1995 tot propere waterlopen kunnen komen, waar vanzelfsprekend de Dender in begrepen is.

Ten slotte, wordt er in de Interministeriële Conferentie de coördinatie georganiseerd tussen het Waalse en het Vlaamse Gewest. Ook daar heb ik het probleem van de Denderbevuiling ter sprake gebracht, zoals ik u heb beloofd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de kwaliteit van het slib van de waterlopen van 2e en 3e categorie

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cuyvers tot de heer Kelchtermans. Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de kwaliteit van het slib van de waterlopen van tweede en derde categorie.

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, uit een recente studie van de BBL blijkt dat minstens één op drie van de waterbodems van de waterlopen van tweede en derde categorie zwaar verontreinigd is, onder meer door de aanwezigheid van stoffen zoals polycyclische aromatische koolwaterstoffen, gechlloreerde koolwaterstoffen en olieachtige substanties. De negatieve invloed van deze stoffen op het water is door iedereen gekend.

Mijnheer de Minister, beschikt u over een globale inventaris van de kwaliteit van de waterbodems voor rivieren van tweede en derde categorie ?

Laat u, alvorens de beslissing genomen wordt tot een ruiming van bepaalde secties van waterlopen, een onderzoek verrichten naar de eventuele aanwezigheid van een reeks verontreinigende stoffen ? Wanneer men stoot op een sectie waar tamelijk veel verontreinigende stoffen aanwezig zijn, beslist men dan die hoeveelheid slib bij reiniging naar een gecontroleerd stort over te brengen ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ook hier moet een onderscheid worden gemaakt tussen drie categorieën van waterlopen.

Een eerste categorie behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest, terwijl de tweede en respectievelijk de derde categorie behoren tot de bevoegdheid van de provincies en de gemeenten.

Het is inderdaad juist dat het slib dat bepaalde schadelijke bestanddelen bevat niet op de oevers mag worden gestort. Dit geldt voor de drie categorieën. In mijn schrijven heb ik de provinciegouverneurs daar trouwens opmerkzaam op gemaakt en hen gevraagd hierop te willen toezien. Dat stond in een afzonderlijk schrijven met een afzonderlijke opdracht. Rekening houdend met de antwoorden van de provinciegouverneurs met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de lagere besturen in verband met de ruiming van de tweede en de

derde categorie meen ik dat de bedoeling vervat in mijn schrijven onvoldoende werd begrepen. Ik heb aan mijn Administratie gevraagd meer precieze opdrachten te formuleren inzake deze problematiek. Er zal dus op dezelfde milieuvriendelijke wijze als voor de eerste categorie een slibverwijdering moeten gebeuren voor deze onderwaterbodems.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Minister, is het dan ook zo dat de provincies het recht hebben de kosten eventueel te verhalen op de vervuiler, rekening houdend met het principe dat de vervuiler betaalt ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : De kosten zijn ten laste van de lokale besturen in wiens opdracht de werken worden uitgevoerd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Aanwijzing van 7 leden

De Voorzitter : Dames en heren, overeenkomstig artikel 3, § 1, 2e lid van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is aan de orde de aanwijzing van de op grond van de evenredige vertegenwoordiging door de fracties voorgedragen 7 leden van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd in de zaal rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ?

De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, we zullen

Geysels

len aan deze stemming niet deelnemen.

Wij zijn van oordeel dat de Vlaamse Raad — niet tegelijkertijd adviesvragende en adviesverstrekkende partij kan zijn. Vandaar dat wij — zoals de sociale partners trouwens reeds lang vragen — er tegen zijn dat bepaalde personen vanuit deze Raad worden gedelegeerd naar de SERV. Wij hebben ook in die zin een voorstel tot wijziging van decreet op de SERV ingediend.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor de bespreking van dit voorstel tot een volgende vergadering te verdagen. De commissiebesprekingen over de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werden op dit ogenblik afgerond. Dit onderwerp zal tijdens een volgende openbare vergadering worden behandeld. Door diverse fracties werden amendementen ingediend om eventueel de politieke vertegenwoordigers af te schaffen. Ik vind het aangewezen dat wij de behandeling en stemming in openbare vergadering afwachten en nadien aanpassen aan hetgeen uiteindelijk volgens het nieuwe decreet is tot stand gekomen.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, in verband met de agenda van vandaag wilde ik het volgende suggereren. Na de discussie van gisteren over het voorstel van decreet van de heer Ansoms, waarover de heer Beysen opmerkingen maakte, stel ik voor de bespreking en de stemming te verschuiven naar de eerstvolgende openbare vergadering. Ondertussen kan de voorzitter van de Commissie voor Onderwijs nagaan of de amendementen opnieuw in de Commissie moeten worden besproken of niet. Er kan dan in de eerstvolgende dagen worden bepaald op welke wijze de verdere bespreking van het voorstel van decreet kan gebeuren.

De gevolgen van de bespreking met de Sociaal-Economische Raad van

Vlaanderen zijn nu nog niet gekend. Voor de aanwijzing van de leden van de SERV zijn er echter dwingende termijnen.

Nu de leden van de SERV aanwijzen verhindert niet dat hun mandaat toch wordt opgeheven als het decreet nadien wordt gewijzigd.

Om de procedure niet te vertragen stel ik voor de leden van de SERV vandaag aan te wijzen, maar nog geen optie te nemen over de richting die zal worden uitgegaan bij de herziening van het decreet.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, wij danken de heer Verhaegen voor zijn voorstel om het ontwerp van decreet inzake de Vlaamse stichting voor Verkeerskunde te verdagen naar de volgende openbare vergadering van de Vlaamse Raad.

Er is echter geen dwingende reden om nu de politieke vertegenwoordigers bij de SERV aan te wijzen. Het is trouwens onlogisch vandaag mensen aan te wijzen en over veertien dagen een ontwerp van decreet goed te keuren waarin staat dat geen politieke vertegenwoordigers zullen worden aangeduid.

Ik vraag dus geen uitstel. Ik vraag enkel redelijkheid aan de dag te leggen en te wachten met de aanwijzing van de leden tot het ontwerp van decreet is besproken.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord over het voorstel van verdaging van de aanwijzing van de zeven leden van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen ?

Aangezien er ter zake geen eensgezindheid is, stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel van de heer Denys.

De leden die het voorstel wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel is niet aangenomen.

Er zijn geen andere voorstellen.

Aangezien het aantal voordrachten het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik aangewezen tot lid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen :

de heer Belmans Ludovicus
de heer Plasschaert Sylvain
de heer Vermaerke Roger
mevrouw Van Lancker Anne
mevrouw De Gryse Maria
de heer De Moor Philippe
de heer Ector Stefan

Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Ansoms c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 5

Verwijzing naar Commissie

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van de heer Beysen om het voorstel van decreet van de heer Ansoms c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde opnieuw naar Commissie te verwijzen.

De heer Verhaegen stelt voor om de bespreking van het voorstel van decreet te verdagen. Na onderzoek door de Voorzitter van de Commissie kan het voorstel ofwel in de volgende commissiezitting, ofwel in de volgende openbare vergadering worden besproken. Er is ter zake eensgezindheid.

De heer Verhaegen stelt voor om de bespreking van het voorstel van decreet te verdagen. Na onderzoek door de Voorzitter van de Commissie kan het voorstel ofwel in de volgende commissiezitting, ofwel in de volgende openbare vergadering worden besproken. Er is ter zake eensgezindheid.

Het voorstel wordt opnieuw verwezen naar de Commissie ; bijgevolg wordt er vandaag niet over gestemd.

Voorzitter

Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIE

(Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het Milieubeleidsplan 1990-1995

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Denys tot de heer Kelchtermans. Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de rechtstreekse aanleiding voor deze actuele interpellatie is niet de wens van de PVV-fractie om nu reeds een inhoudelijk milieudebat te houden. Wij willen in geen geval het commissiewerk en de nieuwe procedure met beleidsbrieven of beleidsnota's uithollen.

Waar wij het wensen over te hebben is ten eerste, de zeer ongewone procedure die Minister Kelchtermans heeft gevolgd om dit Milieubeleidsplan bekend te maken en de politieke waarde die wij er dan moeten hechten; ten tweede, de grote leugen van dit beleidsplan, namelijk dat het principe „de vervuiler betaalt” correct zou worden toegepast; en ten derde, hieruit voortvloeiend: de ongrondwettelijkheid van de geplande milieueffingen.

Het is pas veertien dagen geleden dat al de fracties ter gelegenheid van de herziening van het Reglement een soort geloofsblijdenis hebben gedaan inzake de herwaardering van de Vlaamse Raad met hieraan gekoppeld een soort nieuwe en betere politieke cultuur. De Vlaamse Raad

moest opnieuw de centrale plaats worden waar de beleidsdiscussie het eerst en het meest volledig aan bod zou komen.

Deze woorden zijn nog niet volledig koud of Gemeenschapsminister Kelchtermans lapt dit allemaal aan zijn laars met de bekendmaking van zijn Milieubeleidsplan. De pers wordt massaal ingelicht over een Milieubeleidsplan, dat een individueel initiatief is en bijlange nog niet de goedkeuring wegdraagt van de Executieve. Indien het een beleidsdocument van de voltallige Executieve zou zijn dat gelijktijdig aan de pers zou worden bekend gemaakt op het ogenblik van de start van een milieudebat in de Vlaamse Raad, dan zouden we daar geen bezwaar tegen hebben. Zo iets zou alleen maar de actualiteit aanscherpen en de aandacht toespitsen op de problematiek. Nu wordt het debat in de pers uitgehold alvorens het hier is gestart.

De verwarring die een dergelijke werkwijze bij de publieke opinie creëert is nefast voor de politieke geloofwaardigheid. Niemand weet of een Minister in eigen naam spreekt of in naam van de Regering. Niemand weet of een document officieus of officieel is. Het is bovendien een typische illustratie van het gebrek aan leiding in deze Vlaamse Executieve.

Mijnheer de Minister, wij vermoeden wel waarom u deze onverantwoorde werkwijze hebt gevolgd. De kritiek vanwege de Europese Commissaris voor Leefmilieu, de heer Ripa di Meana, was zo striemend voor het leefmilieubeleid in ons land en onze Gewesten dat u elke collegiale afspraak en elke politieke deontologie hebt opzijgezet om toch maar — op papier althans — te kunnen aantonen dat wij er wel iets aan willen veranderen.

Zoals gezegd wens ik nu niet dieper op de ecologische waarde van uw Milieubeleidsplan in te gaan. Onze fractie zal dit doen op het ogenblik dat u de normale afgesproken parlementaire procedure volgt. Maar het is u nu al overduidelijk dat deze onorthodoxe werkwijze moest verbergen wat de Europese Commissie terecht heeft bekend gemaakt: het leefmilieube-

leid dat nu reeds sedert 1981 in handen is van CVP-Ministers is in ons land en in de Gewesten uitgegroeid tot een ware puinhoop.

Mijnheer de Voorzitter, ik wens het wel te hebben over de financiering van het Milieubeleidsplan en de hardnekkige leugen die de CVP en Minister Kelchtermans blijft verspreiden, meer bepaald dat hun Milieubeleidsplan gebaseerd is op een correcte toepassing van het principe „de vervuiler betaalt”.

Collega's, niets is minder waar. Men hoeft maar eenvoudig te kijken naar de wijze waarop de milieueffingen worden berekend.

Tot op heden is op geen enkele wijze precies aangetoond wat de exacte vervuilingsgraad is en het juiste aandeel van de drie grote componenten van de vervuiling, namelijk de industrie, de particulieren en de landbouw. Men heeft ter gelegenheid van het programmadecreet, dat voorziet in de milieueffingen, een berekeningsbasis ontworpen die geenszins rekening houdt met de exacte vervuilingsgraad per sector.

Zelfs binnen de sectoren zien we dat bij voorbeeld in de landbouw alle boeren, die meer dan duizend varkens vetmesten of fokken, steeds dezelfde bijdrageheffing wordt aangerekend. Men houdt er op geen enkele manier rekening mee of dit landbouwbedrijf al dan niet milieuvriendelijk en milieusanerend of -vervuilend werkt.

Een dergelijke wijze van berekenen is dus niet conform het principe „de vervuiler” betaalt: het is bovendien repressief, het werk demotiverend in plaats van preventief en stimulerend. Dit toont trouwens ook de grote zwakte van uw Milieubeleidsplan aan, omdat de basis ervan niet stoelt op correcte exacte metingen van vervuilingsgraad per bedrijf en per sector.

Collega's, dit is nochtans niet moeilijk. Er zijn instellingen in ons land die zeer vlug kunnen berekenen, metingen kunnen uitvoeren, die juist in kaart kunnen brengen wie wat vervuult, en die alles exact kunnen kwantificeren en inventariseren. Een on-

Denys

derzoekscentrum zoals bij voorbeeld het SCK in Mol is bij wijze van spreken bij machte om met een extra-budget van honderd miljoen, op 1 jaar tijd, milieudoorlichtingen te houden, per sector en per bedrijf.

Welnu het lijkt ons dat dit het eerste uitgangspunt moet zijn om te komen tot een exacte berekening, alsook tot verbeteringsplannen, gebaseerd op die milieuscreenings per bedrijf.

Dit is vroeger gebeurd bij het SCK, bijvoorbeeld op het vlak van de energie. Men kon als bedrijf een energie-audit aanvragen. Welnu, dergelijke zaken zijn ook mogelijk inzake milieu.

Zolang dit niet gebeurd is, kan men niet spreken van een exacte, van een correcte toepassing van het principe „de vervuiler betaalt”. Ons pleidooi is dan ook om ieder plan te laten voorafgaan door een dergelijke milieu-audit of milieuscreening, die exact op kaart moet brengen waar de vervuiling zich juist situeert.

Deze vaststelling leidt ons ook naar onze derde en zeer fundamentele opmerking, met name dat de milieueffing, zoals ze nu is geconcipieerd, geen retributie is, maar een doodgewone belasting. U moet weten, mijnheer de Minister, dat een belasting grondwettelijk op een andere wijze wordt vastgelegd dan een retributie.

in het programmadecreet werd deze heffing vastgelegd en berekend volgens de manier waarop retributies worden vastgelegd, maar geenszins volgens de manier waarop normaliter een belasting wettelijk moet ingevoerd worden. Desbetreffend is een zeer interessant artikel verschenen in het Rechtskundig Weekblad van de heer Druyts, een Inspecteur van Financiën en deskundige in deze materie. Dat artikel is ook voor een stuk gebaseerd op een vroegere interpellatie die ikzelf hier heb gehouden ter gelegenheid van het afvalstoffende-reet in 1984.

Samenvattend leert ons het artikel aan de heer Druyts, verschenen in het Rechtskundig Weekblad, dat zowel in de rechtsleer als in de recht-

spraak een milieueffing pas als retributie kan worden beschouwd als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden : ten eerste, er moet een band zijn tussen de schade en de daer, waardoor de eliminatie van de schade wordt beschouwd als een dienst aan de vervuiler : de heffing moet zijn gebaseerd op een exact gekwantificeerde vervuiling per bedrijf : ten tweede, het moet gaan om een dienst die vrijwillig wordt gevraagd : ten derde, er wordt geen rekening gehouden met het feit dat er sprake moet zijn van een onmiddellijk of persoonlijk karakter van de openbare tegenprestatie. De vervuilers krijgen niet door het feit van de betaling van de taks een bijzondere dienst vanwege de overheid aan wie ze betalen. Het gaat hier dus niet om een onmiddellijk en bijzondere tegenprestatie, maar wel om een uitgestelde en gemeenschappelijke tegenprestatie.

Thans kom ik tot mijn conclusie. **Zo-**lang er geen milieuscreening per bedrijf is geweest en er geen herkenbare band gecreëerd wordt tussen de vervuiler vervuult, betaalt en krijgt er iets voor in de plaats moet men spreken van belastingen in plaats van retributies.

Dit heeft tot gevolg dat de voorziene milieueffingen, zoals gepland in het programmadecreet en door de Executieve, ongrondwettelijk zijn.

Als we er dus vanuit gaan dat de heffingen in feite belastingen zijn, wat gezien hetgeen voorafgaat aannemelijk lijkt, heeft dit een aantal belangrijke consequenties.

Een, uit de in onderlinge samenhang gelezen artikelen 110 en 113 van de Grondwet vloeit voort dat de retributies, zoals de belastingen, slechts kunnen worden vastgesteld door de wet of door het decreet. Deze bevoegdheid van de wetgever kan niet worden overgedragen aan de Executieve, tenminste wat de grondslag en het tarief van het recht betreft.

In het programmadecreet wordt bepaald dat het de Executieve is die ieder jaar, op advies van de Raad van Bestuur van de Maatschappij, de bijdrage vaststelt per eenheid van ver-

ontreinigende belasting. De bevoegdheid die dus in feite exclusief bij de wetgevende macht berust, wordt hier overgedragen aan de uitvoerende macht.

Twee, het annaliteitsprincipe moet van toepassing zijn. Het programmadecreet voorziet dat niet.

Drie, artikel 112, tweede lid van de Grondwet bepaalt dat geen vrijstelling of vermindering kan worden toegestaan dan door een wet.

Artikel 32sexiesdecies, paragraaf 2 van het programmadecreet bepaalt echter dat het overeenkomstig het decreet aangewezen lid van de Executieve toekomt na te gaan of de betwiste belasting verschuldigd is en eventueel vermindering of kwijtschelding van het ingecohierde bedrag te bevelen.

Mijnheer de Voorzitter, uit de commentaar van de heer Druyts in het Rechtskundig Weekblad blijkt dus duidelijk dat wat door de Vlaamse Regering wordt ingevoerd als zogenaamde milieueffing op een ongrondwettelijke wijze gebeurt.

We weten nu al dat bepaalde bedrijven zich aan het klaar maken zijn om bij ontvangst van het aanslagbiljet een procedure in te spannen bij het Arbitragehof.

Om naar de toekomst toe verwarring te vermijden lijkt het ons noodzakelijk dat de Executieve afstapt van de huidige ongrondwettelijke aanpak en de zaak herbekijkt in de zin zoals wij in deze interpellatie hebben gesuggererd.

Wij vinden dat vandaag de bevolking gemotiveerd en gesensibiliseerd is om een kostprijs te betalen voor het milieu, maar de huidige aanpak dreigt deze motivatie uit te hollen wegens zijn improvisatorisch karakter, zijn oneerlijke behandeling en zijn ongrondwettelijkheid.

Wij wachten met spanning op het antwoord van de Minister in verband met deze fundamentele bedenkingen en houden ons voor om bij gebrek aan opheldering een motie van aanbeveling in te dienen.

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, naar aanleiding van de actuele interpellatie van de fractieleider van de PW, de heer Denys, wenst de CVP ook zijn stellingen met betrekking tot het Milieu- en Natuurplan van Minister Kelchtermans te verduidelijken.

Wij gaan niet in op de technische en fiscale vragen die de fractieleider van de PW heeft gesteld. Wij nemen aan dat de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu daarop in zijn antwoord voldoende gegevens naar voren zal brengen.

Het is nauwelijks een jaar geleden dat Minister Kelchtermans het MINA-plan 2000 heeft voorgesteld in de Vlaamse Raad en dat het, onder voorzitterschap van de heer Jos Bosmans uitvoerig ter sprake werd gebracht gedurende tien zittingen in de Commissie voor Leefmilieu. Een jaar later, op 14 februari 1990 is een Milieuplan voorgesteld dat een concreet antwoord geeft op zeer veel problemen inzake leefmilieu en natuurbehoud.

Wij stellen vast dat de traditionele milieupartijen en ook hun overkoepelende organisatie, de BBL, perplex staan en noodgedwongen moeten terugvallen op een aantal van hun oude slogans, onder meer dat het Plan niet ver genoeg zou gaan. Greenpeace is iets milder en ook realistischer. Deze organisatie had blijkbaar waardering voor dit Milieu- en Natuurplan dat door hen allesomvattend werd genoemd. Het Plan-Kelchtermans is dan ook revolutionair te noemen, niet in het minst omdat het vanwege het beleid en dus vanwege een meerderheid een signaal bevat dat de milieuproblematiek ons allen aangaat en wij er niet onderuit kunnen, maar ook dat de milieuproblematiek slechts kan worden opgelost als wij daarvoor allen samen inspanningen willen leveren. Dit zal geld kosten. Die boodschappen zijn onverhuld en onverbloemd vervat in dit plan.

De tijd van slogans is nu werkelijk voorbij. Het vrijblijvend uitstrooien

van onheilsprofetieën, zoals AGALEV tot op heden heeft gedaan, is gelukkig voorbij. Concreet zet dit immers geen zoden aan de dijk. De bevolking van Vlaanderen heeft geen behoefte aan nog eens een zwartboek. De Vlamingen willen een duidelijke beleidsvisie over de milieuzorg, een visie die wordt vertaald in een glashelder actieplan dat de voornaamste vormen van vervuiling aanpakt. De Vlamingen willen ook precies weten hoeveel het noodzakelijke Milieuplan zal kosten : 105 miljard frank. Zij willen weten wie dat zal betalen. Het Plan-Kelchtermans voldoet hieraan.

Het Plan-Kelchtermans is baanbrekend, het is het eerste in Vlaanderen en in België dat op een gestructureerde wijze antwoorden geeft op de bijzonder complexe milieuvraagstukken. De opstellers ervan zijn niet vervallen in cultuurpessimisme en ongenoegen. Het zoeken naar een realistische verzoening tussen economie en ecologie is een grondpijler van de christen-democratische visie op het Vlaamse milieubeleid.

Het milieubeleidsplan is eerlijk en rechtvaardig. Het draait de bevolking geen rad voor de ogen. De problemen worden nauwkeurig omschreven en er worden prijsetiketten op gekleefd. Overheid, bedrijfsleven, landbouwers en burgers zullen allen samen het geld moeten opbrengen om het ecologisch herstelbeleid te realiseren. In het Plan wordt erover gewaakt dat de factuur voor het milieuherstelbeleid rechtvaardig wordt berekend en gespreid volgens het logische principe „de vervuiler betaalt”.

Wij vinden in het Valentijnplan overlegologie terug, gestructureerd overleg met de georganiseerde milieubewegingen en de sociaal-economische partners ook, op wetenschappelijk vlak.

De christen-democraten rekenen er alleszins op dat dit zal bijdragen tot een stabiele ecologische orde, die door een meerderheid van de mensen wordt aanvaard.

Het Plan-Kelchtermans zet ook orde op zaken in de bestaande milieuparastaten waar drastische hervormingen in het vooruitzicht worden

gesteld. Het belangrijkste is tot een enkele milieuspectie te komen.

Het hele Plan-Kelchtermans zal ook positieve afgeleide gevolgen hebben onder meer op de tewerkstelling en de ontwikkeling van een eigen Vlaamse milieutechnologie- en milieubedrijfssector.

Naast dit Plan zijn er echter nog andere maatregelen nodig om milieumisdrijven effectief te vervolgen. Wij hopen dat de resultaten van de Commissie-Boeken ter zake klaarheid zullen brengen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de Vlaamse socialisten delen de door de heer Minister geformuleerde en gestaafde overtuiging dat de staat van het leefmilieu in Vlaanderen rampzalig is en dat zeer dringend en grondig de hand aan de ploeg moet worden geslagen.

De Vlaamse socialisten verkondigen dit standpunt sinds vele jaren. Zij hebben dit vele malen bij monde van onze huidige Voorzitter, de heer Vanvelthoven, luid en duidelijk verklaard onder meer op dit spreekgestoelte en steeds ten overstaan van alle opeenvolgende verantwoordelijke Ministers. Zij hebben het ook gedaan naar aanleiding van de publicatie van rapporten, nota's en voorgestelde maatregelen over de algemene waterzuiveringsplanning, over de oprichting van de dienst van AROL in 1984, over de fusie van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij en de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken en naar aanleiding van uw publicatie, een jaar geleden, van het MINA-plan 2000.

Het Milieubeleidsplan dat hier vandaag door collega Denys ter discussie werd gebracht, onderscheidt zich van alle voorgaande beleidsnota's en maatregelen doordat het feitelijk ont-hutsend eerlijk is en beter dan de antwoorden op de vele interpellaties van SP-ers in het verleden.

Hier wordt het bewijsmateriaal geleverd voor de catastrofale toestand van het leefmilieu in Vlaanderen en

Timmermans

vooral voor de verantwoordelijkheden voor het tot op heden gevoerde beleid, ook door u en uw voorgangers.

Is het dan niet onthutsend dat u als Minister verklaart dat de diensten, waarvoor u gedeeltelijk medeverantwoordelijk is, bij voorbeeld in de afhandeling van beroepsdossiers, een werkachterstand hebben van meer dan drie jaar? De Vlaamse socialistenvinden u danken voor deze eerlijkheid en hopen dat er nog andere reacties op hun voorstellen zullen volgen.

Mijnheer de Minister, uw Milieubeleidsplan onderscheidt zich omdat het een poging is tot formulering van een beleid voor alle sectoren van het leefmilieu, een globaal Milieubeleidsplan waar wij steeds hebben op aangedrongen.

Er is echter een grote „maar” bij dit nochtans positief en nieuw feit dat wij toejuichen, namelijk — wat de heer Denys reeds heeft aangehaald — uw eenzijdig optreden door een Milieubeleidsplan naar buiten te brengen op diverse domeinen, waar uw collega's in de Vlaamse Executieve wilens nillens een groot deel van hun bevoegdheid in terugvinden. Als het de Vlaamse Executieve menens is — wat ik heb kunnen merken bij het verwoorden van zijn grote aandacht voor het milieupasact in het economisch beleid door de heer De Batselier — vind ik **dat** dit plan eerst door de Vlaamse Executieve mocht worden behandeld om namens de Vlaamse Executieve met een globaal Milieubeleidsplan naar buiten te komen. Pas dan kon het een globaal Milieubeleidsplan worden genoemd.

De heer J. Geysels : Zeer juist.

De heer J. Timmermans : Omtrent de meest fundamentele facetten van het milieu zullen we op dit ogenblik nog geen antwoord krijgen. U kan vrijblijvend uw voorstellen naar voren brengen, maar andere ingrepen zijn dan voor uw collega's en u speelt safe. In het kader van een globaal beleid van de Executieve vind ik dat niet geloofwaardig. Voor ons blijft dus het probleem van de haalbaarheid, en de geloofwaardigheid.

Dit Vlaamse Milieubeleidsplan, mijnheer de Minister, moet inderdaad de ommekeer brengen die wij zo hard en dringend nodig hebben. Wij vrezen dat de voorstellen die hier ter tafel werden gelegd aan dezelfde kwalen lijden als die van uw voorgangers. Het is dus vijf na twaalf. In een vorige discussie hebben wij gezegd : „Geen woorden maar daden”. Wij blijven daarbij, maar wij missen de realiteit van die doelstelling omdat andere collega's, bijvoorbeeld bevoegd voor ruimtelijke ordening, mobiliteit, verkeersinfrastructuur, daarin niet aan bod komen. U doet weliswaar voorstellen, maar niet in een coherent beleid.

De heer J. Geysels : Zeer juist.

De heer J. Timmermans : Omdat het de mogelijkheid heeft geboden om deze kritiek te uiten, juich ik het toe dat de heer Denys dat plan vandaag ter sprake heeft gebracht. Anderzijds is het goedkoop om zo'n bundel van voorstellen op een paar minuutjes af te handelen. Mijnheer de Minister, wij zullen op een meer gefundeerde wijze al deze voorstellen onder de loep nemen en daarna op geloofwaardige wijze ons SP-alternatief naar voren brengen. **(Applaus bij de SP, AGALEV en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, bij deze gelegenheid wijzen wij erop dat wij betreuren dat wij op die manier met dit document naar buiten zijn gekomen. Wij hadden verwacht dat de leden van de Vlaamse Raad en van de betrokken Commissie in eerste instantie zouden worden voorgelicht.

Mijnheer de Minister, via de krant moeten wij vernemen welke opties u in uw Milieubeleidsplan 1990- 1995 heeft genomen.

Velen in Vlaanderen zijn erin geïnteresseerd. De voornaamste verdienste van dat plan is dat het globaal is en alle domeinen bestrijkt. Terecht legt u in dit plan de nadruk op de waterzuivering, maar wat u voorstelt lijkt mij om verschillende redenen weinig

realistisch en niet haalbaar tegen 1995.

Zonder op de inhoud van het document in te gaan zou ik u toch enkele algemene vragen willen stellen. Wij verwachten daarop een antwoord om in bepaalde kringen, die bij deze materie betrokken zijn, een bepaalde ongerustheid weg te nemen.

Ten eerste, zal de Vlaamse markt, met haar ontwerpers en aannemers, in staat zijn in een zo korte tijd een dergelijk pakket aan middelen te verwerken of zal u beroep doen op buitenlandse instanties en aannemers om deze karweien op te knappen?

Trouwens, waar zal u de voorziene tientallen miljarden halen? Deze miljarden zijn blijkbaar nodig om het misgelopen beleid van de vorige jaren te corrigeren. Zullen de mogelijke geldschietters misschien ook de besteders van het geld worden? Wie zal dan de controle uitvoeren op de economische efficiëntie van de middelen? Bestaat het levensgrote gevaar niet dat dit tot overbestedingen, dus verkwistingen, zal leiden?

De basis voor elk project moet een degelijk uitgevoerde AWP-studie zijn. Op dit ogenblik ontbreken nog vele van die studies. Wie zal al die ontbrekende studies op zo'n korte termijn uitvoeren, vooral omdat u vooropstelt dat de VMZ voor deze opdracht niet meer bevoegd zal zijn. Een antwoord op die vraag is zeer belangrijk om de ongerustheid bij het personeel weg te nemen. Naar aanleiding van deze plannen heerst daar op dit ogenblik een echte malaise.

Als ik het voorziene investeringsprogramma voor de volgende vijf jaar overloop, collectoren en RWZI's, dan lijkt me dit een samengeraapt geheel van allerlei ongecoördineerde projecten, die meestal zelfs niet steunen op een AWP-studie. Het blijkt hier eerder om willekeur dan om een systeem te gaan. Gaan wij terug naar de onzalige tijd dat belangrijke investeringen zonder noemenswaardige planning werden uitgevoerd?

Ik heb ook de indruk dat u nogal luchtig omspringt met de gemeentelijke autonomie. Niet alleen mogen gemeentebesturen geen enkel initia-

Capoen

tief meer nemen op gebied van waterzuivering, bovendien wil u hen ook nog het leggen van zogenaamde prioritaire rioleringswerken ontnemen. Wie zal bepalen wat prioritair is ? Wie zal de bijhorende wegenwerken betalen of de herinrichting van wegen naar aanleiding van rioleringswerken ? En wie zal de gemeentelijke totale rioleringsprogramma's aanpassen ?

Dit zijn, mijnheer de Minister, slechts enkele vragen om duidelijk te maken dat er nog geen sprake is van een geïntegreerde aanpak, zoals u steeds heeft beloofd.

De heer Timmermans heeft het misschien nog duidelijker omschreven. Uw collega's in de Executieve zijn blijkbaar nog niet op de hoogte van de verantwoordelijkheid, die zij ter zake zullen dragen en voor welke middelen zij zullen moeten opdraaien.

— **De heer A. De Beul, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

Mijnheer de Minister, wij staan volledig achter de optie dat de Vlaamse oppervlaktewateren in een aanzienlijk versneld tempo moeten worden gezuiverd. Dit mag echter niet leiden tot vormen van improvisatie, die telkens weer leiden tot verspillingen. Indien u wenst dat de Vlaming op dat vlak niet alle vertrouwen verliest in zijn overheid, dan zal er niet enkel snel maar ook en vooral ernstig en doordacht moeten worden gewerkt. *(Applaus bij de meerderheid)*

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, bij de komende besprekingen in de Commissie voor Leefmilieu en in openbare vergadering over dit zogenaamd Milieubeleidsplan zullen wij uitvoerig onze fundamentele kritiek op dit plan uiten en een tegenvoorstel doen.

Ik wens echter, naar aanleiding van deze interpellatie van de heer Denys, toch enkele bedenkingen te uiten.

Ten eerste, zoals verscheidene spre-

kers reeds hebben gezegd, kan dit plan onmogelijk als een beleidsplan worden beschouwd vermits het van één enkele Minister uitgaat en nog niet in de Executieve is behandeld.

Ten tweede, en dit is buitengewoon belangrijk, is er, zoals beloofd in het MINA-plan, geen sprake van een geïntegreerd milieubeleid. Immers, bij een geïntegreerd milieubeleid is het nodig dat andere Gewesten en nationale bevoegdheden erbij worden betrokken en in de eerste plaats de Gemeenschapsministers van Economische Zaken, van Energie, van Landbouw, van Verkeer enzovoort. Hoe kan men toch spreken van een algemeen globaal Milieubeleidsplan als op deze vlakken nog geen enkele consensus, zelfs nog geen overleg, is bereikt tussen de verschillende bevoegde Ministers. Raden en nationale niveau's die daarmee verband houden ?

Ten derde, het handhaven van het fameuze principe „de vervuiler betaalt” is erg misleidend. Immers, het komt er in feite op neer dat de betaler mag vervuilen, als men weet wat de multinationals die rechtstreeks in oppervlaktewateren lozen slechts moeten betalen ! Ik denk in de eerste plaats aan het mooie voorbeeld van BASF dat in Antwerpen talloze tonnen radio-actief en toxisch gips rechtstreeks in de Westerschelde mag lozen en daarvoor 10.000 frank betaalt.

Collega's, dit toont aan dat met het principe „de vervuiler betaalt” zeer voorzichtig moet worden omgesprongen.

Mijnheer Vandebosch, wij zijn geen onheilsprofeten maar realisten. Voor ons kunt u geen efficiënt milieubeleid voeren als u niet van een ander principe vertrekt, met name dat de vervuilers maximaal moeten worden belast te vervuilen en dat ze pas eventueel moeten betalen op wat werkelijk niet kan worden vermeden.

Tot slot wens ik nog te zeggen, mijnheer Denys, dat ook wij onze twijfels hebben over de grondwettelijkheid — u hebt het goed uitgelegd, ik zal het niet meer herhalen — van de heffingen die eigenlijk belastingen zijn en die het gevaar inhouden dat, als

ze op die manier worden doorgevoerd, de bedrijven zich nu reeds zullen klaarmaken om naar het Arbitragehof te stappen.

Mijnheer Vandebosch, u heeft enkele enormiteiten verkondigd. U zegt namelijk dat onze traditionele milieupartij de BBL heeft als koepelorganisatie. Als de Voorzitter van de BBL dit vanavond verneemt, valt hij allicht van zijn stoel. Uiterekend de BBL heeft de klassieke gewoonte om er alle politieke partijen bij te betrekken.

Dat de BBL geen gehoor vindt bij een niet-milieupartij als de CVP, is onze schuld niet. *(Applaus op verschillende banken)* Ik weet uit ervaring dat de Bond Beter Leefmilieu herhaaldelijk heeft aangeklopt bij alle CVP-Ministers, die de jongste jaren leefmilieu tot hun bevoegdheid hadden. Hij vond er geen gehoor omdat de CVP-Ministers te laks waren om maatregelen te nemen tegen de industrie en de landbouw. Ook dat is onze schuld niet. Dat zijn geen slogans maar feiten.

Dat een partij, die zich baseert op in officiële congressen en op wetenschappelijke basis erkende situaties, als bijvoorbeeld het gat in de ozonlaag, het broeikaseffect of de vervuiling van de Noordzee, wordt verweten een onheilsprofeet te zijn : waar haalt u zoiets ?

Het verschil tussen uw en mijn partij is dat wij de huidige situatie reeds tien jaar geleden hebben voorspeld. Dat is in zekere zin onheil voorspellen, maar dan op basis van concrete gegevens en vaststellingen. *(Applaus op verschillende banken)*

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe allereerst de heer Denys te danken voor zijn interpellatie omdat mij dit de gelegenheid biedt te spreken over dit belangrijke Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelingsplan. Ik onderschat het belang dat deze bespreking heeft dan ook niet.

Over de bekendmaking van het plan

T. Kelchtemans

wil ik ieder misverstand uit de weg ruimen.

Ik heb de verschillende artikelen van het nieuwe Reglement doorgenomen. Hoofdstuk 17 betreft beleidsnota's, beleidsbrieven en samenwerkingsakkoorden. Artikel 68 bepaalt dat als een Minister voorstellen doet, die slechts ten dele betrekking hebben op zijn bevoegdheid, hij die onverwijld bij beleidsbrief moet overmaken aan de Voorzitter, die op zijn beurt beslist welk gevolg hij aan die voorstellen geeft : ofwel een bespreking in de Vlaamse Raad, wat de gewone gang van zaken is, ofwel de verwijzing naar de Commissie, wat in dit geval door de Voorzitter en het Bureau is beslist.

Het Vlaamse Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelingsplan omvat voorstellen die ik heb gedaan strikt binnen de bevoegdheden en de taken die ik in de Vlaamse Regering heb. Ik heb ze volgens artikel 66 bij beleidsbrief meegedeeld aan mijn Collega's in de Vlaamse Regering en aan de Voorzitter op 14 februari.

Ik bepaal niet wat de andere leden van de Vlaamse Executieve moeten doen, maar ook tussen de leden van de Vlaamse Regering zijn er geregeld contacten en besprekingen over problemen waarvoor wij gedeelde verantwoordelijkheid dragen. Ik weet bijvoorbeeld dat mijn Collega van Openbare Werken een mobiliteitsplan uitwerkt, wat mij verheugt en dat collega De Batselier ingrijpende wijzigingen voorstelt aan de besluiten inzake de economische-expansiewetgeving.

Hij bereidt ook voorstellen voor inzake rationeel energieverbruik — hij zal die wellicht op het geschikte moment aankondigen — die perfect aansluiten bij enkele van mijn bedenkingen. Ook de Minister van Ruimtelijke Ordening heeft een ontwerp-decreet ingediend met raakvlakken met dit Natuurontwikkelingsplan.

Er wordt dus in de Vlaamse Regering niet in schuifjes gewerkt. Ik heb trouwens aan de collega's gevraagd om overleg te plegen om alle voorstellen die betrekking hebben op mijn be-

voegdheden weldra te verruimen zodanig dat zij het breed draagvlak kunnen worden van Vlaamse regeringsvoorstellen voor de volgende jaren. Hiertoe zal iedereen, elk vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid inzake deze problematiek, zijn steentje moeten bijdragen. Dit onderwerp zal uitdrukkelijk worden besproken tijdens de eerstvolgende vergaderingen van de Vlaamse Regering.

Men beweert dat ik dat heb gedaan naar aanleiding van de kritiek van de Europese Commissaris. Dat is niet juist. Trouwens, ik kan aantonen dat wij, dank zij de regionalisering, erin zullen slagen om achterstanden in het leefmilieubeleid weg te werken. (**Onderbreking door de heer Denys**)

Ik antwoord hiermee op wat de EG-Commissaris stelt en op gelijkaardige uitspraken van de Staatssecretaris. Het is mijn overtuiging dat een leefmilieubeleid vanuit de eigen Vlaamse verantwoordelijkheid voor de efficiency een voordeel vormt, wat ik ook publiekelijk heb verkondigd. Dit kan worden bewezen in dossiers met een achterstand. Er kan immers niet worden ontkend dat tot eind 1988, toen de nationale verantwoordelijkheid honderd ten honderd speelde, in Brussel niets is gebeurd inzake leefmilieu. Slechts de heer Valkeniers en mevrouw Neyts hebben in de Brusselse Executieve als eersten de verantwoordelijkheid genomen om de specifieke problemen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gebied aan te pakken. Tussen 1970 en 1980 is de nationale Regering er evenmin in geslaagd om een efficiënt waterzuiveringsbeleid op gang te brengen, wat te wijten was aan een aantal omstandigheden. Ik stel vast dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschap, vooral sinds 1988 toen zij de volledige verantwoordelijkheid inzake leefmilieumaterialies kregen, kunnen beslissen over de inzet van de middelen en het bij voorrang te voeren beleid. (**Onderbreking door de heer Denys**)

De Vlaamse Gemeenschap heeft er belangrijke bevoegdheden bijgekregen op het vlak van de normen, wat belangrijk is voor de wetgeving.

— **De heer L. Vanvelthoven, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.**

Mijnheer Denys, u hebt politiek een tegenstrijdige stellingname inzake de ingediende voorstellen aangenomen, terwijl andere fracties het belang ervan hebben onderschreven en zich hebben verheugd over de samenhangende concrete voorstellen. Evenwel hebben zij vastgesteld dat de voorstellen moeten worden aangevuld, waarmee ik trouwens heb ingestemd.

Naargelang de politieke fractie werd nochtans een verschillende appreciatie geformuleerd. Zo was AGALEV de mening toegedaan dat vooral de burgers de inspanningen zullen moeten betalen. Dit is onjuist.

Mijnheer Denys, u zegt precies het omgekeerde, dat wij de inspanningen voor het milieubeleid vooral door de bedrijven laten betalen.

De heer A. Denys : Ik heb gezegd dat u het principe „de vervuiler betaalt” niet correct toepast.

Minister T. Kelchtemans : Ik heb de stellingname van de PW ook via de media vernomen. En als ik u zeg, dan bedoel ik de PVV. Mijnheer Denys, maakt u zich niet druk. Ik kom zo dadelijk tot uw stellingname. Overigens meen ik dat u inzake de financiering een jaar achter zit. De voorstellen die ik heb voorgelegd hebben betrekking op de begroting van 1991. En uw kritiek betreft nog het programmadecreet van 1990. Ik heb zelf toch altijd toegegeven dat de in dit programmadecreet uitgewerkte toepassing van het beginsel „de vervuiler betaalt”* nog moest worden verfijnd.

Ik kom dan tot de financiering. Ons plan stelt voor de vervuiling een genuanceerder berekening voor. Voor het water spreken wij van vervuilingseenheid en niet meer over inwoners-equivalent. Er zullen ook meer parameters zijn. Met deze voorstellen — ik beklemtoon dat het hier om voorstellen gaat, niet om beslissingen — kunnen wij, als wij gevolgd worden, in 1995 onze doelstellingen bereiken. Ons plan bevat een nauwkeurige berekening van de vuilvracht waarmee de bedrijven ons oppervlaktewater belasten. De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering zal die vuilvracht permanent moeten nagaan, vuilvrachtbalansen opstellen

T. Kelchtermans

per zuiveringssector en per bedrijf en milieuheffingen moeten organiseren op basis van metingen die veel vaker zullen zijn dan nu.

De lacunes in het huidige heffingssysteem heb ik vanop deze tribune meer dan eens onderkend. Conform het principe „de vervuiler betaalt” moeten wij de last van de milieuheffingen rechtvaardig verdelen tussen gezinnen en bedrijven. Dit is trouwens een Europese aanbeveling. Op die manier zal iedereen zich aangespoord voelen om minder te vervuilen. Het systeem creëert solidariteit en wie het meest vervuult, levert de grootste inspanningen.

Mijnheer Denys, u vroeg zich af of het om een retributie dan wel om een belasting ging. Het programmadecreet van de Vlaamse Regering, goedgekeurd door de Vlaamse Raad, is daarin zeer duidelijk. Mijnheer Denys, ik wacht uw bezwaren af en ik heb ook het artikel naar hetwelk u verwijst, van de heer Druyts, Inspecteur van Financiën, gelezen. Ik heb daar ook mijn bedenkingen over, maar ik ga die vandaag niet verwoorden.

Mijnheer Denys, artikel 110, paragraaf 2, van de Grondwet machtigt de Gemeenschappen en de Gewesten bij decreet belastingen in te voeren. Volgens artikel 113 van de Grondwet kan van de burgers behoudens de bij decreet voorziene uitzonderingen geen retributie worden gevorderd, dan alleen als belasting ten behoeve van de Staat, de Gemeenschap, het Gewest, de agglomeraties, de federaties van gemeenten of de gemeenten. De heffingsregeling getroffen op basis van het principe de vervuiler betaalt stemt dus helemaal overeen met deze grondwettelijke regels.

Ter bevestiging van deze stelling kan ik u trouwens zeggen dat de Raad van State in zijn advies nummer L 19/371/8 van 5 en 6 oktober 1989 met betrekking tot het ontwerp van programmadecreet geen enkele opmerking heeft gemaakt met betrekking tot onze desbetreffende voorstellen.

Wij hadden vanzelfsprekend op het juridische vlak dit alles stevig laten

voorbereiden. Ik wacht bijgevolg in vertrouwen de behandeling af van de bezwaren die eventueel door bedrijven of anderen zullen worden ingediend. Wat wij doen gaat niet in tegen de Grondwet of tegen de wet.

U heeft gezegd dat wij achteraf ten gronde over het Milieubeleidsplan en het Natuurontwikkelingsplan zullen kunnen spreken. Daarom zal ik niet verder op uw andere opmerkingen ingaan. Ik hoop trouwens dat wij de gelegenheid daartoe krijgen. In die zin vind ik de inleidende bespreking van de Voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu hoopvol. Hij stelde voor op basis van het verslag in verband met de besprekingen omtrent het MINA-plan een discussie te houden. Die besprekingen omtrent het MINA-plan 2000 zijn trouwens de grondslag van vele concrete voorstellen in verband met het Vlaamse Milieubeleidsplan. Wij moeten de bijdrage van de Commissie voor Leefmilieu en de vele hearings die daar hebben plaatsgevonden niet onderschatten.

Ik hoop dat we de gelegenheid krijgen om de krachtlijnen die werden uitgewerkt en om de voorstellen die werden gedaan en die door sommigen nog zullen worden gedaan degelijk te bespreken. Ik zou dat in elk geval toejuichen.

Ik dank degenen die het positieve van het plan in het daglicht hebben gesteld. Het zou er nog aan mankeren dat er daarbij geen kritische bedenkingen zijn. De heren Vandebosch en Timmermans hebben dat gedaan vanuit hun benadering. Ik tracht te vermijden, mijnheer Timmermans, om voortdurend naar het verleden te kijken en te zien wat er is fout gegaan. Wij kunnen die oefening wel eens doen en bekennen dat wij fouten hebben begaan. Ik meen echter dat wij in verband met het milieubeleid vooral naar de toekomst moeten kijken en dat wij moeten leren uit inspanningen die in het verleden werden gedaan, ook op het vlak van de decreten. Het is toch niet on-eerbiedig te moeten vaststellen dat men zich in sommige gevallen inderdaad heeft vergist en dat men op verschillende sporen naast elkaar is verder gegaan zonder op de diverse ter-

reinen de samengang van problemen voldoende te erkennen. Wij willen met het plan ons beleid bijsturen.

U zegt dat dit plan onthutsend eerlijk is. Ook in de voorstellen die wij doen proberen wij een strakke en rationele logica aan te houden. Wij hebben de voorstellen politiek niet gewogen. Ik kan dat aantonen.

De Dendervervuiling is daarstraks aan de orde geweest. Ik kan ook in mijn eigen streek voorbeelden geven waar wij op het gebied van waterzuivering stapjes achteruit moeten doen in vergelijking met wat door de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij als voorrang werd voorgesteld. De geloofwaardigheid van het plan heeft voor mij ook te maken met de wijze waarop wij onze algemene technische diensten de gelegenheid geven om het geheel van de werken die nog moeten worden uitgevoerd, objectief te beoordelen. Er moeten voorstellen worden gedaan zonder dat invloeden van buiten of binnen de Vlaamse Raad spelen. Minder of beter georganiseerde gemeenten kunnen ook een rol spelen bij het leggen van prioriteiten.

Dit is in het plan aanwezig. Wij dagen iedereen uit aan te tonen waar wij deze stelregel verlaten hebben. Bij mijn weten is dat niet gebeurd. Collega Timmermans heeft aangehaald dat er veel achterstand is, ook inzake behandeling van dossiers. Het is ontvondend vast te stellen welke consequenties dit heeft, op het vlak van de cijfers en voor een brongerichte aanpak.

Wij zijn bezig met de reorganisatie van de Vlaamse Administratie. Collega Van den Bossche heeft hier een belangrijke verantwoordelijkheid. Wij moeten op korte termijn tot een allesomvattend voorstel van reorganisatie komen. Zoniet zijn wij genoodzaakt, binnen de eerstvolgende weken, zelf vragen te stellen aan Minister Van den Bossche en aan de andere leden van de Vlaamse Regering, teneinde versterking te krijgen in de Leefmilieu-inspectie en in onze eigen Administratie, die werkelijk onderbemand is. Ik kan u aantonen dat het niet te wijten is aan een slechte functionering, maar aan een tekort

T. Kelchtermans

verband met BASF. Dit behoort tot het begrotingsdebat dat wij bij het programmadecreet hebben gevoerd. Ik heb toen duidelijk uitgelegd hoe dit bedrag uiteindelijk is tot stand gekomen. Ik wil met u, bij de begrotingsbespreking van 1991, de werkelijke discussie omtrent het principe „de vervuiler betaalt” aangaan. Op dat ogenblik wens ik meer genuanceerde en gedifferentieerde voorstellen naar voren te brengen die helemaal in overeenstemming zijn met de geest en het principe door de Europese Gemeenschap aanbevolen. Wij zullen die voorstellen dan ook zo consequent mogelijk toepassen.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's eerst en vooral wens ik de heren Timmermans, Capoen en Gryp te danken. Ik heb bij hun uiteenzetting een andere ondertoon gehoord dan deze waarvoor Minister Kelchtermans u dankt. Ik meen dat zij striemende opmerkingen hebben gemaakt in verband met de hier gevolgde procedure.

Mijnheer de Minister, het is niet de eerste maal dat u probeert het Parlement buiten spel te zetten. U heeft vandaag ter zake een enorme bocht genomen. U beweert dat dit plan gedeeltelijk stoelt op de discussie die wij hebben gehad in de Commissie Leefmilieu in verband met de hearings over het SOBEMAP-rapport. Ik weet echter dat toen collega's Timmermans en Bosmans de Commissie in augustus-september hebben bijeengeroepen, u daarop heel wat kritiek had. Samen met de CVP was u van oordeel dat die Commissie nutteloos was en dat al wat in het SOBEMAP-rapport was vervat al lang gekend was.

Mijnheer de Minister, het beeld dat u heeft opgehangen over de samenwerking in de Vlaamse Regering herinnert mij aan een interpellatie die ik gisteren heb gehouden en waar ik het had over het gebrek aan leiding binnen de Vlaamse Executieve. Als ik dan zie op welke manier hier wordt

te werk gegaan, hoe Minister Sauvens volledig apart werkt aan een mobiliteitsplan, hoe Minister De Batselier eveneens afzonderlijk plannen uitwerkt, dan vind ik dat collega Gryp honderd ten honderd gelijk heeft als hij zegt dat dit geen beleidsplan is en evenmin een geïntegreerd plan. Wanneer men spreekt over de milieuproblematiek dan moet het gebeuren over de departementen heen en dient een volledige samenwerking te worden nagestreefd. U heeft hier een illustratie gegeven van de manke manier waarop de Executieve werkt.

Collega's, het was niet mijn bedoeling het milieudebat uit te hollen. Ik constateer evenwel dat Minister Kelchtermans dit systematisch doet.

U hebt hem horen zeggen dat de Executieve al heeft beslist een milieuhouding op te richten. In de Commissie was nochtans afgesproken dat er een globaal, maatschappelijk milieudebat zal worden gehouden, waarbij de omvang en de wijze van betaling ter sprake zouden komen.

Het milieudebat dat hier over ongeveer drie maanden zal worden gehouden, zal grotendeels achterhaald zijn, omdat de Executieve de voornaamste beslissingen reeds heeft genomen. Ik vind dit bijzonder spijtig. Het typeert de wijze waarop Minister Kelchtermans met het Parlement wenst om te gaan.

Het artikel in het Rechtskundig Weekblad toont aan dat de milieuheffing, zoals bepaald in het programmadecreet, geen retributie, maar een belasting is.

Mijnheer de Minister, u heeft mij honderd ten honderd gelijk gegeven. U zegde immers dat uit een eerste fase via het programmadecreet werd gedaan, lineair en eerder forfaitair is en zal worden verrijnd. U zegde ook dat het principe „de vervuiler betaalt” niet correct wordt toegepast, moet worden aangepast en voorafgegaan door nieuwe onderzoeken, metingen, screenings, audits en dergelijke meer.

Om verwarring te vermijden wacht men beter met de milieuheffing op de manier bepaald in het programmadecreet.

Ik ken een aantal bedrijven die klacht willen indienen bij het Arbitragehof. Mijnheer de Minister, met de uitleg die u vandaag hebt gegeven, zullen zij hun slag thuis halen. Ik herhaal niet wat ik heb gezegd over de grondwettelijkheid.

U sprak over de Raad van State. U weet echter zeer goed dat de Raad van State een advies heeft uitgebracht omdat hij ervan overtuigd was dat het principe „de vervuiler betaalt” correct zou worden toegepast. Dit is echter niet gebeurd, wat aanleiding heeft gegeven tot verwarring.

Op grond van de extra uitleg van Minister Kelchtermans, zal ik, in overleg met de heer Jozef Bosmans, een motie van aanbeveling indienen, om de invoering van de milieuheffing uit te stellen, zolang het principe „de vervuiler betaalt” niet verfijnd en correct wordt toegepast. Ik vraag de leden van de Vlaamse Raad deze motie te steunen om te voorkomen dat wij in de toekomst met nog grotere moeilijkheden worden geconfronteerd. Het is beter de invoering van deze milieuheffing uit te stellen. Wat wij doen moet correct zijn, en het moet stimulerend werken. De bevolking is bereid om een financiële inspanning te leveren. Als ze echter op een oneerlijke wijze wordt behandeld zal de huidige sensibilisering teniet worden gedaan. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, Minister Kelchtermans heeft ter verantwoording van zijn beleidsnota artikel 66 van ons Reglement geciteerd : „Een beleidsnota heeft een algemene draagwijdte en bestrijkt de gehele bevoegdheidsfeer van het betrokken lid van de Executieve”.

Daar gaat het juist om. Het gaat om zijn gehele bevoegdheidsfeer, die echter in een ruimere context moet worden gezien.

Ook na de verantwoording van de Minister en na deze bespreking blijft onze kritiek behouden. Voor de geloofwaardigheid van een geïntegreerd leefmilieubeleid moeten er

*SP-*Voorzitter F. Vandenbroucke — in gesprek met zijn partijgenote mevrouw A. Duroi- Vanhelfmont — interpelleerde Minister L. Waltniel (PW) over de bescherming van het door Henry Van de Velde ontworpen RITO-gebouw te Leuven*

genwoordiging mogen aanduiden. U schijnt dit echter niet van plan te zijn.

Ten slotte heeft u gezegd dat het aanhalen van het voorbeeld van BASF een detailkwestie is. Het is integendeel het basisprincipe van het ganse milieubeleid. Ik heb namelijk trachten uit te leggen hoe gevaarlijk het is om uitsluitend te blijven steunen op het principe „de vervuiler betaalt”, omdat het betalen van tienduizend of weze het honderdduizend frank voor een bedrijf als BASF een lachertje is in verhouding tot de vervuiling die het bedrijf aanricht.

In dit land zal men nooit tot een efficiënt milieubeleid komen indien men er niet in slaagt de bedrijven ertoe te brengen aan zelfzuivering te doen en maximaal te beletten te vervuilen. Met heffingen zult u het probleem niet oplossen.

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het feit dat

collega Gryp bij de aanvang van zijn repliek heeft gezegd dat sommige antwoorden van de Minister hem verheugen mag ons niet de verkeerde indruk geven dat zijn partij opeens een optimistische partij is geworden. Ik blijf erbij, ook na het betoog van de heer Gryp, dat AGALEV zich in hoge mate bezondigt aan doemdenkerij en zij een aantal onheilsprofeetieën blijft verspreiden.

Ik stel ook vast dat wanneer men wordt geconfronteerd met degelijk en goed voorbereid beleidswerk, zoals deze beleidsbrief, AGALEV steeds vervalt in retoriek. Ik hoop dat, tijdens de besprekingen in de Commissie, AGALEV meer argumenten zal aanvoeren om haar visie enigszins te verduidelijken. Ik hoop dat zij dan een positievere richting zal uitgaan dan tot nu toe het geval is.

Mijnheer de Voorzitter, wij hopen dat de discussie ter zake zeer vlug kan worden gehouden. De CVP-fractie hoopt dat de beleidsbrief, als bijlage bij het MINA-plan, spoedig in

openbare vergadering van de Vlaamse Raad wordt behandeld, zoals voorzien door artikel 66 van het Reglement en niet naar de Commissie wordt verwezen. Het probleem is dat wij in de Commissie worden geconfronteerd met een veelheid van decreten en er zullen er nog bijkomen ingevolge het Milieubeleidsplan. Wij zien het niet zitten dat het Milieubeleidsplan ernstig en uitvoerig zou worden besproken in de Commissie. Indien de Voorzitter en het Bureau van deze Raad echter bij de genomen beslissing blijven dan zullen wij ons daarnaar schikken.

Tot slot wil ik zeggen dat wij hopen dat op de uitnodiging die de Gemeenschapsminister tot zijn collega's in de Vlaamse Executieve heeft gericht, zal worden ingegaan en dat de Ministers, die zich geroepen voelen en uitgenodigd zijn om deelaspecten van het milieubeleid mede in te vullen, op deze uitnodiging zullen ingaan zodat wij spoedig concrete resultaten krijgen.

De Voorzitter : Ik zou de heer Vandebosch willen doen opmerken dat ik een gesprek heb gehad met de Voorzitter van de Commissie voor Leefmilieu, de heer Jozef Bosmans. Hij hoopte tijdens de eerstvolgende bijeenkomst het bosdecreet te kunnen afhandelen. Onmiddellijk daarna zou hij deze beleidsbrief behandelen. Hij hoopt dat daarvoor enkele vergaderingen kunnen volstaan.

Ik denk dat wij op de meeste korte termijn dit omvangrijk werk grondig kunnen bestuderen in de Commissie om daarna in de openbare vergadering van de Raad tot een ernstig en uitvoerig debat te komen.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat men een document enkel naar voren kon brengen indien het werd gesteund door de volledige Vlaamse Executieve. Dit is duidelijk niet het geval met dit document. Waar gaan wij naartoe wanneer wij vrijblijvende documenten van een bepaald Minister gaan bespreken ? Tot op heden was het steeds het geval dat een Minister zijn eigen beleid toelichtte in de Commis-

Deays

sie via een nota maar die werd altijd gesteund door de volledige Executieve. Dat is gebeurd inzake cultuur, ruimtelijke ordening en huisvesting.

Wanneer men een document gaat bespreken waar slechts één Minister achterstaat dan vraag ik mij af tot wat dit gaat leiden.

Gaat men een milieudebat voeren rond een individuele nota ofwel rond een beleidsnota gedragen en gesteund door de volledige Vlaamse Executieve ? Uitsluitel hierover is van fundamenteel belang. Het is gevaarlijk die richting uit te gaan.

Mijnheer de Voorzitter, het zou nuttig zijn mochten wij die kwestie met het Bureau bespreken.

De Voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen : Mijnheer de Voorzitter, de jongste dagen is veel kritiek geuit op het leefmilieubeleid in België. Sommigen grijpen dit feit aan om te zeggen dat de regionalisering een belemmering is om te komen tot een efficiënt en samenhangend leefmilieubeleid. Wij zijn het daarmee niet eens. Wanneer wordt verwezen naar de achterstand inzake leefmilieu en naar een gebrek aan samenhang, verwijzen wij op onze beurt naar de erfenis die de regionale Regering heeft meegekregen van de nationale Regering.

Ik ben ervan overtuigd dat dit Milieubeleidsplan, dat nog moet worden besproken en eventueel bijgestuurd en verfijnd, een klinkend bewijs zal zijn voor hen die deze aanklacht uiteten **dat** een geregionaliseerd beleid synoniem is voor een efficiënt beleid, ook op het vlak van het leefmilieu.

De Voorzitter : Het woord is aan Minister Kelchtermans.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, ik wil deze discussie niet te lang maken. Aan degenen die denken dat de Vlaamse Regering een formeel college is waar enkel formele contacten plaatshebben, zeg ik dat er ook ruimte is voor informele contacten, gesprekken enzovoort en dat er

collegiaal over belangrijke zaken wordt beslist.

Over het Vlaams Milieubeleidsplan is er binnen de Vlaamse Regering geen enkel misverstand. Er waren ter zake veel informele en formele contacten. Ik heb het Reglement zo geïnterpreteerd dat ook een lid van de Vlaamse Executieve, dat meent belangrijke voorstellen te kunnen doen, dit bij beleidsbrief aan de Voorzitter kan bekend maken en dat ook de Vlaamse Executieve daarvan in kennis wordt gesteld. Met deze voorstellen blijf ik strikt binnen de taakomschrijving binnen de Executieve. *(Opmerking van de heer Denys)*

Mijnheer Denys, u hebt een selectief gehoor, maar misschien hebt u ook selectieve ogen. Wat dit betreft heb ik mij strikt gehouden aan de interpretatie.

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Denys.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, er staat duidelijk in het Reglement dat een beleidsbrief een concrete draagwijdte heeft en een deelaspect belicht van het beleid van het betrokken lid van de Executieve. Wij gaan ervan uit dat het deelaspect van een betrokken lid nog altijd moet worden gesteund door de hele Executieve. Ik heb geen enkel bezwaar om over het beleidsplan te spreken indien ik van de Vlaamse Executieve een brief ontvang, waarin duidelijk wordt vermeld **dat** het document wordt gesteund door de Executieve. Het is nooit de bedoeling van artikel 66 geweest, hier deelaspecten van het beleid van een Minister te bespreken, die niet door de Executieve worden gesteund.

De Voorzitter : Mijnheer Denys, naar mijn gevoel betreft het hier een plan of een beleidsaspect. De Minister legt het voor aan de Vlaamse Raad, die het al dan niet in de Commissie of in de openbare vergadering van de Raad onmiddellijk ter sprake brengt, al dan niet goedgekeurd, formeel of informeel door de Executieve. Ik meen dat het goed is dat wij dit plan kunnen bespreken. Daarna kan de Minister, gewapend met resoluties of met aanbevelingen van de

Vlaamse Raad naar de Executieve gaan, als het plan concreet moet worden vertaald in richtlijnen of in ontwerpen van decreet.

Het woord is aan de heer Kelchtermans.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de Voorzitter, ik verheug mij over uw interpretatie. Toch wil ik nogmaals uitdrukkelijk de tegenspraak van de heer Denys beklemtonen. Eerst verwijt hij mij vanop de tribune dat ik het Reglement interpreteer alsof ik de bevoegdheid van de Vlaamse Raad systematisch zou willen uithollen. Hij verwijt de Executieve dat ze reeds een beslissing zou hebben genomen in verband met de NV Milieuholding zonder daarover te spreken in de Vlaamse Raad. Wanneer ik anderzijds een aantal voorstellen doe, meent hij, dat de Executieve ter zake nog geen formele beslissing heeft genomen en dat het plan bijgevolg hier niet kan worden behandeld.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, wat het artikel 66 betreft heb ik er geen bezwaar tegen dat in het Bureau of in de Commissie voor het Reglement wordt gegaan wat juist dient te worden verstaan onder beleidsbrief en beleidsnota. In artikel 66 wordt alleen een onderscheid gemaakt wat de omvang betreft : heeft het stuk een algemene draagwijdte dan is er sprake van een nota ; een beleidsbrief betreft een deelaspect. Nergens is er sprake van een nota die van de Executieve zou moeten uitgaan. In artikel 66 is altijd sprake van het betrokken lid van de Executieve. Eigenlijk is het niet aan ons om na te gaan of een Minister terecht of ten onrechte een nota of een brief indient. Wanneer een Minister een brief of een nota indient, wordt verondersteld dat hij zulks doet op zijn eigen verantwoordelijkheid ten overstaan van de Executieve.

Mijnheer de Voorzitter, in het Reglement is ook geen omschrijving gegeven van de samenwerkingsakkoorden, maar het is evident wanneer men over een akkoord spreekt dat het moet uitgaan van de instantie bevoegd om akkoorden te sluiten.

Bovendien kunnen wij nog discussië-

Verhaegen

ren over dedelegatiebevoegdheid of de collegialiteit van de Executieve. In bepaalde gevallen moet zelfs een Minister niet de totaliteit van zijn collega's raadplegen voor bepaalde deelaspecten van zijn beleid.

Ik zou dus heel voorzichtig zijn om te zeggen dat al wat niet van de Executieve komt onbespreekbaar is in de Vlaamse Raad. Eigenlijk snijden wij hiermee onze eigen mogelijkheden af.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ons is het om het even, maar dat betekent dus dat de PVV-Ministers eveneens met eigen nota's kunnen naar voren komen. Dat is tot hiertoe nooit gebeurd. Ik kan u het voorbeeld geven van de Commissie voor de Media, die ik zelf heb bijgewoond, waar er vóór het Reglement van beleidsnota's bestond, ook reeds nota's werden opgesteld.

Welnu, deze nota's waren altijd gedragen door de meerderheid van de Executieve. Wij hadden soms verschillende ideeën, maar deze werden nooit afzonderlijk ingediend. Dit voorstel betekent dat wij in de toekomst eigen ideeën zullen kunnen naar voren brengen. Ik vind deze interpretatie niet goed, maar als de meerderheid van de Raad ze wel goed vindt, heb ik daar geen bezwaar tegen. Maar dit is slecht voor de herkenbaarheid en de duidelijkheid van het beleid van de Executieve. Wij zullen naar versnippering gaan en het onderscheid tussen een officieel beleidsplan van de Executieve en een individuele denkoefening zal verwateren en naar buitenuit moeilijk herkenbaar zijn.

De Voorzitter : Ik heb de suggestie gehoord van de heer Verhaegen om het debat betreffende de procedure nog eens over te doen in het Bureau van de Raad. Dit lijkt mij een wijs voorstel dat iedereen kan bijtreden.

Indiening van motie

De Voorzitter : Door de heer J. Bos-

mans werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer F. Vandebroucke tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de stand van zaken betreffende de bescherming van het RITO-gebouw te Leuven

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandebroucke tot de heer Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de stand van zaken betreffende de bescherming van het RITO-gebouw te Leuven.

De heer Vandebroucke heeft het woord.

De heer F. Vandebroucke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, sta mij toe tot de heer Minister te zeggen dat ik bijzonder verheugd ben over het feit dat hij enkele dagen geleden een eerste maar belangrijke stap heeft gezet om het gebouw in de Rijschoolstraat te Leuven — dat gedurende veertig jaar dienst heeft gedaan als technische school, maar een belangrijk werk is van Henry Van de Velde, samen met Vital Rosseels, een Leuvens architect — een eerste vorm van bescherming te bieden waarmee de dreiging van afbraak in zekere zin een eerste halt is toegeropen.

Objectief bekeken zou het feit dat dit gebouw nationaal maar ook internationaal wordt beschouwd als een kostbaar monument van de moderne architectuur, voldoende moeten zijn om elke soort van onverschilligheid daar tegenover van de hand te doen als kortzichtigheid. Het is ongetwijfeld niet nodig in te gaan op de bete-

kenis van Henry Van de Velde, die samen met Hankar en Horta de spilfiguur was van de Art Nouveau en die met dit gebouw in Leuven een samenvatting heeft gebracht van de krachtlijnen van de laatste periode van zijn *œuvre*.

Ik wens hierover enkel de volgende toelichting te geven. „Van de Velde is tussen 1919 en 1926 in Nederland geweest. Hij is daar onder meer, in opvolging van Berlage, de architect geweest van de familie Krölller-Müller en uit de confrontatie met Berlage heeft hij die typische stijl ontwikkeld, waarbij de architecturale taal maximaal wordt vereenvoudigd en waarbij, door een accentuering van de volumes, de architectuur wordt teruggebracht tot een haast elementaire stapeling van massa's op zoek naar een zuivere plasticiteit". Dit is een citaat uit een artikel van Luc Verpoest.

In 1926, terug in België gekomen, heeft hij verschillende werken gerealiseerd die aan die stijl beantwoorden, onder meer la maison nouvelle in Tervuren, de woning Wolfers te Brussel, het voorlopig Museum Krölller-Müller te Hoenderloo en last but not least, de Universiteitsbibliotheek en het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde in Gent.

Het Van de Velde-gebouw in Leuven is in feite het sluitstuk van zijn tweede Belgische periode. Het hangt zeer nauw samen met zijn opdrachten om voor de Wereldtentoonstelling in Parijs in 1937 en voor de Wereldtentoonstelling van 1939 in New York het Belgische paviljoen te ontwerpen. Samen met het Van de Velde-gebouw in Leuven vormden deze paviljoenen een werkelijk drieluik, met belangrijke gelijkenissen.

Men zegt wel eens dat de Amerikanen cultuurbarbaren zijn, maar dat is niet juist. De Amerikanen hebben immers het Belgische paviljoen van Henry Van de Velde in Virginia heropgebouwd. Onlangs werd het beschermd en gerestaureerd op kosten van de Staat Virginia. Sommigen denken misschien dat dit een Leuvense aangelegenheid is, maar niets is minder waar. De Amerikanen hebben ter zake blijkbaar snellere en be-

Vandenbroucke

tere reflexen dan wij. Zelfs in de Eerste Kamer in Nederland werd over de bedreiging die op het Van de Velde-gebouw in Leuven rust, geïnterpelleerd.

Ik denk dat dit gebouw — de vroegere technische school, die sedert enige jaren leeg staat — belangrijk is omwille van de plaats die het heeft in het oeuvre van Van de Velde, en omdat het zijn laatste architecturale werk in België was. Niet enkel daarom is het belangrijk, maar ook omwille van de plaats van het gebouw in de stad.

Mijnheer de Minister, ik zou u graag informeel uitnodigen met mij in het gebouw rond te wandelen. De gevel is niet bijzonder mooi . . .

Minister L. Waltiel : Ik ben gaan kijken.

De beer F. Vandenbroucke : Ik waardeer **dat** ten zeerste. De gevel is nu niet bijzonder mooi want hij lijkt nogal onder de affiche en het wild plakken. Het is vandaag geen mooi beeld. Wanneer men er evenwel binnenstapt en zelfs niets weet van Henry Van de Velde, stelt men vast dat het een werkelijk prachtig gebouw is. Het is een openstapeling van ruimten, die in grootte verschillen en door metalen verplaatsbare wanden van mekaar zijn gescheiden. op basis van een speciale techniek met een overwicht aan glas. Dat schept een enorme helderheid en transparantie in het gebouw. Het is een ideaal gebouw om er een bibliotheek of een tentoonstellingszaal in te richten.

Het gebouw is zeer mooi in de stad ingeplant. men zou aan de kant van de Diestsestraat zeggen dat het er bijna werd ingewrongen en het zou **aldu**s een geschikte doorgang voor voetgangers vormen van de Rijksschoolstraat naar de Diestsestraat. wat vanuit urbanistisch opzicht zeer aantrekkelijk zou zijn.

Het gaat hier niet enkel om een historisch belangrijk monument, maar om een degelijk prachtig gebouw dat een voorbeeld is van de problemen en de enorme kansen van een moderne monumentenzorg. Ik denk dat u

zich daarvan bewust is, bijgevolg denk ik niet dat ik u daarvan moet overtuigen.

Monumentenzorg bevindt zich op het kruispunt waar men een keuze moet maken tussen enerzijds de samenhang tussen mensen in de ruimte, in de stad, maar ook in de tijd, de band met de geschiedenis, of anderzijds de loutere economische functionaliteit van het heden.

Een monument, die naam waardig, heeft steeds een dubbel aspect. Het is natuurlijk een oud gebouw, met een geschiedenis en een culturele dimensie. Het hoort thuis in een bepaalde cultuur en een tijdsgewricht, maar het is ook een gebouw waarmee moet worden omgegaan, zoals de heer Bekaert zegt, als een actueel gebouw dat wanneer men het als een monument wil beschouwen een actuele, culturele en sociale functie dient te vervullen in de gemeenschap van vandaag.

Het RITO zou als complex precies passen voor een aantal moderne gemeenschapstaken. Trouwens, u zegt dat zelf — en ik zal u ter zake citeren omdat ik het niet beter zou kunnen zeggen — in uw antwoord op een vraag van collega Duroi-Vanhelmont op 3 juli 1989. Ik citeer : „Het initiële voorstel dat voorzag in een bescherming van het gehele complex als stadsgezicht en van de gevels als monument werd inmiddels uitgebreid . . . ” en hier spreekt u over de administratieve procedure waarover ik zo dadelijk meer zal zeggen maar ik citeer eerst verder : „ . . . tot een bescherming van het gehele gebouw als monument en dit om het behoud van het gebouw als een geheel te verzekeren. De bevoegde diensten onderzoeken momenteel dit voorstel”.

In uw schriftelijk antwoord gaat u als volgt verder : „Gezien het specifieke karakter van deze voormalige school met grote lichte ruimtes zijn publieke bestemmingen zoals een bibliotheek, een museum, een archief het meest aangewezen”*. Ik ben het daarmee volkomen eens. Er is daar een oppervlakte beschikbaar van 6.000 vierkante meter. Men heeft berekend dat, om een goede openbare bibliotheek te hebben die een beetje regio-

nale uitstraling heeft. men 3.000 à 4.000 vierkante meter nodig heeft. Men heeft daar dus **de** plaats om dat te doen. Bovendien zou men daarnaast nog permanente tentoonstellingsruimten of eventueel een archief en/of een museumfunctie kunnen voorzien zoals dit ter plaatse het beste aan de behoefte zou beantwoorden.

Ik denk dat men de optie moet nemen zoals u die hier omschrijft. Ik meen dat een opvatting over monumentenzorg waarbij wordt gezegd dat men de gevel kan laten staan en al de rest kan afbreken totaal verouderd is. Vijfentwintig jaar geleden kon dit misschien gelden als een opvatting over monumentenzorg, maar ik denk dat in deze tijd de meeste deskundigen ervan uitgaan dat een gebouw meer is dan alleen maar een gevel en dat men precies het inzicht van het geheel moet kunnen actualiseren naar moderne functies. U hebt hier een prachtige kans. Dat brengt ons vanzelfsprekend in botsing met een aantal andere opvattingen. Ik meen dat wij ergens moeten beginnen met paal en perk te stellen aan koning auto in de stad. Dit brengt ons waarschijnlijk in botsing met promotoren die het eenvoudiger vinden een nieuw complex op te richten. Ik denk echter dat wij hier een duidelijke keuze moeten maken. Dat is tenminste mijn opvatting en die van heel wat vooraanstaande architecten en van de Werkgroep Van de Velde-gebouw Leuven.

Ik meen dat de zeer onzekere toestand waarin het Van de Velde-gebouw zich geruime tijd heeft bevonden symptomatisch is voor de problematiek van de monumentenzorg. Dit is zeker niet uw fout. Ik heb het gevoel dat de bestaande procedures nogal complex zijn. Een ideale monumentenzorg zou natuurlijk een opvolging moeten zijn van inventarisering, selectieve bescherming en functionele aanpassing.

Wij stellen echter vast dat er in ons land tussen deze drie stappen geen echt logisch beleid is. Er wordt zeer veel geïnventariseerd, maar eigenlijk blijven we daar veelal steken en al te zelden is er een stap naar beleidsbepalingen. Hier hebt u een goed

Vandenbroucke

voorbeeld. Immers, rond het Van de Velde gebouw is er een onduidelijke situatie, die u voor een stuk reeds hebt opgeklaard maar die natuurlijk blijft bestaan omdat, raar maar waar, twee procedures vanuit dezelfde administratie werden opgestart.

Ik ben daar in dit geval niet ongelukkig om, hierbij het spreekwoord aanwendend dat het de goeden zijn die zich beteren. Immers, men heeft in de administratie blijkbaar ingezien dat de eerste procedure nogal onvolkomen was. Inderdaad, in deze eerste procedure werd gezegd dat men de gevel als monument en het complex als stadsgezicht zou beschermen. Dat biedt een bescherming, maar zij is voor de subsidieerbaarheid en dus voor de actieve mogelijkheden voor restauratie nogal beperkt, want in dat geval zou alleen de gevel in aanmerking komen voor subsidiëring en het complex niet. Men heeft in de administratie blijkbaar de reflex gehad een tweede procedure op te starten waarbij werd gezegd dat het beter zou zijn het geheel als monument te beschermen zodat degenen die het gebouw willen verwerven op subsidiëring aanspraak kunnen maken teneinde tot een goede renovatie van het geheel over te gaan. Die twee procedures hebben naast elkaar een eigen leven geleid, als ik het goed heb begrepen.

Mijnheer de Minister, heeft u uw handtekening gezet onder de eerste procedure, met andere woorden onder het voorontwerp van lijst van bescherming, dat dateert van 18 maart 1988 en dat op 2 mei 1988 door Minister Dewael werd betekend, waarbij de gevel als monument en het complex als stadsgezicht worden beschermd? Desgevallend zou ik ervoor pleiten dat u, in de geest van uw antwoord aan collega Duroi, nu ook de volledige procedure zou bekrachtigen. Het gevaar bestaat immers dat, niettegenstaande de kans wordt gecreëerd voor een mooie restauratie van een belangrijk architecturaal monument, wegens de onvolkomenheid van de bescherming van het complex, namelijk de niet subsidieerbaarheid, dit gebouw verrot.

Dit is een reëel gevaar: nu reeds sluiten bepaalde ramen niet meer. Na enkele jaren zal dit verrotting veroorzaken, terwijl het gebouw binnenin nu nog in goede staat is, maar vuil.

Er moet duidelijkheid worden geschapen ook over de tweede procedure. Ik pleit onomwonden dat deze wordt bekrachtigd waardoor de gevel en het hele complex als monument zouden beschermd zijn.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik hoop dat ik binnen het mij toegemeten korte tijdsbestek voldoende argumenten heb geformuleerd om te bewijzen dat het niet gaat om een plaatselijke kwestie. Over dit monument interpeleert men in Nederland en jaren geleden hebben Amerikanen gezegd dat een gelijkaardig gebouw moest worden geklasseerd en gerestaureerd. Wij mogen als Vlamingen of als Belgen werken van Henry Van de Velde toch niet vernietigen!

Mijnheer de Minister, ik dank u alvast voor de eerste stap die u heeft gezet in kijk uit naar uw engagement voor de tweede stap. **(Applaus)**

De Voorzitter: De heer Vervaeke heeft het woord.

De heer D. Vervaeke (op de tribune): Voorzitter, Minister, collega's, ik ben echt tevreden dat de voorzitter van de SP, zich persoonlijk inzet om de voormalige technische school te Leuven van de ondergang te redden. Ik wou over dit pijnlijk dossier reeds interpelleren in de loop van de maand juni 1988.

De Voorzitter van toen boog mijn interpellatieverzoek om tot schriftelijke vragen omdat het een thema van lokale aard was, zoals dat toen heette.

Nieuwe meesters, nieuwe wetten. Vandaag mag het dus wei en gelukkig maar, ook al omdat de naam van architect Van de Velde wereldberoemd is.

Over dit monument van modernisme is vandaag reeds veel gezegd door de heer Vandenbroucke. Enkel wil ik nog kwijt dat twee jaar geleden een groot raam aan de kant van de Rij-

schoolstraat uit de constructie is gerukt. Het gaat hier om een drastische toepassing van de fameuze open-raampolitiek. Dit is een beproefde Belgische methode van afbreeklustige bouwpromotoren: hoe sneller het interieur aftakelt, hoe vlugger de slopingshamer kan worden gebruikt.

Wij zijn gelukkig met de Minister op tijd samengekomen om dit te voorkomen.

Twee concrete vragen dan.

Een, het gebouw werd door het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen voor verkoop aan het Comité tot Aankoop van Onroerende Goederen te Mechelen overgegeven, dit bij proces-verbaal van 20 juni 1984. De verkoop kan echter slechts plaatsvinden als de gebouwen volledig zijn ontruimd. Zijn de gebouwen helemaal ontruimd en heeft de verkoop plaatsgehad? Zo ja, wie is nu de eigenaar?

Twee, wordt het initiële voorstel, dat voorziet in een bescherming van het gehele complex als stadsgezicht en van de gevels als monument, aangevuld met het voorstel tot bescherming van het gehele gebouw? Dit totaal voorstel is zeker te verkiezen, omdat het behoud van het gebouw als één geheel hierdoor wordt verzekerd. **(Applaus)**

De Voorzitter: Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik zou dit debat van bij het begin wat meer willen opentrekken en het iets ruimer willen zien dan dat in de gemeenteraad van de Stad Leuven.

Eerst wil ik enkele algemene opmerkingen maken over monumentenzorg om dan te besluiten met enkele concrete bedenkingen over het Van de Velde-gebouw in Leuven. De systematische inventarisatie van ons bouwkundig erfgoed door het Bestuur van Monumenten en Landschappen heeft geleid tot een papieren stapel van drie à vier meter hoog. Met andere woorden het aanbod van gebouwen dat als monument in aanmerking kan komen is overweldigend. Aangezien de financiële mid-

Merckx-Van Goeij

delen schaars zijn, kan men zich misschien toch afvragen of het niet van volksverleiding **getuigt**, bij de bevolking de illusie te wekken dat al deze aanvragen werkelijk voor bescherming in aanmerking komen, zonder dat het gezond financieel beleid in gevaar komt.

Daarnet hebben wij hier in de Vlaamse Raad een andere discussie gehoord waar wij evenzeer vragende partij zijn naar meer middelen en meer beleid. Ik durf ervoor wedden dat alle leden van de Executieve een vrij lange verlanglijst hebben om meer middelen te bekomen.

Gemeenschapsminister Walt Niel heeft tijdens zijn inleiding bij de bespreking van de begroting 1990 gesproken over een soberheidsbeleid in de monumentenzorg. Hij heeft enkele krachtlijnen ontwikkeld die mij niet onzinnig lijken, namelijk dat eerder gestarte restauraties bij voorrang moeten worden afgewerkt en dat niet in het minst de ondergeschikte besturen nauwer moeten worden betrokken bij het monumentenbeleid. Zij dragen voor een aanzienlijk deel bij in de kosten van de restauraties en moeten bijgevolg ook bij de besluitvorming rechtstreeks worden betrokken.

Het heeft geen zin gebouwen te beschermen indien niet verder kan worden gezorgd voor een instandhouding want dan wordt het tegenovergestelde bewerkstelligd. Zo worden gebouwen tot monument verklaard, wordt de procedure ingezet en in afwachting van de nodige subsidies verkrotten zij definitief.

Wil men ons patrimonium niet verder teniet laten gaan dan zullen nieuwe wegen moeten worden bewandeld. Dat zal niet kunnen zonder de inbreng van de gedecentraliseerde besturen die dan evenwel als volwaardig partner van de Vlaamse Gemeenschap zullen moeten worden behandeld.

Door de collega's Vankeirsbilck en Steverlynck werd een voorstel van decreet ingediend tot wijziging van het decreet van 3 maart 1976 inzonderheid met betrekking tot de subsi-

dieregeling inzake restauratie van beschermde monumenten.

Ik ga niet verder in op dit voorstel maar het strekt er alleszins toe tijdens de fase van bescherming de lokale en provinciale besturen directer te betrekken bij het beleid. Het zou **ook** de bedoeling zijn in verband met het voorontwerp van lijst aan de voor bescherming vatbare monumenten enigszins bindende adviezen te vragen aan gemeente- en provinciebesturen. Want juist die nauwere betrokkenheid moet worden beklemtoond.

Hierbij kan worden gewezen naar de experimenten waarbij steden als Gent en Antwerpen werden gevraagd zelf een lijst van prioriteiten in verband met restauraties te maken. Over de waarde van het Van de Velde-gebouw kan moeilijk betwisting bestaan. Alhoewel ik erop heb gewezen dat de inbreng van de gemeenten te klein is, is het in dit geval toch de gemeente die het historisch belang van het gebouw heeft erkend. Wij kunnen dus de beslissing van de Minister waarvan wij kennis hebben genomen via de pers, ten volle ondersteunen.

Er werd hier gevraagd tot een volwaardige bescherming van het monument over te gaan en dus niet alleen tot een bescherming van het stadsgezicht. Wij vragen ons af of de strikte vrijwaring van het interieur niet net de verkrotting van het gebouw in de hand zal werken. Want essentieel in de monumentenzorg is het geven van een eigentijdse bestemming aan gebouwen uit het verleden, zoals hier aan het Van de Velde-gebouw te Leuven. De gemeente is nog geen eigenaar van het gebouw, maar is alleszins één van de kandidaten om er een zinvolle bestemming aan te geven.

Ik ben ervan overtuigd dat dit Van de Velde-gebouw nog meer tot zijn recht zal komen wanneer wij erin slagen er een aantal gemeenschapsactiviteiten in onder te brengen, in plaats van privé-promotoren toe te staan het gebouw voor eigen doeleinden te gebruiken.

Aangezien de gemeente hierin toch enige mogelijkheid ziet is het belang-

rijk dat er bij de verdere afhandeling van het dossier, en zeker bij een aanvraag tot restauratie, een nauw en voortdurend overleg plaatsheeft met het stadsbestuur van Leuven.

Op deze wijze zal de gemeente, uiteraard na de wettelijke procedure te hebben gevolgd, zeker bijdragen tot het geven van een nieuwe bestemming, zodat dit niet alleen en verlaten in het centrum van de stad zou achterblijven. Naar mijn mening kan dit echter alleen wanneer de beslissing van de Gemeenschapsminister, bevoegd voor de bescherming van monumenten, zowel inzake financiering als nieuwe bestemming, geen te zware hypotheek legt op hen die er een zinvolle bestemming wensen aan te geven.

Mijnheer de Minister, op welke wijze zou u — nu u deze eerste beslissing heeft genomen — met de stad Leuven en met de huidige eigenaars van het gebouw overleg plegen om aan dit gebouw een nieuwe bestemming te geven zodanig dat eenieder die in de Rijschoolstraat of de Dietsestraat wandelt, geen verder aanstoot hoeft te nemen aan de huidige staat van het gebouw.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren collega's, ik moet u bekennen dat de monumentenzorg, waarvoor ik sinds 1 januari van vorig jaar bevoegd ben, tot een zorgenkind is uitgegroeid.

Het doet mij genoegen dat de interpellanten — en ook mevrouw Merckx — zich niet beperkten tot het louter aspect Leuven maar dat de monumentenzorg breder werd beschouwd **en dat** men het probleem RITO-Leuven ook situeert in het kader van de algemene problematiek.

Collega's, wij hebben een rijk verleden en uiteraard getuigen heel wat monumenten daarvan. De jongste jaren stellen wij een groeiende belangstelling vast voor het cultureel, historisch en industrieel erfgoed. Dit mag ons echter niet aanzetten tot overbescherming. Wij moeten het onderscheid kunnen maken tussen hoofdzaak en bijzaak. Ik wil geen kritiek

Walt Niel

uiten, maar ik vrees **dat dat** onderscheid in het verleden uit het oog werd verloren en dat al te vaak gebouwen en monumenten onrechtmatig werden beschermd.

Ook het tegenovergestelde is waar en vaak heten we mooie gebouwen verloederen en zelfs verdwijnen. Ik denk bijvoorbeeld aan de Gentse Boekentoren — de huidige bibliotheek van de RUG — ook een monument van architect Van de Velde, dat tot nu toe nog niet werd geklasseerd. Als gewezen student van Gent zal u het mij niet kwalijk nemen dat ik die stad in mijn hart draag. Men moet toegeven dat de Boekentoren zowel architecturaal als historisch belangrijk is, niet alleen voor Gent maar ook voor Vlaanderen. Dit gebouw kan men koppelen aan de vernederlandsing van de Gentse universiteit. Ik zou er ook willen aan toevoegen dat de interbellum-architectuur, art nouveau, onder druk van de huidige modernistische trend heel wat nieuwe aanhangers heeft verworven.

Ik herhaal dus dat dit er ons niet mag toe aanzetten om het even wat te klasseren en te beschermen. Beschermen is één zaak maar restaureren is een andere zaak. Het ene kan niet zonder het andere.

Wij hebben geconstateerd dat wanneer monumenten of gebouwen werden beschermd en men niet over de vereiste middelen beschikte, men met het beschermen dikwijls het tegenovergestelde effect bereikte van wat men wilde bereiken. Vergeten wij niet dat een restauratie voor zestig ten honderd ten laste valt van de Vlaamse Gemeenschap, voor twintig ten honderd van de provincie, voor tien ten honderd van de gemeente en voor amper 10 ten honderd van de eigenaar. De gemeenschap draait dus op voor negentig ten honderd daar waar de eigenaar slechts tien ten honderd hoeft bij te dragen. Sommige eigenaars zullen die kans zeker niet hebben laten voorbij gaan.

Ik kom zo onvermijdelijk tot het probleem van de geldmiddelen. Ik wil enkele cijfers aanhalen. In 1989 bedroeg het hele restauratiebudget ge-

spreid over drie posten, de privé monumenten, de openbare monumenten en de monumenten voor de erediensdiensten — wij noemen het de monumentale kerken — amper 928,8 miljoen. In 1990 heeft men dit budget beperkt tot 700,9 miljoen, of 228 miljoen minder voor de drie sectoren samen. Tijdens de Open Monumentendag in Mechelen heb ik die bedragen geciteerd. Sommige aanwezigen konden dat blijkbaar niet geloven.

De vastleggingskredieten, specifiek voor de restauratie van openbare monumenten, sectie 77, artikel 63.03.77, bedroegen in 1989 211,8 miljoen. Ingevolge de beperkingen van de investeringen in 1989 werd dit bedrag met twintig ten honderd verminderd, tot 169,5 miljoen.

Voor 1990 werd mij door de Executieve 190,6 miljoen toegekend.

Victor De Stuers schreef in 1873 in zijn artikel Holland op zijn smalst: „Onze Belgische broeder wier kunstzin bij onze onverschilligheid zo sterk afsteekt..., België een land dat wij gaarne tot voorbeeld stellen... , onze Zuidelijke broeders hebben trouwens meer geld dan wij over voor de herstelling van historische monumenten”. Deze stelling zou hij nu, meer dan een eeuw later, zeker niet meer verdedigen. Met de bedragen die nu ter beschikking worden gesteld kan ons patrimonium immers niet worden onderhouden.

Enkel een drastische verhoging van de ter beschikking gestelde middelen kan Vlaanderens gezicht redden op het vlak van de monumentenzorg. Het is de hoogste tijd om hier aan realpolitiek te doen. Ofwel moeten de kredieten worden aangepast, ofwel moet het beschermd patrimonium, dat zeker niet te omvangrijk is, met de helft worden verminderd. Men moet weten wat men wil en men moet, zoals voor het leefmilieu, de keuze maken. Beschermen, restaureren en daarvoor geen middelen hebben, gaan niet samen.

In het kader van deze algemene beschouwing zal ik dieper ingaan op de vragen over Leuven. Voor het RITO-gebouw, gelegen in de Rijschoolstraat te Leuven, werd begin 1988

een beschermingsprocedure gestart. Minister Dewael plaatste dit gebouw op 18 maart 1988 op de voorontwerplijst van de voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten. Het opnemen van een gebouw op een voorontwerplijst heeft geen enkele juridische consequentie. Dit betekent alleen dat het monument waardig wordt geacht voor een onderzoek om na te gaan of het al dan niet moet worden geklasseerd.

In het voorontwerp werden de gevel in de Rijschoolstraat en de gevel in de Dieststraat als monument voorgesteld. De hele school, gelegen midden in een huizenblok, begrensd door de Rijschoolstraat, de Vital De Costerstraat, de Diestsestraat en de Vaartstraat werd als stadsgezicht weerhouden.

Op 16 februari heb ik de ontwerplijst, waar wel juridische consequenties aan verbonden zijn, ondertekend. De eigenaar van het gebouw dat op de ontwerplijst staat heeft juist dezelfde verplichtingen als de eigenaar van een definitief geklasseerd gebouw.

Vooraleer een beslissing te nemen, wel wetend dat het een dossier is waar veel bij komt kijken, heb ik langs alle kanten inlichtingen ingewonnen en ben ik zelf gaan kijken. Ik heb de meest uiteenlopende adviezen gekregen.

Op de voorontwerplijst waren de twee gevels voor bescherming opgenomen en het geheel werd er vermeld als een te beschermen stadsgezicht. Op een bepaald ogenblik heeft men onderzocht of het niet wenselijk ware het gebouw als dusdanig ook te beschermen. Dat is juist, mijnheer Vandebroucke.

Ik heb ook het advies ingewonnen van het stadsbestuur van Leuven. In mijn beleidsnota heb ik immers gezegd dat een zinvol beleid op het gebied van bescherming van landschappen en stads- en dorpsgezichten slechts kan worden gevoerd in samenwerking met de lokale en eventueel de provinciale instanties.

U moet niet denken dat ik de zaak lang heb laten aanslepen, maar het laatste advies dateert van 26 januari 1990, drie weken geleden. Na al die

Waltiel

adviezen heb ik besloten mij te houden aan de bepalingen van het voorontwerp en dus de beide gevels te klasseren en het geheel als een stadsgezicht te bestempelen.

Het Bestuur van Monumenten en Landschappen heeft mij het verslag overgemaakt. De betekenis van dorp- of stadsgezicht is dat het voorstel tot bescherming van heel het complex moet worden geïnterpreteerd als een maximaal respect voor de globale structuur en de moderne geest van het gebouw, met mogelijkheid tot verbouwing mits verantwoorde en zinvolle integratie.

Sloping is hiermede totaal in strijd. Dit werd mij gezegd door de Dienst Monumenten en Landschappen. De bescherming van het gehele complex — dat is de tweede oplossing — leek mij niet opportuun.

Ten eerste, de nodige middelen ontbreken om zulks te verantwoorden. Wij hebben inderdaad de middelen niet om alles te beschermen en te restaureren zoals het hoort.

Ten tweede, u hebt goed geschetst wie Van de Velde was, maar daarom moeten wij niet alles wat Van de Velde betreft beschermen. Het is net zoals met de windmolens: iedereen wil zijn windmolen. Dit kost veel geld, want hij moet hersteld worden, hij moet kunnen functioneren. Volgens mij mogen er een paar windmolens blijven bestaan, als monument uit vroegere tijden, maar dat is dan ook genoeg.

Ten derde, ik ben niet tot volledige bescherming willen overgaan, omdat ik van oordeel ben dat op die manier de bestemming aanzienlijk kan worden gehypothekeerd.

Ik weet niet welke de uiteindelijke bestemming zal zijn. Dit kan ik u nu nog niet mededelen. Ik heb het trouwens vermeld in mijn antwoord op een vraag van Mevrouw Duroi: het zou ideaal zijn voor een openbare bestemming: voor een archief of voor het bibliotheekwezen. Dit is echter niet mijn taak. Indien de stad Leuven het gebouw zou aankopen — zoals zij van zins is — dan is het in de

eerste plaats de stad Leuven die verplicht is er een zinvolle bestemming aan te geven, de gevel als een monument te beschermen, het complex als stadsgezicht te behouden en voldoende garanties te geven om het gebouw te bewaren. Het geeft tevens aan de eigenaar de mogelijkheid om er een bestemming aan te geven, overeenkomstig de aard en de mogelijkheden van het gebouw.

Ik wens eraan toe te voegen dat, door de bescherming als monument en als stadsgezicht, de eigenaar er ook toe gehouden is, ingevolge het decreet van 3 maart 1976, ter bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, de nodige initiatieven te nemen opdat het gebouw in goede staat zou worden behouden.

In de strafbepalingen van artikel 13 van hetzelfde decreet wordt gesteld dat het overtreden van onder meer artikel 11, paragraaf 2, strafbaar is met boeten gaande tot vijfduizend frank en eventueel gevangenisstraf.

De Voorzitter: De heer Vandembroucke heeft het woord.

De heer F. Vandembroucke: Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn duidelijk antwoord, toch wil ik zeer kort nog enkele bedenkingen formuleren.

Mevrouw Merckx heeft een vraag gesteld over de betrokkenheid van het plaatselijk bestuur. Die is gegarandeerd in de procedure zelf. Zowel tijdens de procedure die loopt van voorontwerp van lijst naar het ontwerp van lijst als daarna, via de klassieke methode van openbaar onderzoek, kan het stadsbestuur van Leuven zijn mening te kennen geven. Dus tijdens de procedure — ik neem aan dat de Minister die nauwgezet volgt — is het plaatselijk bestuur minstens twee keer te consulteren.

De ontstane situatie is vrij duidelijk. De huidige Leuvense meerderheid was niet van mening dat het complex als stadgezicht moest worden beschermd. Men wou het complex in feite door een ander vervangen en de gevels laten staan met enige aanpassing.

Ik denk dat dit een enorme fout zou

zijn, zeker wanneer men de concreet uitgewerkte plannen bekijkt. Vanuit het standpunt van de monumentenzorg zou dit werkelijk rampzalig zijn.

De situatie is nu zo dat er formeel juridisch een tamelijk degelijke bescherming is geschapen. De bescherming van het complex als stadsgezicht houdt in dat men het niet kan slopen en voor belangrijke werken men het bindend advies nodig heeft van de Minister.

Mijnheer de Minister, de logica houdt in dat u vervolgens het geheel zou beschermen als monument, want u riskeert — ik ga dadelijk in op uw argument dat ik belangrijk en eerlijk vind — in een patsituatie van verkrotting te komen. Ik ben het met u eens dat wij moeten nadenken over de monumentenzorg in ons land. Wij hebben, wat de subsidiëring betreft, een vrij hoge dekkingsgraad vanwege de gemeenschap naar de eigenaar of het plaatselijk bestuur toe.

Met het hoge betoelagingspercentage maken wij ons in feite machteloos gezien ons beperkt budget. Dit heeft wellicht als resultaat dat wij weinig doen. Ik geef graag toe dat onze wijze van monumentenzorg voor discussie vatbaar is. Mijn fractie zou een dergelijk debat graag voeren.

De zaken zijnde wat ze zijn, meen ik dat het op dit ogenblik in het belang is van het Leuvense stadsbestuur dat de huidige negatieve juridische bescherming wordt omgezet in een positieve stimulans om iets te ondernemen via de bescherming van het geheel als monument.

Mijnheer de Minister, ik nodig u uit naar het gebouw te gaan kijken. Ik hoop dat u ter zake nog nadent, want ik meen dat wij hier een discussie dreigen te voeren over de kip en het ei. Natuurlijk stelt er zich een probleem wanneer men een beslissing moet nemen en er daarvoor geen geld is. Men kan zich echter de vraag stellen of wij eerst het geld moeten vrijmaken om nadien te beslissen inzake de erkenning als monument dan wel of wij eerst, in de hoop dat wij kredieten kunnen krijgen, de formele beslissing tot erkenning als monument moeten nemen. Ik denk dat het

Vandenbroucke

beter zou zijn dat vandaag de tweede logische stap wordt gezet.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik vind dit een zeer boeiend gesprek. Wij hebben dit probleem ook dinsdagmorgen terloops naar voren gebracht naar aanleiding van de bespreking van de rekeningen van de Vlaamse begroting. Zonder meer beschermen — denken wij bijvoorbeeld aan de steden Mechelen en Brugge — is een zeer zware opdracht voor de gemeenten, wanneer er geen 'goede afspraken zijn met de eigenaar. In dit geval is de Vlaamse Gemeenschap zelf eigenaar. Er bestaat een boek waarin alle eigendommen die we toegewezen krijgen zijn opgenomen en waarvoor we op het ogenblik niet de financiële middelen hebben, zelfs niet om de helft van deze mooie beschermde gebouwen te onderhouden en zeker niet om er een **andere** bestemming aan te geven. Ik **meen** dat een nieuw beleid inzake monumentenzorg dringend noodzakelijk is.

Nemen we het absurde voorbeeld dat de Vlaamse administratie met het gebouw in Leuven niets wenst te doen en er ook geen bestemming voor heeft en dat de stad zegt : „het is niet **onze** eigendom*“, dan komen wij voor de patstelling dat het gebouw redde-loos verloren is. Hiervan bestaan tientallen voorbeelden.

De Minister vraagt terecht een ernstig en nieuw debat over het probleem van de monumentenzorg, maar dit kan niet met de huidige begrotingscijfers. Als de Minister zou ingaan op bepaalde vragen, dan hoeft geen enkele gemeente nog op hem een beroep te doen en het gaat niet alleen over Leuven.

De Voorzitter : Minister Waltniel heeft het woord.

Minister L. Waltniel : Mijnheer de Voorzitter, in Gent heb ik één monument beschermd voor een bedrag van 52 miljoen. Als er zo twee gebouwen worden geklasseerd, moeten we de boeken sluiten voor de rest van het

jaar. Er is trouwens een brochure uitgegeven die zal worden overgemaakt aan alle leden van de Vlaamse Raad.

Bent u ervan op de hoogte dat voor monumentale kerken er 450 miljoen achterstallige betalingen zijn. Het gaat om drie kerken, namelijk de kathedraal in Antwerpen, de Sint-Romboutskerk in Mechelen en de Sint-Niklaaskerk in Gent. Mijnheer de Voorzitter, weldra zal er misschien een dwangbevel worden uitgehangen aan de deur van de Vlaamse Raad !

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer P. Vangansbeke tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de problematiek van de sociale huisvesting

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vangansbeke tot de heer Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de problematiek van de sociale huisvesting.

De heer Vangansbeke heeft het woord.

De heer P. Vangansbeke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, vrienden-collega's, wie vanavond nog bij ons vertoeft, kan ik inderdaad niet anders dan als vriend beschouwen.

De aanleiding tot deze interpellatie was een artikel in Het Bouwbedrijf van 2 februari 1990, met als titel „Een op drie sociale huurwoningen gaat voorbij aan principiële bestemming“. Het artikel is gebaseerd op een studie van de Koning Boudewijnstichting van verleden jaar om te be-

wijzen dat twee derde van de huurders van sociale woningen in staat zijn om eigenaar van een woning te worden en slechts een derde niet.

Het antwoord hierop is niet zo moeilijk. Ik ben zelf Voorzitter van een erkende vennootschap uit een goed arrondissement. Inderdaad, West-Vlaanderen behoort tot de beste op dit gebied, en ik kan gemakkelijk zelf het antwoord geven : de cijfers van de studie van de Koning Boudewijnstichting liggen lager dan die van de reglementering van de NMH ; ieder erkende vennootschap dient ervoor te zorgen niet in de rode cijfers terecht te komen ; is het menselijk verantwoord personen, die wel beantwoorden aan de criteria maar op een bepaald ogenblik met hun inkomen boven de norm komen, zo maar uit hun huis te zetten ?

Dit alles is niet zo belangrijk. Er zijn inderdaad dingen die veel belangrijker zijn. Het is op dit laatste dat ik in deze interpellatie wil ingaan. Ik wil ze indelen in drie delen en bij ieder deel één vraag stellen.

Eerste punt, dit is zeer fundamenteel. Bij decreet van 21 december 1988 werden de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de Vlaamse Landmaatschappij opgericht. Tot op heden zijn zij echter niet operationeel. Wij weten en aanvaardden dat dit niet in een paar dagen kan worden geklaard.

Er werd destijds een werkgroep samengesteld, genoemd Werkgroep Barbeaux naar de naam van zijn Voorzitter, de Adjunct-Kabinetschef van de Eerste Minister. De laatste vergadering van deze werkgroep had plaats op 23 maart 1989. Sinds die datum heerste er windstilte, tot op het einde van 1989 een nota wordt opgemaakt voor het Overlegcomité Regering-Executieven, het document 933.

Wat hiermee is gebeurd, weet ik niet. Vandaar mijn vraag. Hoever staat men vandaag met de structurering van de VHM en de hiermee gepaard gaande ontbinding van de NMH ? Wat is de timing voor deze operatie ? Waar hapert het ? Is het bij de nationale Regering of bij een van de **Exe-**

Vangansbeke

cutieven ? Of ligt het bij de nationale instellingen zelf ?

Ik weet slechts één zaak. De demotivatie bij de ambtenaren op het nationaal vlak, door de onzekerheid van **hun situatie** is zeer groot en deze demotivatie werkt door in het hele net van erkende vennootschappen. Het is dus duidelijk dat Vlaanderen hier wordt geschaad. Dat nemen wij niet verder. Bestaat de mogelijkheid tot een globale oplossing te komen, met eventueel het in afwachting houden van een bepaalde som tot de uiteindelijke regeling, maar dat de regionalisering toch verder kan worden gezet ?

Hugo De Ridder schreef in zijn kolom van zaterdag laatst dat, als iets niet gebeurt, we niet direct mogen spreken van neo-unitarisme. Dit is ook niet mijn bedoeling. Ik aanzie **het** als een normale bedrijfsvraag wanneer een onderneming overgaat naar een andere. Ik verlang op mijn vraag een zeer duidelijk antwoord, want ik wil mij in dit dossier vastbitten en wens dan ook duidelijk te weten tot wie ik mij moet richten.

Mijn volgende twee punten gaan over het concrete beleid in verband met huisvesting. Binnen deze huisvesting zijn globaal twee beleidslijnen noodzakelijk : een in verband met huren en een andere in verband met kopen en verwerven. Op beide wil ik even ingaan.

Wat het huren betreft denk ik dat, over alle partijgrenzen heen, er een duidelijke consensus bestaat over het feit dat de laagste sociale groepen — volgens de Koning Boudewijnstichting beneden de 345.500 frank netto-belastbaar gezinsinkomen — prioritair zouden moeten zijn bij toewijzing.

Ik denk evenzeer dat binnen de Raden van Bestuur van de erkende vennootschappen diezelfde consensus bestaat. Maar toch blijft voor die erkende vennootschappen het feit dat het jaarresultaat positief moet blijven en dat hun enige inkomsten de huur-opbrengsten zijn.

Vandaar mijn voorstel. Theoretisch

is het niet de taak van een sociale huisvestingsmaatschappij enerzijds belastingscontroleur en anderzijds sociale werker te zijn, hoewel vele maatschappijen dat toch trachten te doen. Dit laatste, sociale werker zijn, is toch de taak van een OCMW, een openbaar bestuur voor maatschappelijk welzijn.

Zou het dan niet kunnen dat het verschil tussen de basishuur en de verminderde huur wordt betaald door het OCMW ?

Is het daarbij in ieder geval niet minimaal aangewezen dat een gestructureerd overleg tussen het OCMW en de plaatselijke sociale bouwmaatschappijen wordt uitgebouwd ?

Kan daaromtrent geen aanbeveling worden gestuurd, zowel naar de OCMW's als naar de erkende bouwmaatschappijen, of nog beter, kan hieromtrent geen decreet worden uitgewerkt ?

Men zou eventueel kunnen opwerpen dat daardoor de financiële last, die drukt op het OCMW en dus op de gemeente, weerom zal stijgen op een ogenblik dat de inkomsten van de gemeenten uit het Gemeentefonds een dalende trend vertonen. Maar strookt het niet met de christelijke visie, waar de CVP zo prat op gaat en met de socialistische filosofie — deze beiden maken toch meestal de schepencolleges uit — prioriteit te verlenen aan de zwaksten in de maatschappij, boven prestigieuze ontwerpen ?

De tweede beleidslijn, inzake het kopen of verwerven. Het is eigen aan onze volksaard een eigen woning te verwerven. Het beleid dient dan ook te sturen in de richting van deze ambitie. De grote vraag hierbij is natuurlijk : is een eigen woning nog betaalbaar ?

In haar studie Toekomstvisie op een Sociaal Woonbeleid in Vlaanderen van 1989 haalt de Koning Boudewijnstichting een hele resem maatregelen aan waardoor die mogelijkheid kan worden vergroot. Een reeks maatregelen waaraan wij weinig kunnen doen ligt in de bouwsector zelf. Een tweede reeks maatregelen ligt in de fiscale en de premiesfeer waar wij,

gezien de precaire situatie van zowel staats- als gewestelijke financiën weinig ruimte hebben, zodat ik niet in de demagogische bekoring wil vallen op dat vlak aanbevelingen te doen.

Ik wil slechts op één facet ingaan. Op de wachtlijsten van kandidaat-bouwers of kopers komen zeer veel jonge mensen voor, die nog niet de gelegenheid hebben gehad veel te sparen. Het grootste gedeelte moet dus komen van leningen. Nu weten wij dat, niettegenstaande de intresten op leningen zich in een stijgende trend bevinden, een sociale lening aangeaan bij een maatschappij afhankelijk van de ASLK, toch nog een paar procentjes lager ligt, dan een lening op de vrije markt.

Woningen zijn echter in kostprijs gestegen. De Koning Boudewijnstichting zegt dat in 1989 de marktprijs voor een nieuwe woning ongeveer 2,9 miljoen bedraagt. Voeg daarbij de 17 ten honderd BTW en men komt aan 3,4 miljoen. Voeg daarbij nog de prijs van de grond bij : 600 vierkante meter aan 1.000 frank en men komt, alles inbegrepen, aan 4 miljoen.

Toch is het zo dat vandaag de maximum ontleencapaciteit bij een instelling, afhankelijk van de ASLK, 2,5 miljoen frank bedraagt verminderd met de noodzakelijke verzekeringspremie. U voelt het onevenwicht.

Vandaar mijn vraag bij dit derde punt. Kan de Minister een besluit nemen waarbij, in het licht van het verwerven van een woning, de ontleencapaciteit bij de organismen, afhankelijk van de ASLK opgetrokken wordt van 2.500.000 frank tot 3.500.000 frank ?

Dit waren mijn drie punten. Ten eerste, voor mij het belangrijkste punt, namelijk het doorbreken van de status quo in de regionalisering van de huisvesting ; ten tweede, de samenwerking tussen bouwmaatschappijen en OCMW's en, ten derde, het optrekken van de ontleencapaciteit bij organismen, afhankelijk van de ASLK.

Ik wil tot slot nog één zaak aan deze interpellatie toevoegen. Binnen de

Vangansbeke

Vlaamse regio kan men de huisvesting ook geografisch bekijken. Voor de kansarmen van alle soort zijn de grootsteden als Brussel, Antwerpen en Gent prioritair te behandelen.

Ter bescherming van de autochtone bevolking tegen de geldhonger van grote concerns dient in Vlaams Brabant een zeer actieve politiek te worden gevoerd.

Brussel, Europese hoofdstad, is een mooie slogan. Hij mag echter niet in werkelijkheid worden omgezet op de rug van de kleine man in Vlaams Brabant.

De sector huisvesting heeft hierin een belangrijke taak. Aan u, mijnheer de Minister, de mooie opdracht van het realiseren van een gedurfde sociale huisvestingspolitiek in deze mooie streek uw naam te verbinden. Heel Vlaanderen zal er u dankbaar om zijn.

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer P. Breyne (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw, geachte collega's, ik denk dat ik het nog nooit anders heb meegemaakt, sedert ik in één of andere functie met de sociale huisvesting ben begaan, dan dat de debatten hier in de Vlaamse Raad voor een zeer select publiek worden gehouden.

Dat heeft ook het voordeel dat wij rustig onder mekaar en in een serene sfeer kunnen discussiëren, waardoor wij in grote mate tot consensus kunnen komen en tot ondersteuning van het beleid van de Minister die verantwoordelijk is voor de huisvesting. We constateren echter ook dat de bespreking van de materie sociale huisvesting dikwijls als allerlaatste aan bod komt. Dat moet ons ook doen nadenken over de prioriteiten bij de te behandelen materies, waaruit zou blijken welke waardering in Vlaanderen door alle partijen nog aan de sociale huisvesting wordt gehecht. Mijnheer de Minister, u weet trouwens zeer goed dat zulks ook tot uiting komt in het budget dat u op dat vlak wordt toebedeeld. Daarom past het dat wij

samen zouden overwegen hoe wij iets meer en misschien iets krachtadiger dan gewoonlijk de materie van de sociale huisvesting aan de agenda van de Vlaamse Raad kunnen brengen.

Na de interpellatie van collega Vangansbeke wens ik drie zeer korte bedenkingen te maken.

Ten eerste, met betrekking tot wat hij gezegd heeft over het zogenaamde oneigenlijk gebruik van sociale huurwoningen.

Ter zake refereer ik naar het Regeerprogramma van 2 februari 1989 van de Vlaamse Executieve. De Executieve stelt, wanneer het om huisvesting gaat, dat „de beperkte budgettaire mogelijkheden openen tot een selectief huurwoningenbeleid waarbij bijzondere aandacht zal worden besteed aan grote gezinnen, alleenstaanden, bejaarden, migranten, gehandicapten en specifieke zorggroepen”. Dat werd in de Regeringsverklaring van deze Executieve, maar ook in de Regeringsverklaringen van de vorige Executieven ingeschreven.

Dat blijft een essentieel uitgangspunt bij de discussie over de toegankelijkheid van de huurwoningen. Ik wil de geciteerde cijfers van de Bouwconfederatie niet betwisten, maar ze lijken mij toch vrij eenzijdig geëvalueerd, namelijk enkel vanuit de inkomenssituatie. De sociale situatie van de huurders is vaak complexer dan dat. Anomalieën moeten in ieder geval worden weggewerkt.

Daarom voorziet de huidige huurreglementering, sedert de laatste wijziging van oktober 1988, dat een huurder die ingevolge zijn inkomen tweemaal de basishuurprijs betaalt, moet worden onderworpen aan een evaluatie van zijn sociale situatie. Eventueel kan een gemotiveerde huuropzeg worden gegeven. Naar mijn gevoel is deze evaluatie belangrijk. Ik zou er geen automatisme van maken waarbij iedereen die **dit** plafond overschrijdt automatisch in aanmerking komt voor opzeg. Men moet de concrete situatie zien. Het kan om oudere gezinnen gaan die moeilijk naar een andere woning kunnen verhuizen. Het kan ook om een tijdelijke situatie gaan van bijvoorbeeld in-

wonende kinderen die een eigen inkomen hebben, maar slechts tijdelijk de woning betrekken wat tot gevolg heeft dat het gezinsinkomen stijgt waardoor het plafond wordt overschreden. Wanneer wij dit principe destijds hebben laten inschrijven dan was het precies om het beter af te stemmen op de minderbegoeden.

Het sociaal huurstelsel is echter **ook** en ik zou zeggen spijtig genoeg omwille van de budgettaire toestand in het algemeen, gebaseerd geraakt op een zekere solidariteit tussen de hogere en de lagere inkomensgroepeti.

Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat een drastische ombuiging naar alleen kansarme huurders het financieel evenwicht van de vennootschappen op de helling kan zetten. De in het Regeerakkoord aangekondigde grondige evaluatie van de sociale aspecten van de huurprijsberekening en de huurprijzen moet **dan** ook noodzakelijkerwijze **zoeken naar** een evenwicht tussen de **sociale doelstellingen** en een gezonde **financiële** structuur van de huisvestingsmaatschappij.

Persoonlijk meen ik dat het systematisch een-beroep doen op de hogere huren van meer vermogenden om dit evenwicht te bereiken geen structurele oplossing is en dat men inderdaad zou moeten kunnen zoeken naar andere oplossingen om dit evenwicht te bereiken, zonder dat men afbreuk doet aan de notie van sociale huisvesting en aan de prioriteit aan de minvermogenden bij toewijzing van de sociale woningen.

Inderdaad, de enorme nood aan huurwoningen – de heer Vangansbeke heeft daarop gealludeerd – kan niet los worden gezien van de totaal ontoereikende investeringsmiddelen voor de sociale huisvestingssector. Ik denk dat als er één zaak is waarover iedereen van ons het eens is, dan is het precies dit. Wij hebben een paar maand geleden in de Commissie voor Huisvesting eenparig een resolutie aangenomen om die vaststelling te benadrukken en wij zijn van plan deze resolutie te gepasten tijde onder de aandacht van de Executieve te brengen.

De kern van de zaak is het totaal

Breyne

gebrek aan investeringsmiddelen voor de sociale huisvesting, vooral in de huursector.

Dan wil ik nog twee ideeën formuleren inzake de nieuwe samenwerkingsvormen, waarover ook de heer Vangansbeke enkele bedenkingen naar voren bracht.

De CVP is de idee van nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de sociale bouwmaatschappijen en andere regionale of lokale besturen genegen, op voorwaarde dat deze geen aanleiding geven tot het opbouwen van nieuwe schuldenbergen. Dit risico bestaat telkens wanneer het om nieuwsoortige samenwerkingsvormen gaat.

In volledig overleg met de betrokken maatschappijen moeten de mogelijkheden van herstructurering en rationalisering diepgaand onderzocht worden. Op vraag van collega Olivier kondigde de Minister tijdens de bespreking van de begroting 1990 het bestaan aan van een gemengde werkgroep, met vertegenwoordigers van de NMH, de NLM en een uitgebreide vertegenwoordiging van de erkende vennootschap die zich over deze problematiek zullen buigen.

Hun aanbevelingen kunnen richtinggevend zijn voor nieuwe samenwerkingsmodellen. Ik herinner ten slotte nog aan de suggestie van collega Van Eetvelt die meent dat gemeentebesturen de mogelijkheid moeten hebben om de leningen van de plaatselijke sociale huisvestingsmaatschappijen te waarborgen. Zo kunnen gemeenten betrokken worden bij initiatieven inzake sociale huisvesting van de sociale huisvestingsmaatschappij en op het grondgebied van de desbetreffende gemeenten.

Ten slotte wil ik de operationalisering van de Vlaamse Maatschappij voor Huisvesting behandelen. Ik kan niet anders dan de uitspraken van de heer Vangansbeke ter zake bij te treden.

Harhaaldelijk hebben de CVP-Commissarissen voor Huisvesting aangedrongen op een spoedige operationalisering van de Vlaamse Huisves-

tingsmaatschappij. Dat gebeurde zowel bij de bespreking van het Regeerakkoord, als bij de begrotingsbesprekingen 1989 en 1990.

Uit ervaring kan ik stellen dat een eventuele fout of vertraging wellicht vooral de nationale Regering toe te schrijven is. Er dient immers een koninklijk besluit te worden uitgevaardigd waarbij de personen, goederen, diensten, rechten en plichten vanuit de nationale instellingen worden overgeheveld naar de gewestelijke structuren. Dit zal uiteraard afhangen van akkoorden inzake de boedelscheiding, de lasten van het verleden, de operationalisering van het Amortisatiefonds en dergelijke meer, alles in het kader van de sociale huisvesting. De Minister zal wellicht dit feit als reden voor de vertragingen opgeven.

Hoe dan ook alles moet in het werk worden gesteld om deze Vlaamse structuur zo vlug mogelijk operationeel te maken. Vlaanderen kan onmogelijk een behoorlijk huisvestingsbeleid voeren als het niet over een eigen structuur en over een eigen Administratie beschikt. Voor het personeel van de huidige Nationale Maatschappij werkt dit al lang aanslepend ontbindingsproces bijzonder demotiverend. Wij steunen dan ook alle initiatieven die de Vlaamse huisvestingsstructuur zo vlug mogelijk operationeel maken. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals collega Vangansbeke heeft beklemtoond, blijkt uit onderzoeken dat in de sociale huisvestingssector relatief veel huurders terecht zijn gekomen die er in feite niet thuishoren. Omdat de SP dat al enige tijd vermoedde, heeft ze een onderzoek naar het huidig systeem van sociaal huurprijsreglementering gevraagd. Dat is trouwens ook in het Vlaams Regeerakkoord aangekondigd.

Mijnheer de Minister, hoe ver staat het met dat onderzoek ?

De enquête die zoveel deining had verwekt, dateert immers al van enige tijd geleden, maar het artikel dat in

de Bouwkroniek van begin februari is verschenen, bevestigt die toestand. Een aantal kranten maakten nog niet zo lang geleden bekend — en dit kwam ook reeds in de Commissie ter sprake — dat de erkende vennootschappen — een bonus hebben van 4 miljard op een rekening-courant bij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting. Zelfs als dit bedrag niet helemaal met de werkelijkheid overeenstemt — en nu beweren sommigen dat het de jongste tijd nog zou gestegen zijn — dan bewijst het toch dat de huurinkomsten voor alle maatschappijen samen, hoger zijn dan de afbetalingsverplichtingen.

Er is dus ruimte om meer mensen met een laag inkomen te huisvesten en dat moet toch onze prioritaire bekommernis zijn. Het zijn immers vooral personen met lage inkomens voor wie het recht op behoorlijk wonen moeilijk realiseerbaar is.

Daarom ook moet de controle op de toewijzingsregels worden verbeterd en worden aangepast. Het is te betreuren dat nog onlangs de Voorzitter van een erkende Antwerpse vennootschap aan de pers verklaarde dat hij zelf beslist wie hij een woning toewijst en dat hij lak heeft aan toewijzingsregels.

Minister L. Waltiel : De heer Van Elewyck ?

De heer H. De Loor : Neen, het was niet de heer Van Elewyck. Het was iemand anders. U zult wel gemerkt hebben dat de pers daaraan aandacht heeft besteed. Dat zijn toch onduurbare situaties waartegen moet worden opgetreden.

De filosofie van de sociale huurprijsreglementering is dat de hoge inkomens mee moeten betalen voor de lage inkomens.

Een arrest van de Raad van State van 28 juni 1963 bepaalt echter — de heer Breyne heeft daarover gesproken — dat voor de sociale woningen niet meer mag worden betaald dan de normale huurwaarde. Het gevolg is dat vanaf een bepaald inkomen de huurprijs niet meer stijgt als het inkomen hoger wordt. De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting blijft in haar omzendbrieven verwij-

De Loor

zen naar dit arrest. Ik meen bijgevolg niet dat het nodig is daarover uit te weiden. (*Opmerkingen van de heer Breyne*)

Dit gaat in tegen de filosofie van het systeem. Is er al aan gedacht om hieraan iets te doen? Zoniet kan de vraag worden gesteld of het nog verder houdbaar en verantwoord is de personen die in dat geval zijn nog langer in de sociale huisvestingssector op te nemen.

Ik heb alle begrip voor de redenering die de heer Breyne zoëven naar voren heeft gebracht. Hij zegt dat er misschien wel bepaalde situaties bestaan die verantwoord zijn dat sommige personen gehuisvest blijven in sociale woningen. Anderzijds moeten wij toch toegeven dat daardoor anderen, die er wel recht op hebben, van dit voordeel verstoken blijven.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het artikel in het orgaan van de Bouwconfederatie heeft heel wat stof doen opwaaien. Hieruit blijkt namelijk dat één derde van de toegekende woningen ten onrechte worden betrokken.

Wij hebben contact opgenomen met de Raad van Bestuur van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, die ons onlangs heeft laten weten dat de aangehaalde conclusies overtrokken zijn. Hij meldt ons dat de erkende vennootschappen de bepalingen van artikel 80ter van de Huisvestingscode en inzonderheid het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Executieve van 7 november 1984 tot reglementering van het huurstelsel, dat voor de laatste keer werd gewijzigd op 12 oktober 1988, niet altijd op dezelfde manier interpreteren. In sommige gevallen zou dit zelfs met opzet gebeuren.

De Raad van Bestuur zegt voorts dat voor elke erkende vennootschap een regeringscommissaris werd aangewezen, meestal een ambtenaar van het Ministerie van Financiën, die onder meer als taak heeft na te gaan of de bepalingen van artikel 80ter van

de Huisvestingscode en de bepalingen van het uitvoeringsbesluit van 12 oktober 1988 wel degelijk worden gerespecteerd.

Naar aanleiding van wat vandaag werd aangehaald, zullen wij nogmaals aandringen opdat zij zelf de nodige maatregelen zouden treffen, enerzijds om dergelijke toestanden te voorkomen en anderzijds om de Regeringscommissarissen te wijzen op de taak die zij ter zake te vervullen hebben.

Mijnheer De Loor, in het kader van wat in het Regeerakkoord staat vermeld over het sociaal huurstelsel, hebben wij vorig jaar reeds een bepaalde aanpassing doorgevoerd teneinde de huurprijzen niet hoger te doen stijgen dan de inkomens zelf, zelfs al is dit laatste dan het gevolg van de indexering. Er werd ook overeengekomen een werkgroep samen te stellen die tot taak heeft in de loop van dit jaar het stelsel grondig te evalueren, met het oog op een eventuele aanpassing vóór 1 januari 1991.

Die Commissie vergadert geregeld en naar mijn oordeel zal dit leiden tot bepaalde resultaten.

Daar stelt zich wel het probleem dat twee zaken moeten worden verzoend. Enerzijds is er het sociale doel, relatief lage huurprijzen en anderzijds — u bent goed geplaatst om dat te weten — moet worden gedacht aan de rentabiliteit en de solvabiliteit van de vennootschappen. Het is uit hoofde hiervan dat bepaalde vennootschappen een loopje nemen met de wetgeving ter zake, om via hogere huurprijzen de lagere huurprijzen die zij moeten toekennen te compenseren. Of zulks kan worden verdedigd is één zaak. Of het juist is, is een andere zaak. Sommige vennootschappen maken gebruik van zulke praktijken; er zijn er ook andere die, inzake het toelaten van migranten tot de sociale huur, bepaalde maatregelen treffen en drempels invoeren die voor het ogenblik niet correct zijn.

Er werd ook gesproken over de middelen die zouden moeten ter beschikking worden gesteld van de sociale woningbouw. De Commissie en de Vlaamse Raad hebben gezamenlijk

een resolutie ingediend om de middelen op te voeren. Ik heb daarvan gewag gemaakt tijdens de laatste begrotingscontrole. Mij baserend op die resolutie heb ik bepaalde voorstellen gedaan. Ik weet niet welk het resultaat is ter zake.

Hoe dan ook, iedereen wenst meer duidelijkheid in de huidige reglementering en dat klaarheid wordt geschapen inzake de middelen die op langere termijn ter beschikking worden gesteld van de sociale woningbouw, zodat men kan programmeren en bepaalde beslissingen treffen. Een van de moeilijkheden in deze sector is precies dat er jaarlijks wijzigingen moeten worden aangebracht aan de premies, de huurprijzen enzovoort. Uiteindelijk weet men niet meer waar men staat.

In verband met de herstructurering van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de ontbinding van de NLM en de NMH kan ik het volgende meedelen. Op 20 december 1989 besliste de Vlaamse Executieve op initiatief van collega Kelchtermans, en van mijzelf de problematiek van de regionalisering van de NLM en de NMH opnieuw aanhangig te maken bij het Overlegcomité Regering-Executieven, op basis van artikel 32 paragraaf 3 van de gewone wet van 1980 tot hervorming van de instellingen. Het Vlaamse Gewest voelt zich inderdaad geschaad in zijn belangen door het uitblijven van een beslissing van de nationale Regering inzake de ontbinding en de overdracht van personeel, taken, goederen, rechten en verplichtingen van de NLM en de NMH. Wij voelen ons geschaad enerzijds omdat het huidige personeel niet meer gemotiveerd is — u heeft daarop trouwens gealludeerd — en anderzijds, omdat wij boni accumuleren waarmee de tekorten van de maatschappijen in het Waalse en het Brusselse Gewest worden gefinancierd, kapitalen die wij in feite beter zouden kunnen gebruiken.

De zaak werd besproken op het Overlegcomité Regering-Executieve, op 9 januari 1990. De conclusie luidt: „De Regering zal zich inspannen om de nodige schikkingen te treffen, teneinde de overdracht van het personeel van de twee nationale

Walt Niel

Maatschappijen voor Huisvesting uit te voeren vóór het einde van het eerste trimester van 1990 en de overige hangende problemen betreffende deze Maatschappijen op te lossen vóór het einde van de tweede trimester 1990".

In uitvoering van deze beslissing, vergaderde de Werkgroep-Barbeaux op het Kabinet van de Eerste Minister opnieuw op 15 januari 1990.

In deze technische werkgroep, waarin ook de Gewesten zijn vertegenwoordigd, werden de ontwerp-ontbindingsbesluiten van de NLM en de NMH voor advies besproken. Een aantal technische knelpunten kwamen eveneens aan bod.

Als iedereen zich aan zijn woord zal houden zal dit dossier snel worden afgehandeld.

Om **deze** werkzaamheden optimaal voor te bereiden werd onder leiding van mijn Kabinet een werkgroep opgericht om deze dossiers op de voet te volgen.

Op 21 december 1988 werd de VHM opgericht en de statuten door de Executieve goedgekeurd. Op 1 februari 1989 werd, bij besluit van de Executieve, de zetel van de VHM gevestigd in de Breydelstraat 12 te Brussel. Bij besluit van de Executieve van 1 maart 1989 werden de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Raad van Bestuur benoemd. Bij besluit van de Executieve van 8 november 1989 werden de Gemeenschapscommissarissen benoemd.

Als vereiste administratieve verrichtingen zijn gebeurd en goed op tijd. Ik heb de Raad van Bestuur plechtig geïnstalleerd op 16 juni 1989. Daar worden de problemen met betrekking tot de regionalisering op de voet gevolgd. Ik denk dat wij over zes à zeven maanden niet meer over dit probleem zullen moeten spreken, thema dat telkens terugkeerde op vergaderingen en besprekingen over huisvesting.

Een tweede vraag ging over de verhouding tussen de erkende bouwmaatschappijen en de OCMW's.

Hier vermeld ik dat Minister Van den Bossche laat melden dat hij met mijn antwoord akkoord gaat.

De laagste inkomensgroepen blijven de doelgroep bij uitstek voor het sociaal huisvestingsbeleid en hier is samenwerking met de OCMW's nuttig. In de praktijk bestaan er al samenwerkingsakkoorden tussen de OCMW's en de erkende bouwmaatschappijen. Of die vormen van samenwerking moeten worden geïnstitutionaliseerd weet ik niet zo zeker. Ik denk dat de wil en de mentaliteit van wie met een leiding is belast zowel van de erkende bouwmaatschappijen als van de OCMW's veel meer belang hebben dan een wettelijk kader. In ieder geval bestaat de mogelijkheid daartoe.

Daarenboven wijs ik erop dat de erkende bouwmaatschappijen vennootschappen zijn met een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid, met een eigen Raad van Bestuur. Dit is een aspect dat in deze materie zeker niet uit het oog mag worden verloren.

Wat er ook van zij, ik ben bereid uw vraag voor advies voor te leggen aan de Raad van Bestuur van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

Ten slotte kom ik tot het probleem van het kopen, het verwerven en het bouwen, vooral voor jonge gezinnen. Het plafond van 2,5 miljoen voor sociale leningen bij de door de ASLK erkende kredietinstellingen is vastgesteld bij koninklijk besluit van 24 februari 1981.

Het betreft het verlenen van de Gewestwaarborg voor de goede afloop van het terugbetalen van hypothecaire leningen. toegestaan voor het bouwen of kopen van volkswoningen, kleine landeigendommen of daarmee gelijkgestelde woningen in het Vlaamse Gewest, laatst gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Executieve van 16 december 1987.

Ik denk dat het juist is dat dit plafond niet beantwoordt aan de realiteit, aan de huidige toestand, vooral de toestand op de immobiliënmarkt en de toestand inzake bouwkosten. Men komt tot een kostprijs van 4 miljoen. Ik denk dat dit enigszins te veel is. Wij kunnen in feite goedkopere so-

ciale woningen realiseren, maar de gemiddelde prijs zal niet zoveel lager zijn. Het is dus nodig dat dit plafond wordt opgevoerd, bijvoorbeeld tot 3,5 miljoen. Ik zal dit probleem eerstdaags voorleggen aan een werkgroep die een concreet voorstel zal uitwerken. Ik denk dat uw suggestie om die aanpassing door te voeren een goede suggestie is.

Thans kom ik tot de laatste vraag van de heer Vangansbeke, die het probleem van de huisvesting ook geografisch stelt. U heeft erop gewezen dat de doelgroep de kansarmen, de minder begoeden, degenen met een klein inkomen zijn, vooral dan in bepaalde zwakke regio's.

U bedoelt hiermee waarschijnlijk de 19e eeuwse gordel in Gent, Antwerpen en andere steden. Het is evident dat wij daar prioritair werk moeten van maken.

U heeft ook gesproken over Vlaams Brabant. De europeanisering van Brussel stelt inderdaad problemen inzake huisvesting. Het heeft ook een invloed op de kostprijs van de woningen in Vlaams Brabant. In dat kader, daarom en in weerwil van zekere overwegingen welke in een andere richting duiden, heb ik gisteren nog een onteigeningstoelating getekend voor sociale huisvesting in Overijse. Ik heb dat vooral gedaan omwille van de zeer delicate problematiek inzake woningbouw in Vlaams Brabant. Ik heb die beslissing genomen om onze Vlaamse bevolking ter wille te zijn.

De Voorzitter : De heer Vangansbeke heeft het woord.

De heer P. Vangansbeke : Mijnheer de Minister, ik heb nog een bijkomende vraag in verband met de regionalisering van de Huisvestingsmaatschappij en de Landmaatschappij. Op nationaal vlak werkt men daaraan tegen de data die u hebt vooropgesteld. Is de daarvoor verantwoordelijke nationale Minister de heer Dupré ?

Minister L. Walt Niel : Inderdaad.

De Voorzitter : De heer Breyne heeft het woord.

De heer P. Breyne : Als ik het goed

Breyne

heb begrepen, zegt u dat door de meerwaarden — de boni op de rekening-couranten van de maatschappijen ingevolge meetwaarden bij verkoop van gebouwen en gronden — die nu voor Vlaanderen oplopen tot 5 à 6 miljard en die een negatief saldo vertonen voor Wallonië, het gevaar bestaat dat een transfer gebeurt van Vlaanderen naar Wallonië, zolang deze gelden door de Nationale Maatschappij voor Huisvesting worden beheerd.

Mijn vraag is of dit niet op één of andere manier kan worden verhinderd, want uiteindelijk betreft het gelden die eigendom zijn van de Vlaamse maatschappijen.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Vorig jaar bedroeg het saldo 4 miljard voor de er-

kende maatschappijen in Vlaanderen. Er was een tekort van een half miljard voor het Brusselse Gewest en een tekort van een half miljard voor Wallonië. Nu blijkt dat het uiteindelijk saldo nog zou zijn aangegroeid met ongeveer 1 miljard. Maar dit moet nog worden geverifieerd. Hierdoor ontstaat meer en meer een probleem voor de financiering van onze eigen woningbouw. Door alles geconcentreerd te houden bij de Nationale Maatschappij voor Huisvesting, financieren wij met het saldo van Vlaanderen de tekorten van Wallonië en Brussel. Ik hoop dat door de definitieve regionalisering ook dat probleem definitief zal worden opgelost. Dat zou onze mogelijkheden ter zake aanzienlijk verbreden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 19.55 uur.*

Trefwoordenregister

Actuele interpellatie

Zie Milieubeleidsplan 1990-1995

Actuele vragen

Zie Basiseducatie
Blaasvelds Broek
Buurtspoorwegen
Conferentie Mandatarissen faciliteitengemeenten
Dender
Departementen Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gewest
Franstalige aanslagbiljetten Vilvoorde
Gemeenteraad Maaseik
Gewestwegen Kempen
Interministeriële Conferentie Leefmilieu
International Fine Arts Foundation
Inzagerecht gemeenteraadsleden
Landschapspark Dijleland
Luchthaven Zaventem
Mediaraad
Muskusrat
Niet-Universitair Hoger Onderwijs
Pajottenland
Recreatiepark Rauwse Meren Mol
Salon Student
Thuisverzorging
Verkeerslichten
Verpleegkundigen
Waterlopen 2e en 3e categorie
Westerschelde
Zuurstof- en waterstofleiding Zuiderkempen

Agenda

Zie Moties van orde

Ankerhof Brasschaat

Bouwwerken. blz. 957

Basiseducatie

Organisatie. blz. 1041

Blaasvelds Broek

Asbestproblemen wandelpaden. blz. 1039,

Buitenlandse delegatie

Begroeting. blz. 961

Buurtspoorwegen

Afschaffing diensten. blz. 1052

Commissie

Samenstelling. blz. 946

Zie ook Moties van orde
Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Compensatiepolitiek

Beëindiging. blz. 991. 999. 1000

Conferentie Mandatarissen faciliteitengemeenten

Moeilijkheden. blz. 1046

Cultureel akkoord Zuid-Afrika

Vernieuwing. blz. 1025

Dender

Vervuiling. blz. 1059

Departementen Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gewest

Organisatie en personeel. blz. 969

Europees Verdrag

Opnemen culturele paragraaf. blz. 950

Europese Stichting Poëzie

Oprichting. blz. 959. 961

Executieve

Beleid en werking. blz. 1032

Franstalige aanslagbiljetten Vilvoorde

Niet-naleving taalwetten door Provincie Brabant. blz. 968

Gemeenteraad Kraainem

Taalgebruik. blz. 1020

Gemeenteraad Linkebeek

Taalgebruik. blz. 1020

Gemeenteraad Maaseik

Verplichte bijeenroeping op verzoek een derde leden. blz. 1047

Geschillenraad Niet-Openbare Televisieverenigingen

Werking. blz. 950

Geschreven pers

Dalende reclame-inkomsten. blz. 949

Gewestwegen Kempen

Kappen en aanplanten bomen. blz. 1049

Gewetensbezwaarden

Financiële regeling tewerkstelling. blz. 947

Hinderlijk bedrijf Aalst

Ligging stadscentrum. blz. 951

Ingekomen stukken

Arresten van het Arbitragehof. blz. 945. 1004

Beleidsbrieven. blz. 1004

Kennisgeving van het Arbitragehof. blz. 946. 1004

Ontwerpen van decreet. blz. 945. 1003

Schriftelijke vragen. blz. 1004

Verslagen. blz. 1004

Voorstellen van decreet. blz. 945. 1003

Voorstellen van resolutie. blz. 1003

Ingetrokken stukken

Voorstel van resolutie. blz. 1003

Voorstel wijziging Reglement. blz. 945

Interministeriële Conferentie Leefmilieu

Doelstellingen en werking. blz. 966

International Fine Arts Foundation

Lenen museumwerken. blz. 965

Interpellaties

Zie Cultureel akkoord Zuid-Afrika

Europese Stichting Poëzie

Executieve

Gemeenteraad Kraainem

Gemeenteraad Linkebeek

Kleuteronderwijs

RITO-gebouw Leuven

Sociale huisvesting

Verengelsen universitair onderwijs

Inzagerecht gemeenteraadsleden

Bevoegdheid Minister. blz. 971

Kansarmoedebestrijding

Kredieten Vlaamse Gemeenschapsmissie Brussel. blz. 958

Kleuteronderwijs

Franse les. blz. 952, 1013

Landschapspark Dijleland

Mogelijke vestiging industriepark. 1056

Leden

Berichten van verhindering. blz. 945. 947. 1003, 1039

Luchthaven Zaventem

Uitbreidingswerken. blz. 1057

Mediacentrum Gent

Wijziging Gewestplan. blz. 956

Mediaraad

Samenstelling Expertencomité. blz. 1047

Milieubeleidsplan 1990-1995

Procedure bekendmaking en financiering blz. 1062

Moties

Indiening. blz. 1036. 1074

Moties van orde

Regeling werkzaamheden. blz. 951, 972
Verwijzing Commissie en aanvulling agenda. blz. 946. 1061

Muskusrat

Bestrijding. blz. 1058

Niet-openbare televisieverenigingen

Gebrek financiële middelen. blz. 948

Niet-universitair hoger onderwijs

Uitblijven beslissing verlenging studieduur. blz. 1045

Ontwerpen van decreet

Zie Ingekomen stukken

Overgenomen stuk

Voorstel van resolutie. blz. 1003

Overstromingsgebieden Schelde en Durme

Bodemvervuiling zware metalen. blz. 947

Pajottenland

Erkenning impulsgebied. blz. 1053

Recreatiepark Rauwse Meren Mol

Vestiging. blz. 1055

Reglement

Aanpassingen. blz. 972, 997
Zie ook Ingetrokken stukken

Leuven

Bescherming. blz. 1074